

Marek Maslák

Vyhláška
Ministerstva spravodlivosti
Slovenskej republiky
č. 380/2014 Z. z.,
ktorou sa vykonávajú niektoré
ustanovenia zákona o spotrebiteľskom
rozhodcovskom konaní a o zmene
a doplnení niektorých zákonov

Komentár

Recenzenti:

doc. JUDr. Marianna Novotná, PhD.

Mgr. Peter Mészáros, PhD.

© JUDr. Marek Maslák, PhD., 2018

ISBN 978-80-8168-974-1 (pdf)

OBSAH

VYHLÁŠKAMinisterstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 380/2014 Z. z.

§ 1 Predmet úpravy	5
Skúška	
§ 2 Vyhlásenie skúšky	11
§ 3 Žiadosť o vykonanie skúšky	21
Obsahové zameranie skúšky a spôsob jej vykonania	42
§ 4	42
§ 5 Písomný test	47
§ 6 Prípadová štúdia	50
§ 7	54
§ 8 Ústna časť skúšky	56
§ 9 Postup skúšobnej komisie pri hodnotení a vyhlásení výsledkov skúšky	59
§ 10 Náležitosti zápisnice	62
Ďalšie vzdelávanie rozhodcov	66
§ 11 Odborný seminár	66
§ 12 Správa z odborného seminára	74
Preskúšanie rozhodcov ministerstvom	75
§ 13 Oznámenie o preskúšaní a preskúšanie	75
§ 14	77
§ 15 Účinnosť	78
Príloha	79

VYHLÁŠKA

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 380/2014 Z. z.,

ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa § 6 ods. 6 a § 7 ods. 4 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška upravuje podrobnosti o

- a) podmienkach a náležitosti vyhlásenia skúšky odbornej spôsobilosti rozhodcu (ďalej len „skúška“), zoznam dokladov, ktoré má uchádzač o funkciu rozhodcu predložiť, spôsob vykonania skúšky, podrobnosti o písomnej časti skúšky a o ústnej časti skúšky, spôsob vyhodnotenia výsledkov skúšky, náležitosti zápisnice o priebehu skúšky (ďalej len „zápisnica“) a podrobnosti o písomnom osvedčení o výsledku skúšky,
- b) ďalšom vzdelávaní rozhodcov a o preskúšavaní rozhodcov ministerstvom.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 6 ods. 6, § 7 ods. 4

K písm. a)

Zákonodarca v zákone č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní“ alebo „ZSRK“) prikladá veľkú dôležitosť odbornej spôsobilosti spotrebiteľských rozhodcov. Konkrétne, problematika odbornej skúšky spotrebiteľského rozhodcu je obsahom § 6 ZSRK. Cieľom skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu je overiť, či fyzická osoba uchádzajúca sa o výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu má potrebné odborné znalosti a spôsobilosť rozhodovať spotrebiteľské spory v spotrebiteľskom

rozhodcovskom konaní. Práve podrobnosti o vykonávaní odbornej skúšky spotrebiteľského rozhodcu upravuje táto vyhláška (vyhláška č. 380/2014 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní – ďalej len „vyhláška“).

Ustanovenie § 6 ods. 6 ZSRK predstavuje splnomocnenie pre ministerstvo, aby vydalo všeobecne záväzný právny predpis, v ktorom budú ustanovené a) podrobnosti o podmienkach a náležitosti vyhlásenia skúšky, b) zoznam dokladov, ktoré má uchádzač o funkciu rozhodcu predložiť, c) spôsob vykonania skúšky, podrobnosti o písomnej časti a o ústnej časti skúšky, d) spôsob vyhodnotenia výsledkov skúšky, e) náležitosti zápisnice o priebehu skúšky a f) podrobnosti o písomnom osvedčení o výsledku skúšky. Na základe tohto splnomocňovacieho § 6 ods. 6 ZSRK je ustanovená vecná pôsobnosť vyhlášky v komentovanom písmene. Uvedené je obsahom § 2 až 10 tejto vyhlášky.

Obsah vyhlášky musí vychádzať z ustanovení zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktoré upravujú problematiku skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu, a nesmie byť v rozpore s nimi. Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v § 6 ods. 2 predpisuje spôsob skúšky, a to tak, že túto odbornú skúšku tvorí písomná časť, ktorá pozostáva z písomného testu a prípadovej štúdie, a ústna časť.

Z § 6 ods. 1 ZSRK vyplýva, že skúška sa uskutočňuje pred päťčlennou skúšobnou komisiou, pričom § 6 ods. 3 ZSRK ďalej ustanovuje, že členov skúšobnej komisie vymenúva a odvoláva minister spravodlivosti SR, a to z radov a) spotrebiteľských rozhodcov, b) osôb pôsobiacich v sektore vysokých škôl alebo z radov c) osôb vykonávajúcich právnické povolanie. Zo znenia uvedeného § 6 ods. 3 ZSRK nevyplýva povinnosť určitého pomerného zastúpenia členov skúšobnej komisie z tam vymenovaných oblastí, resp. nevyplýva z neho ani to, že by každá skúšobná komisia mala pozostávať z členov zo všetkých tam vymenovaných oblastí [označených písmenami a) až c)]. To znamená, že nie je vylúčené, že skúšobná komisia bude pozostávať napríklad len zo spotrebiteľských rozhodcov, a tiež nie je vylúčené napríklad ani to, že členmi jednej skúšobnej komisie budú spotrebiteľskí rozhodcovia, vysokoškolskí učitelia, ako aj advokát. Na druhej strane možno len odporučiť, aby zloženie skúšobnej komisie bolo rozmanité a vyvážené. Čo sa týka vymenúvania členov komisie z radov osôb označených pod písmenami b) a c), na tomto mieste treba uviesť, že minister spravodlivosti SR by mal pri tvorbe skúšobnej komisie vymenovávať osoby, ktorých profesijné zameranie je spojené s takými oblasťami právneho poriadku, ktoré sú obsahom náplne práce spotrebiteľských rozhodcov. Teda členovia skúšobnej komisie by mali byť odborníkmi na

občianske právo, osobitne na spotrebiteľské právo, ale aj na obchodné právo, pričom je vhodné, aby istá časť členov skúšobnej komisie mala blízko k právnej úprave rozhodcovského konania, najmä k aspektom spotrebiteľského rozhodcovského konania (k tomu pozri § 4 ods. 1 vyhlášky). Je vhodné, aby zloženie skúšobnej komisie bolo z hľadiska odborného zamerania jej členov vyvážené. V prípade osôb vykonávajúcich právnické povolanie ako členov skúšobnej komisie zákon ani vyhláška neustanovujú minimálnu dĺžku praxe týchto osôb. Možno predpokladať, že zákonodarca požiadavku minimálnej praxe neustanovuje z toho dôvodu, že členovia skúšobnej komisie sú vymenovávaní ministrom spravodlivosti SR, čo by malo zabezpečovať odbornú úroveň členov skúšobnej komisie (hoci to tak vždy nemusí byť).

Je vylúčené, aby ministerstvo uskutočňovalo skúšku prostredníctvom poverenej osoby, ako to zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v § 7 ods. 1 umožňuje pri organizácii odborných seminárov. Vyplýva to zo znenia § 5 ods. 1 druhá veta ZSRK, ako aj z toho, že členov skúšobnej komisie vymenúva priamo minister spravodlivosti SR. Uvedené potvrdzuje aj obsah ustanovení vyhlášky. Zaujímavé je v tomto smere znenie pôvodného návrhu vyhlášky, ktorý bol uvedený ako príloha k vládnemu návrhu zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní predloženému Národnej rade SR,¹ podľa ktorého sa mala skúška uskutočňovať buď ministerstvom, alebo poverenou osobou zo strany ministerstva, pričom v prípade, že by skúšku uskutočňovala poverená osoba, táto vymenúva aj určitý počet členov skúšobnej komisie (zaujímavejšia a problematickejšia bola takáto navrhovaná úprava o to viac, že pôvodný návrh zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní bol v tomto smere identický so schválením znením). Súčasné znenie vyhlášky považujeme za správne a šťastné, keďže jednak by pôvodné navrhované znenie vyhlášky bolo v rozpore so znením zákona, a jednak ak by skúšku uskutočňovala poverená osoba, mohlo by dôjsť k poklesu jej kvality.

Zákonné znenie ďalej upravuje voľbu predsedu skúšobnej komisie členmi tejto komisie spomedzi seba (§ 6 ods. 4 prvá veta ZSRK); minimálny počet štyroch členov na to, aby bola skúšobná komisia uznášaniaschopná (§ 6 ods. 4 druhá veta ZSRK); ako aj kvórum na platné prijatie rozhodnutia skúšobnej komisie, ktoré zodpovedá nadpolovičnej väčšine všetkých (t. j. nie prítomných) jej členov (§ 6 ods. 4 posledná veta ZSRK), to znamená, že na prijatie rozhodnutia skúšobnej komisie je potrebný hlas minimálne troch členov skúšobnej komisie (kvalifikovaná väčšina). Vzhľadom na znenie tejto vyhlášky

¹ Dostupné na internete: <<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5076>>.

je v súčasnosti aplikácia spomínaného zákonného ustanovenia obmedzená. Podľa vyhlášky je úspešnosť uchádzačov v každej fáze odbornej skúšky hodnotená výlučne vzhľadom na počet získaných bodov, pričom aj v ústnej časti skúšky každý z členov skúšobnej komisie boduje uchádzača, teda nerozhoduje sa názorom člena skúšobnej komisie o vyhovení, resp. nevyhovení uchádzača. Hoci je pravdou, že počet bodov na úspešné zvládnutie každej zložky skúšky je podľa vyhlášky nastavený na získanie troch pätín všetkých možných bodov.

Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ako ani táto vyhláška neupravujú odmenu členov skúšobnej komisie. Z hľadiska úpravy *de lege ferenda* máme za to, že odmena by členom skúšobnej komisie mala patriť. Možno tu poukázať napríklad na právnu úpravu výberového konania sudcov, konkrétne na § 14 vyhlášky č. 160/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výberovom konaní na funkciu sudcu, podľa ktorého členovi výberovej komisie, ktorý nie je sudcom, patrí 100 eur, ak ide o hromadné výberové konanie, resp. 70 eur v ostatných prípadoch.

Napokon, § 6 ods. 5 ZSRK ustanovuje, že na skúšku odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu sa prihlasuje písomnou žiadosťou adresovanou ministerstvu, pričom tak môže urobiť fyzická osoba, ktorá s výnimkou skúšky ku dňu prihlásenia spĺňa predpoklady na výkon funkcie rozhodcu podľa § 5 ods. 1 ZSRK a zaplatila správny poplatok za vykonanie skúšky. Žiadosť o vykonanie skúšky teda podáva samotná fyzická osoba, ktorá má záujem stať sa spotrebiteľským rozhodcom, a nie zriaďovateľ spotrebiteľského rozhodcovského súdu. V zmysle § 10 ods. 5 ZSRK je však správny poplatok za vykonanie odbornej skúšky povinný uhradiť zriaďovateľ spotrebiteľského rozhodcovského súdu, na ktorom má pôsobiť fyzická osoba ako spotrebiteľský rozhodca [tento poplatok je v zmysle položky 5 písm. s) prílohy zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov 300 eur]. Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v § 5 ods. 1 v prípade spotrebiteľských rozhodcov vyžaduje predpoklady bezúhonnosti, dôveryhodnosti, vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo a právnickej praxe v trvaní aspoň piatich rokov. Podľa § 5 ods. 2 ZSRK je podmienka odbornej skúšky splnená, ak fyzická osoba úspešne zložila odbornú justičnú skúšku, prokurátorskú skúšku, notársku skúšku, advokátsku skúšku alebo ak spĺňa podmienky na zápis do zoznamu advokátov.

Dikcia § 6 ods. 5 ZSRK hovorí o písomnej žiadosti, nie o listinnej žiadosti. Z toho vyplýva, že zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní nezakazuje možnosť elektronickej formy podania žiadosti. Keďže o písomnej forme žiadosti o vykonanie skúšky sa bližšie nezmieňuje ani komentovaná vyhláška, pričom táto problematika nemá byť ani obsahom vyhlásenia skúšky v zmysle

§ 2 ods. 2 vyhlášky, máme za to, že ministerstvo nie je oprávnené odmietnuť elektronickú žiadosť o vykonanie skúšky. Ústne podanie žiadosti do zápisnice je vylúčené. Podľa nášho názoru, tak listinná, ako aj elektronická žiadosť musia byť podpísané z dôvodu potreby overenia skutočnosti, že žiadosť robí skutočne fyzická osoba, ktorá je tam označená. To znamená, že listinná žiadosť má byť podpísaná vlastnoručným podpisom (nestačí tzv. *faksimile*) a elektronická žiadosť má obsahovať kvalifikovaný elektronický podpis. K náležitostiam žiadosti o vykonanie skúšky a k prípadnej výzve na odstránenie nedostatkov žiadosti zo strany ministerstva pozri komentár k § 3 ods. 1 tejto vyhlášky.

K písm. b)

Komentované písmeno b) je dôsledkom zákonného splnomocňovacieho ustanovenia, konkrétne § 7 ods. 4 ZSRK, podľa ktorého podrobnosti o ďalšom vzdelávaní spotrebiteľských rozhodcov a o preskúšaní spotrebiteľských rozhodcov ministerstvom má obsahovať všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo. V písmene b) komentovaného paragrafu tejto vyhlášky je tak ustanovená druhá oblasť vecnej pôsobnosti vyhlášky. Ustanovenia o ďalšom vzdelávaní spotrebiteľských rozhodcov a o preskúšaní spotrebiteľských rozhodcov ministerstvom sú obsahom § 11 až 14 tejto vyhlášky. V zmysle § 7 ods. 1 prvá veta ZSRK má ministerstvo povinnosť aspoň raz za kalendárny rok prostredníctvom poverenej osoby zorganizovať odborný seminár pre spotrebiteľských rozhodcov ako súčasť vzdelávania spotrebiteľských rozhodcov. Podľa § 7 ods. 1 druhá veta ZSRK poverená osoba vydá spotrebiteľskému rozhodcovi osvedčenie o účasti na odbornom seminári, ktorého rovnopis predloží spotrebiteľský rozhodca ministerstvu najneskôr do 15 dní po absolvovaní odborného seminára. K problematike odborných seminárov pozri komentár k § 11 a § 12 tejto vyhlášky, v ktorých nájdeme bližšiu úpravu týkajúcu sa otázok súvisiacich s organizáciou, obsahom, priebehom a so závermi predmetných odborných seminárov.

Každý spotrebiteľský rozhodca má povinnosť zúčastňovať sa týchto odborných seminárov, pričom ak sa nezúčastní aspoň jedného odborného seminára počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov, ministerstvo nariadi jeho preskúšanie (§ 7 ods. 2 prvá veta ZSRK). Na preskúšanie sa primerane vzťahujú ustanovenia zákona a vyhlášky o skúške (§ 7 ods. 2 druhá veta ZSRK a § 14 vyhlášky). Ustanovenie § 7 ods. 3 ZSRK uvádza, že ak pri preskúšaní spotrebiteľský rozhodca nevyhoví alebo nevykoná preskúšanie v určenom termíne, ministerstvo spotrebiteľského rozhodcu vyčiarkne zo zoznamu spotrebiteľských rozhodcov. Podľa nášho názoru, ministerstvo by nemalo vyčiarknuť zo zoznamu takého spotrebiteľského rozhodcu, ktorý

sa nezúčastnil preskúšania v určenom termíne ministerstvom z ospravedlniteľného dôvodu a tento dôvod oznámil ministerstvu bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom spotrebiteľský rozhodca dozvedel. S vyčiarknutím zo zoznamu spotrebiteľských rozhodcov sa spájajú závažné právne následky, akými sú strata možnosti vykonávať funkciu spotrebiteľského rozhodcu, a to aj vo vzťahu k možnosti prípadného opätovného zápisu do zoznamu v budúcnosti, keďže podľa § 8 ods. 3 písm. a) ZSRK sa vyčiarknutím považuje spotrebiteľský rozhodca za nedôveryhodného na účely zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, pričom podľa § 8 ods. 1 ZSRK musí spotrebiteľský rozhodca z dôvodu zápisu do zoznamu spotrebiteľských rozhodcov a počas celého obdobia výkonu funkcie spotrebiteľského rozhodcu spĺňať, okrem iného, predpoklad dôveryhodnosti. K preskúšaniu viac v komentári k § 13 a k § 14 tejto vyhlášky, keďže vyhláška upravuje podrobnosti o určení termínu preskúšania (§ 13 vyhlášky) a normu o aplikácii ustanovení vyhlášky o skúške aj na postup pri preskúšaní (§ 14 vyhlášky).

Z dôvodovej správy – všeobecná časť

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky predkladá do medzirezortného pripomienkového konania návrh vyhlášky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zмене a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh vyhlášky“).

Návrh vyhlášky bol vypracovaný ako iniciatívny materiál v nadväznosti na potrebu vykonania zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zмене a doplnení niektorých zákonov - parlamentná tlač 1127 (ďalej len „zákon“), ktorý Národná rada Slovenskej republiky schválila na svojej 39. schôdzi dňa 21. októbra 2014.

Splnomocnenie na vydanie vyhlášky je obsiahnuté v § 6 ods. 6 a § 7 ods. 4 zákona. Z hľadiska obsahového návrh vyhlášky upravuje problematiku skúšky odbornej spôsobilosti rozhodcu a inštitúty ďalšieho vzdelávania a preskúšania rozhodcov.

Rámcovú úpravu skúšky odbornej spôsobilosti rozhodcu predstavuje ustanovenie § 6 zákona (kreovanie a činnosť skúšobnej komisie, zloženie skúšky, podmienky účasti na skúške). Vykonávací právny predpis obsahuje podrobnú úpravu priebehu, vyhodnotenia a vyhlásenia výsledkov skúšky. Účelom návrhu vyhlášky v tomto smere je ustanoviť náležitosti vyhlásenia skúšky, zoznam dokladov, ktoré sú prílohou žiadosti o vykonanie skúšky, obsahové zameranie a spôsob vykonania skúšky, podrobnosti o písomnom teste, prípadovej štúdiu a ústnej časti skúšky, postup skúšobnej komisie pri hodnotení a vyhlásení výsledkov skúšky a náležitosti zápisnice o priebehu skúšky.

V ďalšej časti návrh upravuje ďalšie vzdelávanie rozhodcov v podobe odborných seminárov, a to z hľadiska ich organizačného zabezpečenia, obsahového zamerania, odborných garancií úrovne seminárov, informovania o ich obsahu, priebehu a záveroch v podobe písomnej správy z odborného seminára zasielanej ministerstvu. Vo vzťahu k preskúšaniu rozhodcov ministerstvom návrh vyhlášky upravuje určenie termínu preskúšania a doručenie oznámenia o preskúšaní so subsidiárnym použitím ustanovení o skúške.

Návrh vyhlášky je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a zákonmi, a súčasne je v súlade s právom Európskej únie, ako aj so splnomocňovacím ustanovením príslušného zákona, na vykonanie ktorého sa táto vyhláška vydáva.

Materiál má pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti a nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie, environmentálny ani sociálny vplyv.

Z dôvodovej správy k § 1

V súlade so splnomocňovacím ustanovením § 6 ods. 6 a § 7 ods. 4 zákona sa vymedzuje predmet právnej úpravy.

Náležitosti vyhlásenia skúšky sa upravujú v § 2. Zoznam dokladov, ktoré má uchádzač predložiť, sa ustanovuje v § 3. Spôsob vykonania skúšky a podrobnosti o písomnej a ústnej časti skúšky sa ustanovujú v § 4 až 6 a § 8. Spôsob vyhodnotenia výsledkov skúšky sa upravuje v § 7 a § 9. Náležitosti zápisnice o priebehu skúšky sa upravujú v § 10 a podrobnosti o písomnom osvedčení o výsledku skúšky v § 9 ods. 5.

Rámcovú úpravu skúšky odbornej spôsobilosti rozhodcu obsahuje zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (§ 5 a § 6), podrobnosti o priebehu skúšky sú upravené v tejto vyhláške.

Návrh vyhlášky ďalej upravuje ďalšie vzdelávanie rozhodcov (§ 11 a § 12) a preskúšanie rozhodcov ministerstvom (§ 13 a § 14).

Skúška

§ 2

Vyhlásenie skúšky

(1) Termín skúšky ministerstvo zverejňuje na svojom webovom sídle najmenej dva mesiace pred jej konaním.

(2) Vyhlásenie skúšky obsahuje

a) označenie okruhu osôb, ktoré sa môžu na skúške zúčastniť, vrátane zákonných predpokladov účasti na skúške,

- b) zoznam predkladaných dokladov,**
- c) stručný popis spôsobu vykonania skúšky,**
- d) lehotu na podanie žiadosti o vykonanie skúšky a ďalších predkladaných dokladov podľa § 3,**
- e) termín a miesto uskutočnenia skúšky.**

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 5, § 6, § 8, § 10 ods. 5, § 17 ods. 1

K ods. 1

Podľa komentovaného odseku vyhlášky termín skúšky zverejňuje ministerstvo na svojom webovom sídle (www.justice.gov.sk) najmenej dva mesiace pred jej konaním. To znamená, že termín skúšky je nevyhnutné zverejniť najneskôr v ten deň mesiaca, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom mesiaca, kedy sa má skúška konať (samozrejme, za predpokladu minimálneho dvojmesačného časového rozpätia). Keďže skúška pozostáva z písomnej a ústnej časti, pričom medzi týmito časťami musí byť rozstup aspoň jeden týždeň (písomná a ústna časť sa teda nemôžu konať v jeden deň - § 4 ods. 2 vyhlášky), lehotu na vyhlásenie skúšky ministerstvom je nutné počítat' v závislosti od času konania prvej, t. j. písomnej časti. Ak sa písomná časť skúšky uskutoční v priebehu viacerých dní z dôvodu väčšieho počtu uchádzačov, lehotu treba počítat' v závislosti od prvého dňa konania písomnej časti. Vyhláška neustanovuje povinnosť vyhlásenia skúšky aj iným spôsobom (napr. v tlači), no nič tomu nebráni.

Z § 5 ods. 1 druhá veta ZSRK vyplýva, že ministerstvo má povinnosť uskutočniť odbornú skúšku minimálne jedenkrát v priebehu kalendárneho roka. Na základe informácií zverejnených na webovom sídle ministerstva (www.justice.gov.sk) možno usudzovať, že táto odborná skúška sa dosiaľ uskutočnila dvakrát (v prvej polovici roka 2015 a na konci roka 2016).² Podľa § 5 ods. 1 druhá veta ZSRK je povinnosťou ministerstva uskutočňovať skúšku minimálne raz ročne. Ustanovenie § 5 ods. 1 ZSRK možno vykladať tak, že neustanovuje povinnosť ministerstva uskutočniť odbornú skúšku maximálne do roka po uskutočnení predchádzajúcej odbornej skúšky, ale ustanovuje povinnosť uskutočniť odbornú skúšku minimálne jedenkrát za kalendárny rok. Je teda v súlade so zákonom o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ak sa napríklad odborná skúška uskutočnila v marci, resp. v apríli roku 2015 a následne v decembri roku 2016.

² Dostupné na internete: <<https://www.justice.gov.sk/Stranky/aktualitadetail.aspx?announcementID=1920>> a <<https://www.justice.gov.sk/Stranky/Nase-služby/Civilne-pravo/Rozhodcovia/Uvod.aspx>>.

Na webovom sídle ministerstva však nenájdeme zverejnenie termínu skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu počas roka 2017. Dosiaľ ostatné zverejnenie termínu skúšky je zo 6. októbra 2016. Ak sa v priebehu roku 2017 neuskutočnila skúška odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu, dôsledkom toho je skutočnosť, že ministerstvo si nespĺnilo zákonnú povinnosť podľa § 5 ods. 1 ZSRK, a teda zo strany ministerstva bolo porušené predmetné zákonné ustanovenie. V tomto prípade možno uvažovať o situáciách vzniku škody a postupu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov za predpokladu naplnenia podmienok zodpovednosti podľa predmetného zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, najmä čo sa týka § 9 uvedeného zákona. Možno tu využiť aj dostupné právne prostriedky nápravy tohto stavu (v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov, zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, resp. v zmysle zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení zákona č. 88/2017 Z. z. – ďalej len „Správny súdny poriadok“).

K náležitostiam vyhlásenia skúšky, ako aj k obsahu dosiaľ zverejnených vyhlásení skúšok pozri komentár k odseku 2 tohto paragrafu.

K ods. 2

Pôvodný návrh vyhlášky, ktorý bol predložený spolu s vládnym návrhom zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní do Národnej rady SR³ (t. j. ešte pred predložením návrhu vyhlášky do medzirezortného pripomienkového konania po prijatí zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorej znenie bolo značne modifikované oproti návrhu vyhlášky, ktorý bol predložený spolu s vládnym návrhom predmetného zákona), neupravoval náležitosti vyhlásenia skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu. Pôvodný návrh vyhlášky akurát v § 2 ods. 1 druhá veta upravoval trojmesačnú lehotu na zverejnenie termínu skúšky a zverejnenie termínu doručenia prihlášky na skúšku pred konaním skúšky, pričom malo ísť o povinnosť predsedu skúšobnej komisie. Na základe podaných prihlášok na skúšku pôvodný návrh vyhlášky v § 5 ods. 1 a 3 predpokladal doručenie pozvánok predsedom skúšobnej komisie jednotlivým fyzickým osobám uchádzajúcim sa o funkciu spotrebiteľského rozhodcu najmenej štyri týždne pred konaním skúšky spolu s informáciou o čase, predmete a časovom rozvrhu skúšky a o pomôckach, ktoré môže uchádzač pri skúške použiť.

³ Predmetné znenie návrhu vyhlášky je dostupné na internete: <<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5076>>.

Prijaté znenie vyhlášky je z aplikačného hľadiska jednoduchšie, pričom už nepočíta s osobným doručovaním pozvánok jednotlivým uchádzačom, no, podľa nášho názoru, by malo minimálne určitým spôsobom uchádzača upovedomiť o akceptovaní žiadosti o vykonanie skúšky spolu s prílohami [napr. odoslaním správy na e-mail uchádzača, ktorý je povinným údajom žiadosti o vykonanie skúšky v zmysle § 3 ods. 2 písm. h) vyhlášky]. Hoci je pravdou, že znenie zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní ani komentovaná vyhláška takéto upovedomenie uchádzača ministerstvom nevyžadujú. Podľa nášho názoru je správne, že vyhlásenie termínu skúšky je v zmysle vyhlášky povinnosťou ministerstva a nie predsedu skúšobnej komisie.

Vyhlásenie skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu v zmysle vyhlášky teda musí obsahovať päť obligatórnych častí, a to:

- a) označenie okruhu osôb, ktoré sa môžu na skúške zúčastniť, vrátane zákoných predpokladov účasti na skúške,
- b) zoznam predkladaných dokladov,
- c) stručný popis spôsobu vykonania skúšky,
- d) lehotu na podanie žiadosti o vykonanie skúšky a príloh k nej,
- e) termín a miesto uskutočnenia skúšky.

Čo sa týka náležitosti uvedenej pod písmenom a), treba vychádzať zo zákonnej úpravy v zmysle § 6 ods. 5 ZSRK v spojitosti s § 5 ods. 1 ZSRK. To znamená, že uchádzač (výlučne fyzická osoba) ku dňu doručenia žiadosti o vykonanie skúšky ministerstvu (t. j. nie ku dňu termínu konania skúšky) musí spĺňať podmienky bezúhonnosti (§ 8 ods. 2 ZSRK), dôveryhodnosti (§ 8 ods. 3 ZSRK), vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo [k tomu pozri komentár k § 3 ods. 2 písm. c) vyhlášky] a právnickej praxe v trvaní aspoň päť rokov, pričom v žiadosti musí tiež preukázať, že zriaďovateľ zaplatil správny poplatok vo výške 300 eur za vykonanie skúšky (pozri § 10 ods. 5 ZSRK).⁴ Spôsob platenia správnych poplatkov ustanovuje § 7 zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov. Vo vyhlásení je vhodné uviesť spôsoby, akými je možné tento správny poplatok zaplatiť (číslo účtu a pod.).

Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní vymedzuje požiadavky bezúhonnosti a dôveryhodnosti autonómne, to znamená, že ich definícia sa vzťahuje len na účely zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Na účely zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa za bezúhonného nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za:

- a) úmyselný trestný čin [§ 15 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“ alebo „TZ“)],

⁴ K splneniu predpokladov plnoletosti a spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu pozri komentár k § 3 ods. 1 vyhlášky.

- b) právoplatne odsúdený za trestný čin a súd v jeho prípade nerozhodol o podmieničnom odklade výkonu trestu odňatia slobody (§ 49 až 52 TZ),
- c) za trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa, za trestný čin marenia úlohy verejným činiteľom a za ďalšie trestné činy spáchané pri výkone funkcie verejného činiteľa (§ 326 až 327a TZ a všeobecne ďalšie trestné činy spáchané v súvislosti s výkonom funkcie verejného činiteľa),
- d) za trestné činy korupcie (t. j. trestné činy podľa § 328 až 336b TZ),
- e) za trestné činy proti majetku podľa štvrtej hlavy osobitnej časti Trestného zákona (t. j. trestné činy podľa § 212 až 249a TZ) alebo
- f) za trestný čin spáchaný v súvislosti s výkonom funkcie spotrebiteľského rozhodcu.

Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní nevyžaduje tzv. nulovú toleranciu, o čom svedčí aj to, že bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov, nie odpisom [pozri § 8 ods. 2 druhá veta ZSRK, ako aj § 3 ods. 2 písm. e) vyhlášky]. V prípade odsúdenia za uvedené trestné činy je preto na účely právnej úpravy spotrebiteľského rozhodcovského konania bezúhonnou osoba, ak bolo jej odsúdenie zahladené, prípadne ak boli splnené podmienky na to, aby sa na takúto osobu hľadelo, akoby nebola odsúdená (pozri § 93 TZ a ďalšie príslušné ustanovenia Trestného zákona). Uvedené však nevylučuje, že to bude mať vplyv vo vzťahu k posúdeniu dôveryhodnosti uchádzača v zmysle § 8 ods. 3 písm. d) ZSRK. Ako uvedieme ďalej, ministerstvo vo vyhlásení skúšky len kopíruje príslušnú časť znenia § 5 ods. 1 ZSRK, pričom by bolo vhodné, aby vo vyhlásení poukázalo aj na paragrafy zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktoré upravujú jednotlivé predpoklady výkonu funkcie spotrebiteľského rozhodcu.

Čo sa týka náležitosti vyhlásenia uvedeného pod písmenom b), t. j. zoznamu nevyhnutných príloh k žiadosti o vykonanie skúšky, k tomu pozri komentár k § 3 ods. 2 vyhlášky (ministerstvo vo vyhláseniach skúšky v rámci splnenia uvedenej náležitosti kopíruje znenie § 3 ods. 2 vyhlášky). Ako je uvedené aj v dôvodovej správe, ministerstvo má vo vyhlásení skúšky rozpisovať jednotlivé prílohy, nestačí iba odkázať na § 3 ods. 2 vyhlášky. Bolo by vhodné, aby ministerstvo vo vyhláseniach skúšky uvádzalo, či je potrebné prílohy predkladať úradne osvedčené alebo stačí neoverená kópia.

Pokiaľ ide o stručný popis spôsobu vykonania skúšky, treba vychádzať z § 6 ods. 1 a 2 ZSRK, ako aj z § 4 až 9 vyhlášky a vo vyhlásení skúšky vhodne parafrázovať základný obsah ustanovení týkajúci sa priebehu skúšky, ako aj jej vyhodnotenia.

Vo vyhlásení je tiež nevyhnutné uviesť lehotu na podanie žiadosti o vykonanie skúšky a jej príloh. Z dikcie § 2 ods. 2 písm. d) vyhlášky možno vyvodit',

že vo vyhlásení nemožno ustanoviť odlišnú lehotu na doručenie žiadosti o vykonanie skúšky a lehotu na doručenie príloh k takejto žiadosti. Máme však za to, že to nevyklučuje, aby uchádzač doložil prílohy k žiadosti po podaní žiadosti, no ešte v lehote určenej ministerstvom vo vyhlásení skúšky. V žiadosti o vykonanie skúšky ale nemožno uviesť, že prílohy budú predložené v lehote neskoršej ako v tej, ktorú uviedlo ministerstvo vo vyhlásení skúšky. Hoci na druhej strane platí, že ak by k žiadosti doručenej ministerstvu v lehote neboli priložené vyžadované dokumenty (uvedené v § 3 ods. 2 vyhlášky), uplatnil by sa mechanizmus doplnenia žiadosti podľa § 3 ods. 3 vyhlášky, a teda ministerstvo by bolo povinné vyzvať uchádzača na doplnenie príloh. Lehota na podanie žiadosti o vykonanie skúšky má hmotnoprávny charakter (pozri § 3 ods. 1 druhá veta vyhlášky).

Napokon, vyhláška vo vyhlásení skúšky vyžaduje aj uvedenie termínu a miesta uskutočnenia skúšky. Keďže skúška pozostáva z dvoch hlavných častí, a to písomnej a ústnej, ktoré sa nemôžu uskutočniť v jeden deň (§ 4 ods. 2 vyhlášky), vo vyhlásení treba uviesť tak termín písomnej časti, ako aj termín ústnej časti. Možno uvažovať o tom, či je možné kapacitne obmedziť počet uchádzačov. V takomto prípade (kapacitné obmedzenie uchádzačov) možno uvažovať o ďalšom konaní skúšky v čo najkratšom možnom termíne (ktorý je však obmedzený zverejnením vyhlásenia skúšky minimálne v dvojmesačnom predstihu), veď aj § 5 ods. 1 druhá veta uvádza, že ministerstvo uskutočňuje skúšky podľa potreby. Máme však za to, že zo zákonnej úpravy, ako aj z obsahu vyhlášky vyplýva, že účasť na skúške nemožno kapacitne obmedziť, a to z toho dôvodu, že by mohlo dôjsť k znemožneniu účasti na skúške niektorým uchádzačom a títo by museli čakať niekedy aj viac ako rok (minimálne však dva mesiace), pokiaľ by došlo ku konaniu ďalšej skúšky, čím by došlo k zásahu do ich práv. Ak ministerstvo predpokladá väčší počet uchádzačov o vykonanie skúšky, malo by vo vyhlásení uviesť viaceré termíny skúšky, pričom následne uchádzačov upovedomí o konkrétnom z uvedených termínov. Nevyklučujeme teda, že jedným zverejnením budú vyhlásené viaceré skúšky (v prípadoch, keď budú viaceré termíny písomnej, ako aj ústnej časti skúšky). Čo sa týka miesta konania skúšky, keďže skúšku v zmysle zákona, ako aj v zmysle vyhlášky uskutočňuje ministerstvo, bude pravidlom, že skúška sa bude konať v sídle ministerstva, no nie je vylúčené, že to bude aj v iných priestoroch (porovnaj znenie komentovaného paragrafu vyhlášky a znenie dôvodovej správy k tomuto paragrafu).

Pre bližšiu ilustráciu možno poukázať na dosiaľ zverejnené vyhlásenia skúšok odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu:

1. Znenie vyhlásenia skúšky ministerstvom z 20. januára 2015

SKÚŠKA ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI ROZHODCU

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky oznamuje, že v súlade s § 5 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) a s ustanoveniami vyhlášky č. 380/2014 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „vyhláška“) sa dňa 20. marca 2015 o 9:00 hod. (písomná časť) a 30. marca 2015 o 9:00 hod. (ústna časť) v budove Ministerstva spravodlivosti, Župné námestie 13, Bratislava uskutoční skúška odbornej spôsobilosti rozhodcu. V prípade väčšieho počtu uchádzačov sa ústna časť skúšky uskutoční aj 31. marca 2015 a 1. apríla 2015 o 9:00 hod.

Správny poplatok za vykonanie skúšky odbornej spôsobilosti rozhodcu podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov vo výške 300 eur sa platí na účet SK75 8180 0000 0070 0014 4284. Variabilný symbol je 3352014 a do správy pre adresáta sa uvádza meno uchádzača o vykonanie skúšky.

Na skúšku sa písomnou žiadosťou adresovanou ministerstvu môže do 15. februára 2015 prihlásiť fyzická osoba, ktorá ku dňu prihlásenia spĺňa predpoklady bezúhonnosti, dôveryhodnosti, vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo a právnickej praxe v trvaní aspoň päť rokov a ktorá zaplatila správny poplatok za vykonanie skúšky. Na žiadosti o vykonanie skúšky doručené po 15. februári 2015 sa neprihliada.

K žiadosti o vykonanie skúšky je potrebné priložiť

- a) profesijný životopis,
- b) kópiu dokladu totožnosti,
- c) doklad o získaní vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou, alebo ich úradne osvedčenú kópiu,
- d) potvrdenie o výkone právnickej praxe v trvaní aspoň päť rokov,
- e) výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace,
- f) čestné vyhlásenia o splnení podmienok dôveryhodnosti a doklady preukazujúce
 1. splnenie podmienky dôveryhodnosti podľa § 8 ods. 3 písm. b) zákona s ohľadom na vykonávanú právnickú prax uchádzača,
 2. splnenie podmienky dôveryhodnosti podľa § 8 ods. 3 písm. c) zákona,
- g) doklad o úhrade správneho poplatku za vykonanie skúšky,

h) kontaktné údaje v rozsahu adresa na doručovanie, telefónne číslo a emailová adresa.

Skúškou sa overujú odborné znalosti uchádzača z občianskeho práva, obchodného práva, všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, práva Európskej únie, všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich rozhodcovské konanie v spotrebiteľských sporoch a rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky a súdov Európskej únie. Skúšku tvorí písomná časť a ústna časť. Písomná časť skúšky sa koná v jeden deň a ústna časť skúšky sa koná v jeden deň s odstupom najmenej jedného týždňa od skončenia písomnej časti skúšky.

Písomná časť skúšky pozostáva z písomného testu a prípadovej štúdie.

Písomný test pozostáva zo 40 otázok s pridelením jedného bodu za každú správne zodpovedanú otázku. Časový limit na vyznačenie odpovedí je 30 minút.

Prípadová štúdia obsahuje opis mozgnej, prípadne skutočnej situácie, ktorej písomné riešenie vypracuje uchádzač vrátane vypracovania písomnosti v rozhodcovskom konaní, ktorých vypracovanie je potrebné, a prípravy rozhodcovského rozhodnutia. Pri vypracúvaní písomného riešenia prípadovej štúdie možno používať nekomentované znenia všeobecne záväzných právnych predpisov a právne záväzných aktov Európskej únie. Časový limit na vypracovanie písomného riešenia prípadovej štúdie je tri hodiny. Za písomné riešenie prípadovej štúdie možno získať najviac 40 bodov.

Pre účasť na ústnej časti skúšky je potrebné získať z

- a) písomného testu aspoň 24 bodov,
- b) prípadovej štúdie aspoň 24 bodov.

Ústna časť skúšky pozostáva z dvoch otázok zameraných na právne znalosti a schopnosť uchádzača aplikovať právo pri rozhodovaní spotrebiteľských sporov. Otázky si uchádzač vyžrebuje z otázok pripravených ministerstvom. Pred odpoveďou má uchádzač právo na prípravu v trvaní 15 minút. Čas trvania odpovede uchádzača nepresiahne dve hodiny. Súčasťou ústnej časti skúšky môžu byť aj otázky členov skúšobnej komisie zamerané na prípadovú štúdiu. Každý člen päťčlennej skúšobnej komisie hodnotí uchádzača v ústnej časti skúšky pridelením bodov v rozpätí od nula do 12 bodov, pričom najvyšším hodnotením je 12 bodov.

Úspešným uchádzačom je uchádzač, ktorý získal v ústnej časti skúšky najmenej 36 bodov, a ak sa na ústnej časti skúšky nezúčastnil niektorý člen skúšobnej komisie, najmenej 29 bodov.

Podrobnosti o skúške odbornej spôsobilosti rozhodcu ustanovuje vyhláška.

2. Znenie vyhlásenia skúšky ministerstvom zo 6. októbra 2016

SKÚŠKA ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI ROZHODCU

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky oznamuje, že v súlade s § 5 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) a s ustanoveniami vyhlášky č. 380/2014 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „vyhláška“) sa dňa 7. decembra 2016 o 9:00 hod. (písomná časť) a 14. decembra 2016 o 9:00 hod. (ústna časť) v budove Ministerstva spravodlivosti, Župné námestie 13, Bratislava uskutoční skúška odbornej spôsobilosti rozhodcu.

Správny poplatok za vykonanie skúšky odbornej spôsobilosti rozhodcu podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov je vo výške 300 eur, ktorý môže uchádzač o vykonanie skúšky uhradiť prostredníctvom platobného systému E-KOLOK.

Na skúšku sa písomnou žiadosťou adresovanou ministerstvu môže do 3. novembra 2016 prihlásiť fyzická osoba, ktorá ku dňu prihlásenia spĺňa predpoklady bezúhonnosti, dôveryhodnosti, vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo a právnickej praxe v trvaní aspoň päť rokov a ktorá zaplatila správny poplatok za vykonanie skúšky. Na žiadosti o vykonanie skúšky doručené po 3. novembri 2016 sa neprihliada.

K žiadosti o vykonanie skúšky je potrebné priložiť

- a) profesijný životopis,
- b) kópiu dokladu totožnosti,
- c) doklad o získaní vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou, alebo ich úradne osvedčenú kópiu,
- d) potvrdenie o výkone právnickej praxe v trvaní aspoň päť rokov,
- e) výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace,
- f) čestné vyhlásenia o splnení podmienok dôveryhodnosti a doklady preukazujúce
 1. splnenie podmienky dôveryhodnosti podľa § 8 ods. 3 písm. b) zákona s ohľadom na vykonávanú právnickú prax uchádzača,
 2. splnenie podmienky dôveryhodnosti podľa § 8 ods. 3 písm. c) zákona,
- g) doklad o úhrade správneho poplatku za vykonanie skúšky,
- h) kontaktné údaje v rozsahu adresa na doručovanie, telefónne číslo a emailová adresa.

Skúškou sa overujú odborné znalosti uchádzača z občianskeho práva, obchodného práva, všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, práva Európskej únie, všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich rozhodcovské konanie v spotrebiteľských sporoch a rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky a súdov Európskej únie. Skúšku tvorí písomná časť a ústna časť. Písomná časť skúšky sa koná v jeden deň a ústna časť skúšky sa koná v jeden deň s odstupom najmenej jedného týždňa od skončenia písomnej časti skúšky.

Písomná časť skúšky pozostáva z písomného testu a prípadovej štúdie.

Písomný test pozostáva zo 40 otázok s pridelením jedného bodu za každú správne zodpovedanú otázku. Časový limit na vyznačenie odpovedí je 30 minút.

Prípadová štúdia obsahuje opis možnej, prípadne skutočnej situácie, ktorej písomné riešenie vypracuje uchádzač vrátane vypracovania písomnosti v rozhodcovskom konaní, ktorých vypracovanie je potrebné, a prípravy rozhodcovského rozhodnutia. Pri vypracúvaní písomného riešenia prípadovej štúdie možno používať nekomentované znenia všeobecne záväzných právnych predpisov a právne záväzných aktov Európskej únie. Časový limit na vypracovanie písomného riešenia prípadovej štúdie je tri hodiny. Za písomné riešenie prípadovej štúdie možno získať najviac 40 bodov.

Pre účasť na ústnej časti skúšky je potrebné získať z

- a) písomného testu aspoň 24 bodov,
- b) prípadovej štúdie aspoň 24 bodov.

Ústna časť skúšky pozostáva z dvoch otázok zameraných na právne znalosti a schopnosť uchádzača aplikovať právo pri rozhodovaní spotrebiteľských sporov. Otázky si uchádzač vyžrebuje z otázok pripravených ministerstvom. Pred odpoveďou má uchádzač právo na prípravu v trvaní 15 minút. Čas trvania odpovede uchádzača nepresiahne dve hodiny. Súčasťou ústnej časti skúšky môžu byť aj otázky členov skúšobnej komisie zamerané na prípadovú štúdiu. Každý člen päťčlennej skúšobnej komisie hodnotí uchádzača v ústnej časti skúšky pridelením bodov v rozpätí od nula do 12 bodov, pričom najvyšším hodnotením je 12 bodov.

Úspešným uchádzačom je uchádzač, ktorý získal v ústnej časti skúšky najmenej 36 bodov, a ak sa na ústnej časti skúšky nezúčastnil niektorý člen skúšobnej komisie, najmenej 29 bodov.

Podrobnosti o skúške odbornej spôsobilosti rozhodcu ustanovuje vyhláška.

Z dôvodovej správy k § 2

Ustanovenie § 2 vymedzuje náležitosti vyhlásenia skúšky odbornej spôsobilosti rozhodcu. Podľa § 5 ods. 1 ZSRK skúšku uskutočňuje ministerstvo

podľa potreby, najmenej jedenkrát ročne. Termín skúšky zverejní ministerstvo na svojom webovom sídle najmenej dva mesiace pred jej konaním.

Zákonné predpoklady na podanie žiadosti o vykonanie skúšky vymedzuje § 5 ods. 1 ZSRK. Na skúšku sa písomnou žiadosťou adresovanou ministerstvu môže prihlásiť fyzická osoba, ktorá s výnimkou skúšky ku dňu prihlásenia spĺňa predpoklady výkonu funkcie rozhodcu podľa § 5 ods. 1 ZSRK (t. j. predpoklad bezúhonnosti, dôveryhodnosti, vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo a právnickej praxe v trvaní aspoň päť rokov) a zaplatila správny poplatok za vykonanie skúšky.

Na účely vyhlásenia skúšky nepostačuje odkázať na tieto ustanovenia, ale vo vyhlásení skúšky je potrebné uviesť všetky predpoklady na podanie žiadosti o vykonanie skúšky.

Zoznam predkladaných dokladov je uvedený v § 3 ods. 2 návrhu vyhlášky. Na účely vyhlásenia skúšky rovnako nepostačuje odkázať na toto ustanovenie, ale vo vyhlásení skúšky je potrebné explicitne uviesť jednotlivé požadované doklady.

Stručným popisom priebehu skúšky je potrebné rozumieť popis jednotlivých častí skúšky tak, ako vyplývajú z § 6 ods. 2 zákona a § 4 až 8 návrhu vyhlášky.

Lehota na podanie žiadosti o vykonanie skúšky má hmotnoprávny charakter, preto je pre účasť na skúške potrebné doručiť žiadosť najneskôr do dátumu určeného vo vyhlásení skúšky.

Poslednou náležitosťou vyhlásenia skúšky je termín a miesto uskutočnenia skúšky. Keďže skúšku uskutočňuje ministerstvo, bude sa skúška konať v jeho sídle.

§ 3

Žiadosť o vykonanie skúšky

(1) Žiadosť o vykonanie skúšky môže podať fyzická osoba, ktorá spĺňa predpoklady podľa § 5 ods. 1 zákona (ďalej len „uchádzač“). Na žiadosti o vykonanie skúšky doručené po lehote na ich podanie sa neprihliada; o tejto skutočnosti ministerstvo uchádzača upovedomí.

(2) K žiadosti o vykonanie skúšky je potrebné priložiť

- a) profesijný životopis,
- b) kópiu dokladu totožnosti,
- c) doklad o získaní vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou, alebo ich úradne osvedčenú kópiu,

- d) potvrdenie o výkone právnickej praxe v trvaní aspoň päť rokov,
- e) výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace,
- f) čestné vyhlásenia o splnení podmienok dôveryhodnosti a doklady preukazujúce
 1. splnenie podmienky dôveryhodnosti podľa § 8 ods. 3 písm. b) zákona s ohľadom na vykonávanú právnickú prax uchádzača,
 2. splnenie podmienky dôveryhodnosti podľa § 8 ods. 3 písm. c) zákona,
- g) doklad o úhrade správneho poplatku za vykonanie skúšky,
- h) kontaktné údaje v rozsahu adresa na doručovanie, telefónne číslo a emailová adresa.

(3) Ak uchádzač na výzvu ministerstva v lehote siedmich pracovných dní od doručenia výzvy nedoplní všetky doklady podľa odseku 2, ministerstvo uchádzačovi účasť na skúške neumožní a vyčiarkne ho zo zoznamu uchádzačov; o tejto skutočnosti musí byť uchádzač ministerstvom poučený. Vyčiarknutie zo zoznamu uchádzačov ministerstvo uchádzačovi bezodkladne písomne oznámi.

(4) Ministerstvo uchádzača zo zoznamu uchádzačov vyčiarkne aj vtedy, ak sa nezúčastní na skúške alebo na niektorej jej časti.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 5, § 6 ods. 5, § 8, § 10 ods. 5, § 17 ods. 1

K ods. 1

Komentovaný odsek ustanovuje, že na skúšku sa môže prihlásiť fyzická osoba, ktorá spĺňa podmienky podľa § 5 ods. 1 ZSRK. Ustanovenie § 5 ods. 1 ZSRK uvádza nasledujúce podmienky:

- a) úspešné zloženie skúšky spotrebiteľského rozhodcu,
- b) bezúhonnosť,
- c) dôveryhodnosť,
- d) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore právo a
- e) minimálna päťročná právnická prax.

Komentované ustanovenie síce odkazuje len na § 5 ods. 1 ZSRK, ale tento je potrebné vnímať v kontexte s § 6 ods. 5 ZSRK, v ktorom sa, okrem iného, uvádza, že na skúšku odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu sa môže prihlásiť fyzická osoba, ktorá s výnimkou skúšky ku dňu prihlásenia spĺňa predpoklady na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu. Komentovaný odsek 1 vyhlášky nemožno brať v tomto smere doslovne, pričom, samozrejme, z povahy veci vyplýva, že uchádzač ešte nemôže spĺňať podmienku vykonania skúšky, ak sa na ňu prihlasuje.

Na to, aby mohlo byť fyzickej osobe udelené povolenie zo strany ministerstva na rozhodovanie spotrebiteľských sporov v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, v zmysle § 17 ods. 1 ZSRK musí byť táto fyzická osoba plnoletá a spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu. Ministerstvo však v tejto fáze, t. j. v rámci skúmania žiadosti o vykonanie skúšky s prílohami neskúma tieto podmienky, t. j. podmienku spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu uchádzačov, ako ani podmienku plnoletosti (hoci v prípade nesplnenia podmienky plnoletosti by muselo ísť o skutočne výnimočný jav, keď by neploletý uchádzač mal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore právo, a tiež päťročnú právnickú prax). Uvedené by mohlo mať relevanciu v prípadoch, ak by sa odbornej skúšky zúčastnil uchádzač, ktorý bol v čase doručenia žiadosti o vykonanie skúšky rozhodnutím súdu obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, no v čase podania žiadosti zriaďovateľa o vydanie povolenia tomuto uchádzačovi na rozhodovanie spotrebiteľských sporov v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v zmysle § 17 ods. 1 ZSRK by bol rozsudok o obmedzení spôsobilosti na právne úkony zrušený.

Z dikcie komentovaného odseku 1 vyhlášky, ako aj z § 6 ods. 5 ZSRK vyplýva, že podmienky podľa § 5 ods. 1 ZSRK musia byť splnené ku dňu podania žiadosti o vykonanie skúšky, nestačí teda, ak budú splnené ku dňu termínu skúšky.

Vyhláška neupravuje náležitosti žiadosti o vykonanie skúšky, v odseku 2 komentovaného paragrafu uvádza len zoznam povinných príloh k žiadosti, o náležitostiach samotnej žiadosti však mlčí (takisto ako zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní). Máme však za to, že žiadosť by mala obsahovať všeobecné náležitosti, a to komu je určená (t. j. označenie ministerstva), kto ju robí (t. j. označenie uchádzača), čoho sa týka, resp. čo sa žiada (t. j. vykonanie skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu), a tiež by mala obsahovať podpis. Ministerstvo posudzuje žiadosť o vykonanie skúšky podľa obsahu.

Ako sme uviedli aj v komentári k § 1 písm. a) vyhlášky, podľa § 6 ods. 5 ZSRK ide o písomnú žiadosť o vykonanie skúšky (nie listinnú žiadosť). O forme žiadosti o vykonanie skúšky sa bližšie nezmieňuje ani komentovaná vyhláška. To znamená, že forma podania žiadosti môže byť aj elektronická. Keďže však forma podania žiadosti podľa § 6 ods. 5 ZSRK má byť písomná, neprípustná je ústna forma podania žiadosti. Podľa nášho názoru, tak listinná, ako aj elektronická žiadosť musia byť podpísané (vlastnoručným podpisom, resp. kvalifikovaným elektronickým

podpisom⁵⁾) z dôvodu potreby overenia skutočnosti, že žiadosť robí skutočne fyzická osoba, ktorá je tam označená. Pri žiadosti sa nevyžaduje úradne osvedčený podpis (resp. kvalifikovaný elektronický podpis opatrený časovou pečiatkou). Tiež máme za to, že za podpis v tomto prípade nemožno považovať nahradenie podpisu mechanickými prostriedkami (tzv. *faksimile*).

Z dikcie komentovaného odseku nie je zrejmé, aký je postup v prípade potreby opravy, resp. doplnenia žiadosti – napríklad v žiadosti bude chýbať podpis. Podľa dôvodovej správy § 3 ods. 3 vyhlášky upravuje mechanizmus doplnenia (opravy) žiadosti o vykonanie skúšky. Zo samotného znenia § 3 ods. 3 vyhlášky však vyplýva, že tento mechanizmus sa vzťahuje na doplnenie príloh žiadosti podľa § 3 ods. 2 vyhlášky, nie na žiadosť samotnú. Máme však za to, že § 3 ods. 3 je svojím obsahom a účelom najbližšie k riešeniu otázky neúplnej samotnej žiadosti o vykonanie skúšky, preto je ho potrebné aplikovať aj na tieto prípady (t. j. nielen na vady príloh k žiadosti, resp. na chýbajúce prílohy).

V tomto prípade môže byť zaujímavé, čo v prípade, ak napríklad v posledný deň lehoty na podanie (doručenie) žiadosti o vykonanie skúšky bude uchádzačom zaslaný e-mail ministerstvu bez autorizácie. Ak by sme analogicky aplikovali § 19 ods. 1 druhá veta zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej ako „správny poriadok“), takéto podanie by bolo potrebné doplniť do troch pracovných dní, pričom ministerstvo by na doplnenie takéhoto podania nevyzývalo. Ak však budeme analogicky aplikovať § 3 ods. 3 vyhlášky, vyzývať na doplnenie

⁵⁾ Zákon č. 272/2016 Z. z. o dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 18. októbra 2016, dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014 o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu (označované aj ako „nariadenie eIDAS“) v častiach, ktoré sú zverené do výlučnej právomoci členských štátov. Keďže nariadenie eIDAS používa pojmy „kvalifikovaný elektronický podpis“, resp. „kvalifikovaná elektronická pečať“, predmetné pojmy používa aj zákon o dôveryhodných službách a v § 17 ods. 2 uvádza, že ak sa v právnych predpisoch používa pojem „zaručený elektronický podpis“, resp. „zaručená elektronická pečať“, rozumie sa tým kvalifikovaný elektronický podpis, resp. kvalifikovaná elektronická pečať. Podľa čl. 3 ods. 12 skôr uvedeného nariadenia sa kvalifikovaným elektronickým podpisom rozumie zdokonalený elektronický podpis vyhotovený s použitím kvalifikovaného zariadenia na vyhotovenie elektronického podpisu a založený na kvalifikovanom certifikáte pre elektronické podpisy, pričom podľa čl. 26 nariadenia požiadavky na zdokonalený elektronický podpis sú: a) je jedinečne spojený s podpisovateľom, b) umožňuje určenie totožnosti podpisovateľa, c) je vyhotovený pomocou údajov na vyhotovenie elektronického podpisu, ktoré môže podpisovateľ s vysokou mierou dôveryhodnosti používať pod svojou výlučnou kontrolou, d) je prepojený s údajmi, ktoré sa ním podpisujú, takým spôsobom, že každú dodatočnú zmenu údajov možno zistiť.

žiadosti bude ministerstvo. Ako sme uviedli v skoršom odseku, máme za to, že § 3 ods. 3 vyhlášky je svojím obsahom a účelom najbližšie chýbajúcej úprave nedostatkov žiadosti o vykonanie skúšky, preto je v týchto prípadoch potrebné postupovať podľa § 3 ods. 3 vyhlášky.

Podľa druhej vety komentovaného odseku sa na žiadosti o vykonanie skúšky doručené po lehote na ich podanie neprihliada; o tejto skutočnosti ministerstvo uchádzača upovedomí. Zohľadňuje sa teda doručenie žiadosti, nie jej podanie na poštovú prepravu. Ako vyplýva aj z dôvodovej správy k tomuto paragrafu, lehota na podanie žiadosti o vykonanie skúšky má hmotnoprávny charakter. Ak teda uchádzač doručí ministerstvu žiadosť o vykonanie skúšky po lehote, ministerstvo nebude skúmať splnenie podmienok účasti na skúške, ale automaticky na túto žiadosť ani neprihliadne. V záujme vedomosti uchádzača o tejto skutočnosti však komentovaný odsek vyžaduje, aby ministerstvo uchádzača o neprihliadnutí na žiadosť o vykonanie skúšky upovedomilo. Vyhláška neustanovuje konkrétny spôsob informovania uchádzača o tejto skutočnosti. Súčasťou žiadosti sú v zmysle § 3 ods. 2 písm. h) kontaktné údaje uchádzača, a to adresa na doručovanie, telefónne číslo a emailová adresa. V záujme právnej istoty je vhodné, aby ministerstvo upovedomilo uchádzača o neprihliadnutí na žiadosť takou formou, ktorá umožňuje overiť, či bol uchádzač o tejto skutočnosti oboznámený. Nie je však vylúčené, že ministerstvo túto skutočnosť oznámi uchádzačovi aj telefonicky. Preferovaná forma komunikácie by však mala byť písomná. Je potrebné tiež zdôrazniť, že je to v prvom rade uchádzač, ktorý je zodpovedný za správne poskytnutie kontaktných údajov v žiadosti.

Žiadosti uchádzačov o vykonanie skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu sa nezverejňujú.

V tomto smere možno poukázať aj na znenie pôvodného návrhu vyhlášky, ktorý bol uvedený ako príloha k vládne návrhu zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní predloženému Národnej rade SR,⁶ v zmysle ktorej prihláška na skúšku doručená po termíne sa mala považovať za prihlášku na skúšku v nasledujúcom termíne. Máme za to, že napokon prijatá právna úprava je vhodnejšia, keďže takto by muselo ministerstvo zohľadňovať žiadosti o vykonanie skúšky aj pre nasledujúcu skúšku, ktorá sa môže konať v pomerne veľkom časovom odstupe od predchádzajúcej skúšky.

Tí uchádzači, ktorí neuspeli v niektorej časti odbornej skúšky, môžu podať prihlášku na jej vykonanie opäť v ďalšom termíne (samozrejme, za predpokladu

⁶ Dostupné na internete: <<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5076>>.

uhradenia nového správneho poplatku za vykonanie odbornej skúšky). Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, resp. ani vyhláška neuvádzajú časové obmedzenia, pokiaľ ide o možnosť tohto neúspešného uchádzača zúčastniť sa ďalších termínov skúšky, hoci by nasledovali aj v krátkom čase po sebe. Ak uchádzač uspeje v písomnej časti skúšky a neuspeje v ústnej časti skúšky, opätovne musí vykonať všetky časti skúšky, t. j. aj písomnú časť.

K ods. 2

Predmetný odsek na základe splnomocňovacieho ustanovenia § 6 ods. 6 ZSRK uvádza zoznam príloh, ktoré je nevyhnutné priložiť k žiadosti o vykonanie skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu. Vyhláška explicitne neupravuje vrátenie predložených dokladov k žiadosti o vykonanie odbornej skúšky, no v dôvodovej správe k § 3 vyhlášky sa uvádza, že po ukončení skúšky ministerstvo vráti všetky predložené doklady, ale len neúspešným uchádzačom. Je rozumné, že v prípade tých, ktorí v skúške uspeli, si ministerstvo ponecháva predložené doklady, keďže ich bude posudzovať v rámci splnenia predpokladov v rámci konania o udelení povolenia fyzickej osobe na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu v zmysle § 17 ods. 1 ZSRK, a teda ich nebude nutné predkladať ministerstvu duplicitne.

K ods. 2 písm. a) a b)

Vyhláška vyžaduje k žiadosti priložiť profesijný životopis a doklad totožnosti (postačí kópia dokladu totožnosti, ktorá nemusí byť úradne osvedčená). Čo sa týka doloženia životopisu, vyhláška neustanovuje osobitné náležitosti tohto životopisu. Pokiaľ ide o kópiu dokladu totožnosti, totožnosť sa bude zvyčajne preukazovať kópiou občianskeho preukazu. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 224/2006 Z. z. o občianskych preukazoch v znení neskorších predpisov občiansky preukaz je verejná listina, ktorou občan Slovenskej republiky preukazuje, okrem iného, aj svoju totožnosť. Preukázať svoju totožnosť však možno aj iným dokladom. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 647/2007 Z. z. o cestovných dokladoch v znení neskorších predpisov cestovný doklad je verejná listina, ktorou občan preukazuje, okrem iného, aj svoju totožnosť. Podľa § 7 predmetného zákona cestovným dokladom je cestovný pas, diplomatický pas, služobný pas, náhradný cestovný doklad, cestovný doklad cudzinca, náhradný cestovný doklad Európskej únie alebo iný doklad. V tejto súvislosti treba tiež spomenúť, že nie je vylúčené, že spotrebiteľským rozhodcom sa stane aj osoba, ktorá nemá občianstvo Slovenskej republiky (zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu nevyžaduje podmienku štátneho občianstva Slovenskej republiky).

K ods. 2 písm. c)

Vyhľadávka ďalej vyžaduje k žiadosti priložiť doklad o získaní vysokoškolského vzdelania druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike (preukazuje sa dokladmi podľa § 68 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov) alebo uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou (pozri zákon č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií v znení zákona č. 276/2017 Z. z.). Vychádza sa tu z požiadavky zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní o nevyhnutnosti právnického vzdelania druhého stupňa v odbore právo na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu (§ 5 ods. 1 ZSRK).

V tomto prípade nestačí priložiť „obyčajnú“ kópiu, ale nevyhnutné je predložiť úradne osvedčenú kópiu.

Možno polemizovať nad tým, či v situácii, keď uchádzač získal vysokoškolské vzdelanie najprv v prvom stupni a následne v druhom stupni, sa podmienka podľa komentovaného písmena považuje za splnenú len v prípade, ak v oboch stupňoch išlo o vzdelanie v študijnom odbore právo. V medzirezortnom pripomienkovom konaní Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR navrhovalo preformulovať znenie tohto písmena, pričom, okrem iného, navrhovalo explicitne uviesť, že ak žiadateľ získal vysokoškolské vzdelanie najskôr v prvom stupni a následne v druhom stupni, vyžaduje sa, aby v oboch stupňoch získal vzdelanie v študijnom odbore právo. Ministerstvo túto pripomienku neakceptovalo, keďže považovalo úpravu za jasnú, čo si nemyslíme. Ani zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v § 5 ods. 1 bližšie nešpecifikuje, čo sa v takýchto prípadoch považuje za vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo. Máme však za to, že treba prihliadnúť aj na právnu úpravu konania pred súdmi, keďže tak zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení zákona č. 87/2017 Z. z. (ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) v § 468, ako aj Správny súdny poriadok v § 489 v rámci požiadavky vysokoškolského vzdelania v študijnom odbore právo vyžadujú, aby v oboch stupňoch vysokoškolského štúdia išlo o vzdelanie v tomto odbore. Takisto možno poukázať napríklad na § 10 ods. 1 písm. b) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov, na § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov alebo na § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, kde sa vyžaduje vzdelanie v oboch stupňoch v odbore právo. Samozrejme, pri týchto

osobitných predpisoch (Exekučný poriadok, zákon o advokácii, Notársky poriadok) možno argumentovať tým, že je tam výslovne uvedená požiadavka oboch stupňov v odbore právo, čo, naopak, v zákone o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní chýba. Podľa nášho názoru to však neznamená, že by sme pri požiadavke vysokoškolského vzdelania v odbore právo na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu mali dospieť k odlišným záverom. V uvedených osobitných predpisoch išlo skôr o zámer vylúčiť akékoľvek pochybnosti o tom, čo sa považuje za predpísané vzdelanie. Vo všeobecnosti možno povedať, že za vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v odbore právo sa považuje len také vzdelanie, ktoré bolo v tomto odbore získané v oboch stupňoch. Z obsahu noriem zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní možno badať, že zákonodarca má záujem na vysokej odbornej kvalite spotrebiteľských rozhodcov, o čom svedčia prísne kritériá, ktoré sa u spotrebiteľských rozhodcov vyžadujú. Na základe uvedeného možno konštatovať, že aj v prípade výkonu funkcie spotrebiteľského rozhodcu platí, že jedným z jeho predpokladov je získanie vysokoškolského vzdelania v študijnom odbore právo v oboch stupňoch, ak bolo najprv získané v prvom stupni a následne v druhom stupni.

Takisto máme za to, že aj vo vzťahu k výkonu funkcie spotrebiteľského rozhodcu sa za vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo nebude považovať vzdelanie získané štúdiom na Akadémii Policajného zboru, ako ani na Vysokej škole Zboru národnej bezpečnosti, čo je plne v súlade s účelom zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní vzhľadom na náplň práce pri výkone funkcie spotrebiteľského rozhodcu (pozri vybrané časti odôvodnení rozhodnutí aj dole v časti Judikatúra).⁷ Uvedené potvrdzuje aj znenie komentovaného písmena vyhlášky, keďže sa tu vyslovene uvádza, že musí ísť o vzdelanie na právnickej fakulte, t. j. nestačí vzdelanie na inej fakulte, hoci by išlo o študijný odbor právo.

K ods. 2 písm. d)

Ďalšou, resp. ďalšími prílohami k žiadosti o vykonanie skúšky sú doklady (potvrdenia) preukazujúce trvanie aspoň päťročnej právnickej praxe. Nadväzuje sa tu na zákonnú požiadavku na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu v § 5 ods. 1 ZSRK. Tieto potvrdenia musia byť priložené v origináli alebo úradne osvedčenej kópii, keďže vyhláška neuvádza, že postačí len kópia, ako je tomu v písmene b) komentovaného odseku.

V tomto prípade nie je potrebné preukazovať trvanie päťročnej právnickej praxe v oblasti rozhodovania spotrebiteľských sporov, resp. právnického

⁷ Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. septembra 2009, sp. zn. 2 Sžo 122/2009, a rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. októbra 1997, sp. zn. 4 Cdo 113/97.

pôsobenia v oblasti spotrebiteľského práva. Ide teda o akúkoľvek päťročnú právnickú prax.⁸ Možno predpokladať, že najčastejšie budú uchádzači preukazovať päťročnú právnickú prax potvrdeniami zamestnávateľov o zamestnaní. V zmysle § 75 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov je zamestnávateľ pri skončení pracovného pomeru povinný vydať zamestnancovi potvrdenie o zamestnaní a, okrem iného, v ňom uviesť dobu trvania pracovného pomeru a druh vykonávaných prác. Uchádzač môže tiež predložiť potvrdenie zamestnávateľa o súčasnom trvaní pracovného pomeru, keďže funkcia spotrebiteľského rozhodcu je vo všeobecnosti zlučiteľná s pracovným pomerom alebo obdobným pracovným vzťahom. Takisto možno podať žiadosť na Sociálnu poisťovňu o vydanie potvrdenia o poistení uchádzača ako zamestnanca u toho-ktorého zamestnávateľa.

K ods. 2 písm. e)

Uchádzač je tiež povinný k žiadosti o vykonanie skúšky predložiť výpis z registra trestov, a to nie starší ako tri mesiace ku dňu doručenia žiadosti ministerstvu (keďže dorúčením sa považuje žiadosť za podanú). Ide tu o preukázanie zákonnej požiadavky na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu spočívajúcej v bezúhonnosti (§ 8 ods. 2 ZSRK). Samotný § 8 ods. 2 druhá veta ZSRK ustanovuje, že bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov, ktorý nesmie byť starší ako tri mesiace.

Na účely zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa za bezúhonného nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za:

- a) úmyselný trestný čin (§ 15 TZ),
- b) právoplatne odsúdený za trestný čin a súd v jeho prípade nerozhodol o podmienenečnom odklade výkonu trestu odňatia slobody (§ 49 až 52 TZ),
- c) za trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa, za trestný čin marenia úlohy verejným činiteľom a za ďalšie trestné činy spáchané pri výkone funkcie verejného činiteľa (§ 326 až 327a TZ a všeobecne ďalšie trestné činy spáchané v súvislosti s výkonom funkcie verejného činiteľa),
- d) za trestné činy korupcie (t. j. trestné činy podľa § 328 až 336b TZ),

⁸ Na okraj podotýkame, že pre zriaďovateľa platí, že ak chce získať verejnoprávne povolenie pre spotrebiteľský rozhodcovský súd, vo svojom zozname spotrebiteľských rozhodcov musí mať aspoň piatich spotrebiteľských rozhodcov, ktorí majú v rámci minimálne päťročnej právnickej praxe aspoň trojročnú rozhodcovskú prax [pozri § 11 ods. 3 písm. h) ZSRK] - nie je nevyhnutné, aby išlo o trojročnú rozhodcovskú prax v oblasti rozhodovania spotrebiteľských sporov, postačuje trojročná prax v rozhodcovskom konaní všeobecne. V rámci posudzovania splnenia podmienok účasti na skúške však uvedené, samozrejme, ministerstvo neskúma. Uvedené sa skúma v rámci povolenia spotrebiteľskému rozhodcovskému súdu podľa § 18 ods. 1 ZSRK.

- e) za trestné činy proti majetku podľa štvrtej hlavy osobitnej časti Trestného zákona (t. j. trestné činy podľa § 212 až 249a TZ) alebo
- f) za trestný čin spáchaný v súvislosti s výkonom funkcie spotrebiteľského rozhodcu.

Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní nevyžaduje nulovú toleranciu (bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov, nie odpisom). V prípade odsúdenia za uvedené trestné činy je preto na účely právnej úpravy spotrebiteľského rozhodcovského konania bezúhonnou osoba, ak bolo jej odsúdenie zahladené, prípadne ak boli splnené podmienky na to, aby sa na takúto osobu hľadelo, akoby nebola odsúdená (pozri § 93 TZ a ďalšie príslušné ustanovenia Trestného zákona).

Výpis z registra trestov je upravený v § 10 až 12 zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov v znení neskorších predpisov. Podľa § 10 ods. 1 predmetného zákona je výpis z registra trestov verejná listina, ktorou sa preukazuje, či osoba bola alebo nebola právoplatne odsúdená. Poplatok za výpis z registra trestov sú 4 eurá v zmysle položky 30 prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, pokiaľ sa o výpis žiada na generálnej prokuratúre. V súčasnosti už nie je možné žiadať o výpis z registra trestov na okresnej alebo krajskej prokuratúre. V zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov v znení neskorších predpisov možno ďalej o výpis požiadať aj na obciach, ktoré vedú matriku (tu sa platí navyše správny poplatok 2 eurá za overenie správnosti údajov v žiadosti o výpis z registra trestov v zmysle položky 3 bod 2 prílohy zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov), resp. v zahraničí aj na zastupiteľských úradoch SR [správny poplatok za podanie žiadosti o výpis z registra trestov je v zmysle položky 265 písm. a) prílohy zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov 10 eur]. Najjednoduchšie je však požiadať o výpis z registra trestov na integrovaných obslužných miestach na pracoviskách Slovenskej pošty (poplatok 3,90 eur za prvé vyhotovenie, za každé ďalšie vyhotovenie 1,90 eur).⁹

K ods. 2 písm. f)

Toto písmeno je odrazom požiadavky dôveryhodnosti podľa § 8 ods. 3 ZSRK na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu. Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní teda v prípade spotrebiteľských rozhodcov vyžaduje nielen ich bezúhonnosť, ale aj ich dôveryhodnosť.

⁹ Zoznam pôšt, ktoré poskytujú výpis z registra trestov možno nájsť tu: <<https://www.genpro.gov.sk/zoznam-post-ktore-poskytuju-vypis-odpis-registra-trestov-384b.html>>.

Vyhľadávka v komentovanom písme paušálne požaduje predloženie čestných vyhlásení o neexistencii jednotlivých dôvodov nedôveryhodnosti uvedených v písmenách § 8 ods. 3 ZSRK. V medzirezortnom pripomienkovom konaní k vyhládávke Národná banka Slovenska uviedla, že je účelné, aby žiadateľ mohol predložiť iba jedno (sumárne) čestné vyhlásenie ku skutočnostiam týkajúcim sa jeho dôveryhodnosti, ak nie je objektívne možné predložiť o týchto skutočnostiach doklad. S týmto sa stotožňujeme, pričom máme za to, že hoci schválenie znenie uvádza plurál (t. j. čestné vyhlásenia), nebráni to tomu, aby uchádzač urobil čestné vyhlásenia o jednotlivých skutočnostiach na jednej listine.

(a) Uchádzač musí teda čestne vyhlásiť, že nebol podľa zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní inak ako na vlastnú žiadosť vyčiarknutý zo zoznamu spotrebiteľských rozhodcov vedeného ministerstvom [§ 8 ods. 3 písm. a) ZSRK]. Hoci treba uviesť, že ak už bol raz spotrebiteľský rozhodca zapísaný do zoznamu spotrebiteľských rozhodcov vedeného ministerstvom, splnil predpoklady výkonu funkcie (medzi nimi aj predpoklad odbornej skúšky - § 5 ods. 1 a 2 ZSRK). Navyše, keďže zoznam spotrebiteľských rozhodcov vedie ministerstvo, kde sa zapisuje aj deň a zákonný dôvod vyčiarknutia (§ 17 ods. 3 ZSRK), ministerstvo si vie tento údaj pomerne ľahko overiť.

(b) Ďalej musí uchádzač čestne vyhlásiť, že nebol odvolaný, resp. zbavený funkcie, ktorú zastával, alebo nebol vyčiarknutý z príslušného zoznamu, v ktorom bol zapísaný, pre porušenie právnych predpisov, ktoré je nezlučiteľné s výkonom príslušnej funkcie alebo povolania [§ 8 ods. 3 písm. b) ZSRK].¹⁰ Máme za to, že na prípady zahladených disciplinárnych opatrení sa komentované ustanovenie nebude vzťahovať [to však nevylučuje, že uchádzač bude posúdený ako nedôveryhodný podľa § 8 ods. 3 písm. d) ZSRK]. Ak uchádzač nevykonával žiadnu z funkcií, resp. povolaní uvedených v § 8 ods. 3 písm. b) ZSRK, čestné vyhlásenie v tomto smere nepredkladá.

Vyhľadávka okrem čestného vyhlásenia však vyžaduje priložiť k žiadosti o vykonanie odbornej skúšky spotrebiteľského rozhodcu aj doklady preukazujúce neexistenciu nedôveryhodnosti podľa § 8 ods. 3 písm. b) ZSRK. Pôjde o potvrdenia príslušných inštitúcií, ktoré vedú zoznamy v komentovanom ustanovení uvedených povolaní, napríklad o potvrdenie Slovenskej advokátskej komory, že uchádzač nebol vyčiarknutý zo zoznamu advokátskych koncipientov.

¹⁰ Konkrétne ide o sudcov, prokurátorov, súdnych exekútorov, notárov, správco, znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, audítorov, daňových poradcov, patentových zástupcov, advokátov, euroadvokátov, zahraničných advokátov, medzinárodných advokátov, advokátskych koncipientov, exekútorských koncipientov, notárskych kandidátov alebo notárskych koncipientov. Vzhľadom na § 5 ods. 2 ZSRK sa však niektorí z tu uvedených povolaní nezúčastňujú skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu.

(c) Dôvod nedôveryhodnosti podľa § 8 ods. 3 písm. c) ZSRK spočíva v tom, že na fyzickú osobu (buď fyzickú osobu, alebo fyzickú osobu – podnikateľa) bol v posledných desiatich rokoch pred podaním žiadosti o udelenie povolenia vyhlásený konkurz, povolená reštrukturalizácia, potvrdené nútené vyrovnanie, povolené vyrovnanie alebo povolené oddženie, na koho majetok bol zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku alebo voči komu bolo zastavené konkurzné konanie pre nedostatok majetku. V tomto smere treba vychádzať zo zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov, resp. predpisov jemu predchádzajúcich. Neexistenciu týchto skutočností bude treba tiež čestne vyhlásiť a priložiť k žiadosti. Opäť tu však vyhláška vyžaduje predložiť aj doklady preukazujúce neexistenciu týchto skutočností. Kauzálne príslušné súdy na konkurzné a reštrukturalizačné konanie (§ 24 CSP) možno v zmysle § 64 vyhlášky ministerstva č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špecializovaný trestný súd a vojenské súdy v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Spravovací a kancelársky poriadok“) požiadať o vyhotovenie úradného potvrdenia o skutočnostiach známych zo súdnych spisov. Vydanie tohto potvrdenia je spoplatnené súdnym poplatkom vo výške 2,50 eur podľa položky 24a prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov za každú aj začatú stranu. Takisto podľa § 60a ods. 3 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej ako „živnostenský zákon“) možno fyzickej osobe, ktorej sa údaje týkajú, vydať výpis v rozsahu údajov zapísaných vo verejnej a neverejnej časti živnostenského registra platných v deň jeho vydania, resp. podľa § 60a ods. 4 živnostenského zákona možno fyzickej osobe, ktorej sa údaje týkajú, vydať prehľad zapísaných údajov v živnostenskom registri obsahujúci informácie o údajoch platných v deň jeho vydania a informácie o zapísaných, ale v deň jeho vydania už neplatných údajoch. Živnostenský úrad tiež vydá potvrdenie o tom, že určitý zápis v živnostenskom registri nie je (§ 60a ods. 2 živnostenského zákona). Vydanie každého z týchto potvrdení je spoplatnené správnym poplatkom vo výške 3 eurá podľa položky 148 písm. c), resp. písm. l) prílohy zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

(d) Ďalej je k žiadosti o vykonanie skúšky nevyhnutné priložiť čestné vyhlásenie o tom, že uchádzač si nie je vedomý skutočností, ktoré by preukázateľne spochybňovali, že bude čestne a svedomito plniť povinnosti spotrebiteľského rozhodcu. Dôvod nedôveryhodnosti, podľa ktorého je preukázateľne spochybnené, že fyzická osoba bude čestne a svedomito plniť povinnosti spotrebiteľského rozhodcu, je uvedený v § 8 ods. 3 písm. d) ZSRK, pričom

ide o otvorenú právnu normu, ktorú nemožno vopred ohraničiť. Bude záležať na konkrétnych okolnostiach každého prípadu, či konanie fyzickej osoby nenaplníalo znaky slušnosti v spoločenských vzťahoch natoľko, že bude daná pochybnosť o čestnom a svedomitom plnení povinností spotrebiteľského rozhodcu. Táto pochybnosť nemôže byť hypotetická, ale musí byť skutočne daná, preukázateľná. Trestná činnosť fyzickej osoby, ktorú nemožno podradiť pod vylúčenie bezúhonnosti, môže (ale nemusí) znamenať nenaplnenie požiadavky dôveryhodnosti.¹¹ Ministerstvo by však malo splnenie tejto podmienky skúmať najmä v rámci správneho konania o udelení povolenia fyzickej osobe rozhodovať spotrebiteľské spory v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa § 17 ods. 1 ZSRK. V tejto fáze (t. j. pred vykonaním skúšky) by malo ministerstvo hlavne preskúmať, či bolo predložené čestné vyhlásenie, ktoré vyžaduje vyhláska.

(e) Napokon, uchádzač musí čestne vyhlásiť, že nebol ako fyzická osoba - podnikateľ v posledných piatich rokoch právoplatne postihnutý orgánom dozoru za porušovanie predpisov na ochranu práv spotrebiteľa uložením sankcie podľa osobitného predpisu, alebo nezastával funkciu štatutárneho orgánu právnickej osoby alebo nemal majetkovú účasť v právnickej osobe v čase, keď bola právnická osoba postihnutá orgánom dozoru za porušovanie predpisov na ochranu práv spotrebiteľa [§ 8 ods. 3 písm. e) ZSRK]. V rámci tohto predpokladu vyhláska nevyžaduje predloženie dokladov, ktoré ho preukazujú (prichádzala by tu do úvahy možnosť dopytovať orgán dozoru - pôjde najmä o Slovenskú obchodnú inšpekciu, resp. Štátnu veterinárnu a potravinovú správu SR).

Ustanovenie § 8 ods. 3 písm. e) ZSRK v poznámke pod čiarou odkazuje na § 24 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého orgán dozoru uloží pokutu až do 332 000 eur za vyrobenie, predaj, dovoz alebo dodanie výrobku, ktorého vada spôsobila (nie mohla spôsobiť) ujmu na živote alebo zdraví spotrebiteľa/ov, resp. za poskytnutie služby, ktoré spôsobilo (nie mohlo spôsobiť) ujmu na živote alebo zdraví spotrebiteľa/ov. Dôvod nedôveryhodnosti podľa § 8 ods. 3 písm. e) ZSRK sa teda nevzťahuje na akékoľvek právoplatné postihnutie za porušenie normy slúžiacej na ochranu práv spotrebiteľov. Na druhej strane máme za to, že predmetný dôvod nedôveryhodnosti sa bude vzťahovať aj na prípady porušenia iných spotrebiteľských predpisov, v dôsledku ktorých bola spôsobená ujma na

¹¹ Vo vzťahu k advokátskemu povolaniu pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 19. marca 2014, sp. zn. 2 Sžo 1/2014, resp. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 19. októbra 2011, sp. zn. 2 Sžo 6/2011. Postuláty tam uvedené možno uplatniť aj na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu.

zdraví alebo živote spotrebiteľov, teda budú posudzované podľa iného ustanovenia zákona ako § 24 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov [môže ísť o prípad § 28 ods. 4 písm. h) zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov]. Rozhodujúca je teda skutočnosť, či konaním došlo k spôsobeniu ujmy na živote, resp. zdraví spotrebiteľa/ov.

Dikcia druhej časti vety v § 8 ods. 3 písm. e) ZSRK je nejednoznačná, keďže z nej možno vyvodíť, že fyzická osoba bude nedôveryhodná v prípade, ak zastávala funkciu štatutárneho orgánu alebo mala účasť v takej právnickej osobe, ktorá bola právoplatne postihnutá za porušovanie akýchkoľvek predpisov na ochranu práv spotrebiteľov. No keďže z prvej časti vety § 8 ods. 3 písm. e) ZSRK je zrejme, že posúdenie nedôveryhodnosti sa týka len prípadov právoplatného uloženia sankcie za konanie, ktoré spôsobilo ujmu na živote, resp. zdraví spotrebiteľa/ov; druhú časť vety je potrebné interpretovať tak, že sa dôvod nedôveryhodnosti vzťahuje výlučne na takéto prípady. Nevidíme dôvod na rozlišovanie dôvodu nedôveryhodnosti v prípade, keď fyzická osoba podnikala sama ako fyzická osoba – podnikateľ a v prípade, keď fyzická osoba mala majetkovú účasť v právnickej osobe, resp. bola členom jej štatutárneho orgánu. Z logického argumentu *a minori ad maius* vyplýva, že ako nedôveryhodná podľa tohto ustanovenia bude tiež považovaná osoba, ktorá bola právoplatne postihnutá sankciou ako osoba bez oprávnenia na podnikanie (t. j. v prípade neoprávneného podnikania) za porušenie predpisov na ochranu práv spotrebiteľov, v dôsledku ktorého bola spôsobená ujma na živote, resp. zdraví spotrebiteľa/ov.

Posúdenie nedôveryhodnosti fyzickej osoby na základe majetkovej účasti tejto osoby v právnickej osobe, resp. oprávnenia konať v mene právnickej osoby, by sa však nemalo viazať na čas právoplatnosti rozhodnutia orgánu dozoru, ktorým sa ukladá sankcia, ale na čas, kedy došlo k porušeniu povinnosti, ktoré zakladalo uloženie sankcie. Hoci je tento výklad v rozpore s jazykovým znením predmetnej zákonnej normy, je v súlade s jej účelom (teleologický výklad).

Dikcia § 8 ods. 3 písm. e) ZSRK sa tiež viaže aj na situácie, keď fyzická osoba síce mala účasť v právnickej osobe (resp. bola členom štatutárneho orgánu právnickej osoby), ktorá porušila spotrebiteľské predpisy zakladajúce uloženie sankcie za porušenie predpisov na ochranu práv spotrebiteľov, v dôsledku ktorého bola spôsobená ujma na živote, resp. zdraví spotrebiteľa/ov, no pritom nemala rozhodujúci vplyv na konanie tejto právnickej osoby, ktoré zakladalo uvedené porušenie. Zákonodarca zrejme vychádzal z toho, že ak sa fyzická osoba zúčastňuje na podnikaní právnickej osoby, ktorá sa dopustila porušenia spotrebiteľského práva v tak závažných prípadoch, za ktoré sa ukladá

spomínaná sankcia, je namieste považovať danú fyzickú osobu za nedôveryhodnú (bez ohľadu na výšku majetkovej účasti). Máme však za to, že nie v každom prípade by takéto prísne posudzovanie dôveryhodnosti bolo spravodlivé.

Lehota piatich rokov, ku ktorej sa posudzuje komentovaný dôvod nedôveryhodnosti, sa počíta odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o uložení sankcie za porušenie predpisov na ochranu práv spotrebiteľov, v dôsledku ktorého bola spôsobená ujma na živote, resp. zdraví spotrebiteľa/ov orgánom dozoru až do dňa podania žiadosti fyzickej osoby o vykonanie odbornej skúšky.

Opätovne však poukazujeme na skutočnosť, že v prípade pochybností by sa malo splnenie tejto podmienky skúmať najmä v rámci správneho konania o udelenie povolenia na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu podľa § 17 ods. 1 ZSRK.

K ods. 2 písm. g)

Pred vykonaním skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu je potrebné uhradiť správny poplatok, najneskôr je ho možné uhradiť v rámci sedemdňovej lehoty počítanej na kalendárne dni na základe výzvy ministerstva v zmysle § 3 ods. 3 vyhlášky. Ak sa poplatok uhradí neskôr, uchádzačovi nebude umožnená účasť na skúške a uchádzač bude vyčiarknutý zo zoznamu uchádzačov.

V znení pôvodného návrhu vyhlášky, ktorý bol uvedený ako príloha k vládnemu návrhu zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní predloženému Národnej rade SR¹² [konkrétne v § 2 ods. 3 písm. b) tohto pôvodného znenia návrhu], bolo explicitne uvedené, že tento poplatok musí byť uhradený najneskôr v posledný deň určený na doručenie prihlášky na skúšku. Schválené znenie vyhlášky to vyslovene nepožaduje, preto máme za to, že bude stačiť, ak sa v lehote na doručenie žiadosti o vykonanie skúšky zadá napríklad prevodný príkaz, pričom poplatok reálne ešte nebude v dispozícii ministerstva.

Vykonanie skúšky odbornej spôsobilosti je spolplatnené sumou 300 eur podľa položky 5 písm. s) prílohy zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.

Tento poplatok je v zmysle § 10 ods. 5 ZSRK povinný uhradiť zriaďovateľ spotrebiteľského rozhodcovského súdu, v rámci ktorého bude uchádzač vykonávať funkciu spotrebiteľského rozhodcu.

Poplatok sa nevracia v prípade, ak uchádzač doručí žiadosť o vykonanie skúšky ministerstvu po lehote určenej vo vyhlásení skúšky, a teda sa na jeho žiadosť nebude prihliadať. Poplatok sa takisto nevracia ani v prípade,

¹² Dostupné na internete: <<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5076>>.

ak ministerstvo pre nedostatky žiadosti s prílohami uchádzača zo zoznamu uchádzačov vyčiarkne, ako ani v prípade, ak sa uchádzač skúšky bez ospravedlnenia alebo aj z ospravedlniteľného dôvodu nezúčastní.

K ods. 2 písm. h)

Vyhláška tiež uvádza, že v žiadosti o vykonanie skúšky treba uviesť kontaktné údaje uchádzača, konkrétne adresu na doručovanie (nemusí ísť teda o trvalý pobyt uchádzača, ale ide o miesto, kde sa uchádzač reálne zdržiava a najskôr si tam preberie poštu), ďalej telefonický a e-mailový kontakt. Je otázne, či je v prípade absencie niektorého z požadovaných kontaktov potrebné uplatniť mechanizmus doplnenia žiadosti a jej príloh podľa § 3 ods. 3 vyhlášky (teda vyzvať uchádzača na doplnenie chýbajúcich údajov, pričom ak tak v lehote siedmich pracovných dní neurobí, bude vyčiarknutý zo zoznamu uchádzačov o vykonanie skúšky). Máme za to, že v týchto prípadoch je potrebné postupovať zvlášť zdržanlivo.

K ods. 3

Ustanovenie § 3 ods. 2 vyhlášky ustanovuje zoznam príloh, ktoré je potrebné ministerstvu predložiť spolu so žiadosťou o vykonanie skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu. Ak uchádzač nepredloží všetky požadované prílohy, ministerstvo na jeho prihlášku bude prihliadať a vyzve ho, aby v lehote siedmich **pracovných dní** od doručenia výzvy tieto doklady doplnil. Lehota plynie len počas pracovných dní, t. j. nie počas víkendov a sviatkov. Lehota sa počíta od doručenia výzvy uchádzačovi. Ministerstvo musí uchádzača vo výzve poučiť, že ak nepredloží v lehote všetky požadované doklady, účasť na skúške mu neumožní a vyčiarkne ho zo zoznamu uchádzačov. Ak ho o tom ministerstvo nepoučí, máme za to, že uchádzač môže predložiť všetky doklady aj v deň konania skúšky (t. j. v deň konania písomnej časti, ktorou skúška začína).

Ustanovenie § 6 ods. 5 druhá veta ZSRK stanovuje, že uchádzačovi, ktorý nespĺňa podmienky účasti na skúške, ministerstvo účasť na skúške neumožní a vyčiarkne ho zo zoznamu uchádzačov. V tomto komentovanom ustanovení túto úpravu vyhláška bližšie upravuje v nasledujúcich odsekoch.

Výzva podľa komentovaného odseku nemá povahu rozhodnutia. Vo výzve je zároveň nevyhnutné špecifikovať, aké konkrétne doklady má uchádzač predložiť. Môže sa napríklad stať, že ministerstvo v rámci svojho uváženia nebude považovať za dostatočné preukázanie splnenia niektorých predpokladov vyžadovaných v zákone o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a bude požadovať osvedčenie splnenia týchto predpokladov ešte ďalšími dokladmi.

Môže sa však tiež stať, že uchádzač nepredloží žiadne prílohy k žiadosti, v tom prípade postačí, ak ministerstvo vo výzve uvedie znenie § 3 ods. 2 vyhlášky.

Ak uchádzač v uvedenej sedemdňovej lehote (počíta sa na pracovné dni) nepredloží ministerstvom požadované doklady, ministerstvo ho vyčiarkne zo zoznamu uchádzačov.

Z komentovaného odseku vyplýva, že vyčiarknutie zo zoznamu musí ministerstvo uchádzačovi bezodkladne písomne oznámiť. V tomto prípade teda vyhláška explicitne vyžaduje písomné, ako aj bezodkladné oboznámenie uchádzača, na rozdiel od upovedomenia o neprihliadnutí na žiadosť o vykonanie skúšky doručenej po lehote v zmysle § 3 ods. 1 vyhlášky. Ministerstvo pri koncipovaní vyhlášky zrejme vychádzalo z toho, že keďže v tomto prípade bola žiadosť podaná v lehote (len s neúplnými prílohami), je vhodné vyžadovať určitý presne ustanovený spôsob informovania uchádzača, na rozdiel od prípadu, keď sa na žiadosť ani vôbec neprihliada. Máme však za to, že takéto rozlišovanie je zbytočné a, ako sme uviedli v komentári k § 3 ods. 1 vyhlášky, v oboch týchto prípadoch by mala byť preferovaná písomná forma komunikácie. No v prípadoch podľa § 3 ods. 3 vyhlášky je teda explicitne dané, že ministerstvo je povinné oboznámiť uchádzača o jeho vyčiarknutí zo zoznamu uchádzačov z dôvodu nedoplnenia požadovaných príloh v ustanovenej lehote písomnou formou. To znamená, že tak možno urobiť listinne, ako aj elektronicky, a to aj bez zaručeného elektronického podpisu. Pokiaľ ide o požiadavku bezodkladného oboznámenia tejto skutočnosti, pojem „bezodkladne“ možno chápať ako „bez zbytočného odkladu“, „čo najskôr“, resp. „okamžite“. Spravidla pôjde o lehotu troch pracovných dní.

V medzirezortnom pripomienkovom konaní ku komentovanej vyhláške Národná banka Slovenska vznesla pripomienku k nejasnosti ohľadom charakteru sedemdňovej lehote na doplnenie príloh k žiadosti, teda či ide o procesnú alebo hmotnoprávnu lehotu.¹³ Ministerstvo túto pripomienku neakceptovalo, keďže v tomto smere považovalo právnu úpravu za dostatočnú a zrozumiteľnú. V tomto smere súhlasíme s predmetnou pripomienkou Národnej banky Slovenska, ministerstvo ani v dôvodovej správe k vyhláške nevysvetľuje charakter lehoty. Možno uvažovať o tom, že keďže ide o procesnú normu, aj lehota by mala mať procesnoprávny charakter. Na druhej strane však znenie komentovaného odseku navádza skôr k tomu, že ide o hmotnoprávnu lehotu. Podľa komentovaného odseku ak uchádzač v lehote siedmich pracovných dní nedoplní požadované doklady, ministerstvo mu účasť na skúške neumožní a vyčiarkne

¹³ Dostupné na internete: <<https://lt.justice.gov.sk/Material/MaterialWorkflow.aspx?instEID=-1&matEID=7779&langEID=1>>.

ho zo zoznamu uchádzačov. Preto sa prikláňame k tomu, že ide o hmotno-právnu lehotu, a teda v tejto lehote už musí ministerstvo disponovať úplnou žiadosťou o vykonanie skúšky.

Ako sme uviedli v komentári k § 3 ods. 1 vyhlášky, komentovaný odsek 3 sa bude analogicky vzťahovať aj na prípady neúplnej žiadosti o vykonanie skúšky, nielen neúplných alebo chýbajúcich príloh (viac pozri v komentári k § 3 ods. 1 vyhlášky).

Máme za to, že aplikácia komentovaného § 3 ods. 3 vyhlášky sa vzťahuje aj na prípady, keď chýbajú všetky prílohy k žiadosti, ktoré vyhláška vyžaduje.

Osobitne však chceme poukázať na skutočnosť, že ide o úpravu v podzákonnom právnom predpise, preto by ministerstvo pri prípadnom vyčiarknutí zo zoznamu uchádzačov malo postupovať skôr zdržanlivo, keďže preskúmanie podmienok na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu je úlohou ministerstva v rámci konania o udelení povolenia fyzickej osobe na rozhodovanie spotrebiteľských sporov v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní podľa § 17 ods. 1 ZSRK. Uvedené konanie podľa § 17 ods. 1 ZSRK je správnym konaním upraveným v zákone o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Hoci § 6 ods. 5 ZSRK uvádza, že ministerstvo neumožní účasť na skúške tomu, kto nespĺňa podmienky účasti na skúške, pričom ide o podmienky uvedené v § 5 ods. 1 a podmienku zaplatenia správneho poplatku, toto splnomocňovacie ustanovenie nemožno vykladať tak, že ministerstvo v rámci posúdenia podmienok účasti na skúške má osobitne aktívne tieto podmienky skúmať, najmä ak je splnenie týchto podmienok sporné. Splnenie týchto podmienok môže byť sporné, z čoho vyplýva, že bude sporné aj splnenie podmienok na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu. V prípade spornosti bude úlohou ministerstva posúdiť tieto podmienky na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu v rámci správneho konania o udelení povolenia podľa § 17 ods. 1 ZSRK, ktoré sa končí vydaním rozhodnutia.

Ak ministerstvo vyčiarkne zo zoznamu uchádzačov niekoho, kto spĺňa podmienky účasti na odbornej skúške a v súlade so zákonom o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a vyhláškou predložil doklady o tejto spôsobilosti, možno sa proti tomuto postupu brániť dostupnými právnymi prostriedkami (v zmysle zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov, zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, resp. v zmysle Správneho súdneho poriadku). Možno tiež uvažovať o situáciách vzniku škody a postupu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov za predpokladu naplnenia podmienok zodpovednosti podľa predmetného zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, najmä čo

sa týka § 9 uvedeného zákona. V tomto ohľade treba uviesť, že vyčiarknutie zo zoznamu uchádzačov ministerstvom nemá povahu rozhodnutia.

K ods. 4

Podľa tohto odseku platí, že ministerstvo vyčiarkne uchádzača zo zoznamu uchádzačov aj v prípade, keď sa nezúčastní na skúške alebo na niektorej jej časti. Pôvodný návrh vyhlášky predložený spolu s návrhom zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní do Národnej rady SR v § 9 ods. 1 a v § 9 ods. 3 uvádzal, že v prípadoch ospravedlnenej neúčasti môže byť poplatok za vykonanie skúšky použitý v náhradnom termíne skúšky. Obdobnú úpravu obsahuje aj Skúšobný poriadok Slovenskej advokátskej komory (pozri § 7 ods. 3 uznesenia predsedníctva Slovenskej advokátskej komory č. 32/12/2013, ktorým sa schvaľuje Skúšobný poriadok Slovenskej advokátskej komory na advokátsku skúšku). Máme za to, že takáto úprava by bola *de lege ferenda* vhodná.

Judikatúra:

Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26. septembra 2012, sp. zn. 6 Sži 7/2012: Právnickým vzdelaním na splnenie zákonných podmienok ustanovených v právnej norme § 250a OSP treba rozumieť iba riadne skončenie obsahovo ucelenej časti vysokoškolského štúdia na vysokej škole, ktoré poskytuje iba právnická fakulta, a to vykonaním štátnej skúšky v odbore právo, za ktorú bol takémuto absolventovi priznaný titul „magister“.

Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. septembra 2009, sp. zn. 2 Sžo 122/2009: Ak má žalobca titul doktor práv (JUDr.), túto skutočnosť mal súd overiť na základe žalobcom predloženého úradne overeného dokladu o jeho najvyššom dosiahnutom vzdelaní. V prípade, že žalobca k žalobe nepriložil overený doklad o jeho vzdelaní preukazujúci právnické vzdelanie dosiahnuté na právnickej fakulte univerzity alebo vysokej školy, súd ho mal na predloženie takéhoto dokladu vyzvať. Preukázanie právnického vzdelania je nevyhnutné najmä preto, že titul doktor práv (JUDr.) môžu, resp. mohli udeľovať okrem právnických fakúlt aj Akadémia Policajného zboru, prípadne bývalá Vysoká škola Zboru národnej bezpečnosti. Z gramatického a logického výkladu ustanovenia § 250a OSP vyplýva, že žalobca sa môže zastupovať sám len v prípade, ak má právnické vzdelanie, ktoré sa rovná právnickému vzdelaniu advokáta, t. j. získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike podľa § 2 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov alebo má uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou [§ 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov].

Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. októbra 1997, sp. zn. 4 Cdo 113/97: Ako už bolo uvedené, dovolací súd za charakteristické znaky právnického vzdelania považuje jeho získanie v procese právnického štúdia zameraného na nadobudnutie spôsobilosti vykonávať právnickú profesiu. Po skôr podanej charakteristike štúdií je jednoznačné, že takéto vzde-

lanie nebolo možné získať inak ako štúdiom na právnickej fakulte. Právnické vzdelanie nie je právnickým vzdelaním preto, že bolo nadobudnuté v študijnom odbore právo, ale preto, že bolo získané absolvovaním právnickej fakulty. Na účely Exekučného poriadku možno preto konštatovať, že zavŕšením štúdia v študijnom odbore právo absolvent Fakulty Vysokej školy Zboru národnej bezpečnosti nenadobudol právnické vzdelanie požadované týmto zákonom v § 21 ods. 1 písm. b), a že za právnické vzdelanie možno považovať len vysokoškolské vzdelanie získané na právnickej fakulte. Pokiaľ sa už v skôr spomenutých zákonoch o advokácii, o notároch alebo o komerčných právnikoch používa slovné spojenie „*právnické vzdelanie získané na právnickej fakulte*“ treba v tom vidieť zámer vylúčiť akékoľvek pochybnosti o tom, čo považujú za predpísané vzdelanie. Ak zákon na vymedzenie ním požadovaného vzdelania uvedené slovné spojenie nepoužil, neznamená to ešte, že by pripúšťal možnosť získania právnického vzdelania aj na inej ako právnickej fakulte, ale len to, že nepovažoval za potrebné tak dôsledne predchádzať prípadným interpretačným nejasnostiam. Treba dodať, že zákon nepredpisuje, aby uchádzačovi o zápis do zoznamu exekútorských koncipientov bol skôr priznaný akademický titul JUDr. (doktor práv). Ak mu však už tento titul bol priznaný, nemožno ešte z tejto okolnosti samotnej vyvodiť záver, že má právnické vzdelanie (v zmysle zákona).

Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. marca 1995, sp. zn. 4 Cdo 27/95: Právnickým vzdelaním potrebným pri podaní dovolania (§ 241 ods. 1 OSP) nie je pomaturitné štúdium, hoci jeho súčasťou bolo aj vykonanie skúšky z teórie štátu a práva a z vybraných okruhov právneho poriadku.

Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 19. marca 2014, sp. zn. 2 Sžo 1/2014: Zo zákona o advokácii vyplýva povinnosť Slovenskej advokátskej komory zapísať do zoznamu advokátskych koncipientov každého žiadateľa, ktorý splní zákonom ustanovené podmienky. Takisto však z tohto ustanovenia vyplýva, že posudzovanie jednej z podmienok, bezúhonnosti, je prísne a neobmedzuje sa len na negatívny výpis z registra trestov, ako je tomu u väčšiny iných zamestnaní alebo povolání, pri ktorých sa preukazovane bezúhonnosti takisto vyžaduje, ale zisťuje sa jednak z odpisu registra trestov a dokonca podľa § 3 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii za nesplnenie podmienky bezúhonnosti postačuje preukázateľné spochybnenie čestného a svedomitého plnenia povinností advokáta. A takýmto spochybnením, aj podľa názoru odvolacieho súdu, môže byť odsúdenie žiadateľa v minulosti za trestnú činnosť, ktorú spáchal v minulosti.

Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 19. októbra 2011, sp. zn. 2 Sžo 6/2011: Dokonca podľa odseku 4 (§ 3 ods. 4 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii – pozn. autora) na nesplnenie podmienky bezúhonnosti postačuje preukázateľné spochybnenie čestného a svedomitého plnenia povinností advokáta. A takýmto spochybnením aj podľa názoru odvolacieho súdu môže byť odsúdenie žiadateľa v minulosti za trestnú činnosť, ktorú páchal v čase, keď bol prokurátorom, resp. následne aj advokátom, a teda ako znalý práva si bol veľmi dobre vedomý nezákonnosti a protiprávnosti svojho konania.

Z dôvodovej správy k § 3

Žiadosť o vykonanie skúšky môže podať fyzická osoba, ktorá spĺňa predpoklady podľa § 5 ods. 1 ZSRK, a to v lehote na podanie žiadosti o vykonanie

skúšky určenej ministerstvom vo vyhlásení skúšky. Na žiadosti o vykonanie skúšky doručené po lehote na ich podanie ministerstvo neprihliada; o tom uchádzačov upovedomí.

Ustanovenie § 3 ods. 3 upravuje mechanizmus doplnenia (opravy) žiadosti o vykonanie skúšky. Ak uchádzač na výzvu ministerstva v lehote siedmich pracovných dní od doručenia výzvy nedoplní všetky doklady, ministerstvo uchádzačovi účasť na skúške neumožní a tohto zo zoznamu uchádzačov vyčiarčne. O tom ministerstvo uchádzača poučí.

Ministerstvo uchádzačovi účasť neumožní a vyčiarčne ho zo zoznamu uchádzačov aj v prípade, ak uchádzač nespĺňa podmienky účasti na skúške (§ 6 ods. 5 ZSRK). Takisto vyčiarčne uchádzača zo zoznamu aj vtedy, ak sa uchádzač nezúčastnil skúšky alebo niektorej jej časti (§ 3 ods. 4 návrhu vyhlášky). Pôjde o prípad, keď sa uchádzač z nejakého dôvodu alebo bezdôvodne nedostavil na skúšku alebo ak absolvoval len písomnú časť skúšky a na ústnu časť skúšky sa nedostavil. V takom prípade sa bude musieť uchádzať o znovu-absolvovanie celej skúšky, teda aj jej písomnej časti, a to aj v prípade, ak pri prvej účasti na skúške v písomnej časti uspel.

Zoznam predkladaných dokladov, ako je navrhovaný v § 3 ods. 2 návrhu vyhlášky, je potrebné vnímať v kontexte zákonných predpokladov, ktorých splnenie sa vyžaduje pre účasť na skúške (§ 6 ods. 5 a § 8 zákona), ako aj pre zápis do zoznamu rozhodcov (§ 5 ods. 1 ZSRK) a de facto pre výkon funkcie rozhodcu.

Žiadosť o vykonanie skúšky je základným dokumentom, ktorý je pre účasť na skúške potrebné predložiť. Ostávajúce predkladané doklady sú prílohami tejto žiadosti.

K žiadosti o vykonanie skúšky sa prikladá profesijný životopis, kópia dokladu totožnosti a doklad o úhrade správneho poplatku za vykonanie skúšky podľa položky 5 písm. s) sadzobníka správnych poplatkov vo výške 300 eur.

Podľa zákona sa skúšky môže zúčastniť len fyzická osoba, ktorá spĺňa predpoklady bezúhonnosti. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace (§ 8 ods. 2 ZSRK).

Splnenie podmienky vysokoškolského vzdelania sa preukazuje predložením príslušného dokladu o získaní vysokoškolského vzdelania. Predložiť možno originál dokladu, prípadne jeho úradne osvedčenú kópiu.

Zákonnou podmienkou účasti na skúške je aj právnická prax v trvaní aspoň päť rokov. Na tento účel sa bude splnenie tejto podmienky dokladovať potvrdením o výkone právnickej praxe a jej dĺžke.

Splnenie predpokladu dôveryhodnosti sa preukazuje dokladmi, ktoré vyplývajú z povahy vecí v nadväznosti na znenie ustanovenia § 8 ods. 3 ZSRK.

Ak tieto nemožno objektívne získať, postačia čestné vyhlásenia o splnení podmienok dôveryhodnosti.

Po ukončení skúšky ministerstvo vráti neúspešným uchádzačom všetky predložené doklady vrátane kópií úradných dokladov a tieto ďalej neuchováva.

Obsahové zameranie skúšky a spôsob jej vykonania

§ 4

(1) Skúškou sa overujú odborné znalosti uchádzača z občianskeho práva, obchodného práva, všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, práva Európskej únie, všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich rozhodcovské konanie v spotrebiteľských sporoch a rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky a súdov Európskej únie.

(2) Písomná časť skúšky, ktorá pozostáva z písomného testu a prípadovej štúdie, sa koná v jeden deň a ústna časť skúšky sa koná v jeden deň s odstupom najmenej jedného týždňa od skončenia písomnej časti skúšky.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 6 ods. 1 a 2

K ods. 1

V zmysle § 6 ods. 1 ZSRK skúškou odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu sa overuje, či má fyzická osoba (uchádzač) potrebné odborné znalosti a spôsobilosť rozhodovať spotrebiteľské spory. Tomu je potrebné prispôbiť aj obsahové zameranie skúšky. Podľa komentovaného odseku vyhlášky je odborná skúška spotrebiteľského rozhodcu zameraná na oblasti občianskeho práva, obchodného práva, všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, práva EÚ, všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich rozhodcovské konanie v spotrebiteľských sporoch (t. j. na zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a vzhľadom na subsidiaritu k nemu aj na Civilný sporový poriadok) a rozhodovacej činnosti súdov SR a Súdneho dvora EÚ. Na tieto oblasti by sa malo zamerať aj obsahové zameranie odborných seminárov v rámci ďalšieho vzdelávania spotrebiteľských rozhodcov (pozri komentár k § 11 ods. 2 vyhlášky). V navrhovanom § 6 ods. 3 pôvodného návrhu vyhlášky, ktorý bol predložený spolu s návrhom zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní do Národnej rady SR,¹⁴ sa

¹⁴ Dostupné na internete: <<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5076>>.

uvádzalo, že vo vyhlásení skúšky má byť uvedený zoznam predpisov a rozhodnutí, ktorých znalosť sa vyžaduje pri skúške. V schválenom znení vyhlášky však takáto náležitosť vyhlásenia skúšky nie je (pozri § 2 vyhlášky).

Jednotlivé okruhy, ktoré majú byť predmetom skúšky, vymenované v komentovanom odseku vyhlášky nie sú hierarchizované od najviac dôležitého okruhu po najmenej dôležitý okruh. Ako sme uviedli, primárne tu treba vychádzať z § 6 ods. 1 ZSRK, a teda na skúške treba uchádzačov preveriť z tých oblastí, ktoré sú esenciálne pre výkon činnosti spotrebiteľského rozhodcu.

Kruciálnym, a teda úplným jadrom skúšky musí byť preverenie uchádzačov z obsahu všeobecných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľov. Vzhľadom na dynamický vývoj, rozsah a ďalšiu tvorbu noriem na ochranu práv spotrebiteľa môžeme hovoriť o spotrebiteľskom práve ako o určitom subsysteme občianskeho práva, keďže tieto normy z hľadiska systému možno stále podradiť pod občianske právo, ktoré je samostatným právnym odvetvím. No takéto konštatovanie nie je úplné, keďže spotrebiteľské právo je charakteristické aj tým, že sa v ňom prelínajú verejnoprávne a súkromnoprávne prvky. V podmienkach SR je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov všeobecne záväzným právnym predpisom, kde nájdeme nielen súkromnoprávnu, ale aj verejnoprávnu reguláciu problematiky ochrany spotrebiteľa. V súčasnosti je však pre spotrebiteľské právo príznačné, že normy na ochranu práv spotrebiteľov sú zakotvené vo viacerých osobitných zákonoch a nie sú súčasťou všeobecnej kodifikácie, normy na ochranu práv spotrebiteľov sú tak rozptýlené vo viacerých predpisoch, ktoré riešia len určitý zmluvný typ, resp. určitý osobitný okruh právnych vzťahov (spotrebiteľské právo je charakteristické svojou fragmentáciou). Z hlavných hmotnoprávných oblastí, v ktorých ochrana spotrebiteľa prináša nové normy, možno uviesť informačné povinnosti silnejšej strany, právo slabšej strany odstúpiť od zmluvy a rozsah tohto práva, zákaz neprijateľných zmluvných ustanovení, resp. nekalých obchodných praktík, zodpovednosť za vady, formálne požiadavky zmlúv.¹⁵

Právne normy na ochranu spotrebiteľa istým spôsobom prispievajú k slušnosti a ohľaduplnosti v právnych vzťahoch medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi. Ak trhové mechanizmy alebo iné faktory nemotivujú jednu zmluvnú stranu

¹⁵ K tomu pozri LURGER, B. The „Social“ Side of Contract Law and the New Principle of Regard and Fairness. In HARTKAMP, S. A. a kol. (eds.) *Towards a European Civil Code*. Alphen aan den Rijn : Kluwer Law International, 2011, s. 279. Prípadne aj HESSELINK, M. W. Private Law, Regulation and Justice. In *Postnational Rulemaking Working Paper No. 2016-04*. [online], 2016, [cit. 4. 1. 2017]. Dostupné na internete: <https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2744565>.

správať sa k druhej zmluvnej strane slušne a ohľaduplne, táto slušnosť a ohľaduplnosť musí byť autoritatívne ustanovená právom.¹⁶ V súčasnosti možno badať isté pnutie medzi klasickým princípom zmluvnej slobody (autonómie vôle) a ochrannými právnymi normami v prospech slabšej zmluvnej strany, najmä spotrebiteľa, ktoré sú chápané ako obmedzenie zmluvnej autonómie. Ekonomický liberalizmus 19-teho a 20-teho storočia priniesol princíp zmluvnej slobody vo formálnom zmysle. Na právne normy ochraňujúce slabšiu stranu možno nahliadať ako na úsilie dosiahnuť skutočnú (materiálnu) zmluvnú slobodu, keďže cieľom koncepcie ochrany slabšej strany je dosiahnutie skutočného rozhodnutia uvedomujúceho si dôsledky existencie určitého právneho záväzku. Cieľom je dosiahnutie skutočnej slobody v rozhodovaní slabšej strany. Ochrana slabšej strany sa tiež spája s princípom rovnosti, keďže cieľom zvýhodnenia slabšej strany je dosiahnuť skutočnú (materiálnu) rovnosť. Predmetná problematika ochrany slabšej strany smeruje k tomu, že silnejšia strana nemá myslieť len výlučne na svoje záujmy a ciele, ale do úvahy má v určitom rozsahu brať aj záujmy a ciele kontrahujúceho slabšieho partnera. Súčasný trendy preto vedú k záverom o uplatnení zmluvnej solidarity, sociálnom zmluvnom práve, resp. sociálnej spravodlivosti v zmluvnom práve. Má sa tu na mysli istá miera uplatnenia altruizmu v právnych vzťahoch.

V oblasti ochrany spotrebiteľa hrá v našom prostredí vedúcu úlohu Európska únia. Problematika ochrany spotrebiteľa je do vnútroštátnych právnych poriadkov prinášaná práve v dôsledku činnosti Európskej únie, pričom mnohé členské krajiny by bez tejto činnosti Európskej únie vo svojich vnútroštátnych poriadkoch nemali taký štandard ochrany spotrebiteľa, ako je tomu dnes. Ako uvádza Micklitz, Európska únia tú hrá vedúcu úlohu, keďže ochrana spotrebiteľa v členských štátoch predtým nebola usídlená.¹⁷ Mészáros tvrdí, že pokus so samoreguláciou trhu nevyšiel, o čom svedčia napríklad problémy s neprijateľne vysokými úrokmi v spotrebiteľských zmluvách.¹⁸ Právne normy na ochranu spotrebiteľa nemožno považovať za slúžiace výlučne záujmom jednotlivcov, ale aj spoločnosti ako takej, a to vrátane podnikateľov. Jednak ako ďalej uvádza Mészáros, reálna právna ochrana podporuje spotrebiteľa v spotrebe, a teda slúži aj záujmom podnikateľov.¹⁹ Tiež však pôsobí preventívne a ozdravuje

¹⁶ LURGER, B. The „Social“ Side of Contract Law and the New Principle of Regard and Fairness. In HARTKAMP, S. A. a kol. (eds.) *Towards a European Civil Code*. Alphen aan den Rijn : Kluwer Law International, 2011, s. 282.

¹⁷ MICKLITZ, H. W. Introduction. In MICKLITZ, H. W. (eds.) *The many concepts of social justice in European private law*. Cheltenham : Edward Elgar Publishing Limited, 2011, s. 5.

¹⁸ MÉSZÁROS, P. *Ochrana slabšej strany v súkromnom práve: dizertačná práca*. Trnava : PF TU, 2014, s. 9.

¹⁹ Tamže, s. 13.

trh od nepoctivých podnikateľov, a tým umožňuje lepšie podnikat' poctivým podnikateľom. Prostredníctvom ochrany slabšej strany právo zohľadňuje sociálne a ekonomické rozdiely spoločnosti, v ktorej sa aplikuje.

Uchádzači by teda mali preukázať vedomosti týkajúce sa tejto dynamicky rozvíjajúcej sa oblasti ochrany spotrebiteľa, keďže obsahom náplne práce spotrebiteľského rozhodcu je rozhodovanie spotrebiteľských sporov, teda sporov medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi (*B2C*). Ich prehľad by sa nemal obmedzovať výlučne na vnútroštátne právne predpisy, ale aj na právne predpisy EÚ, v tejto oblasti ide najmä o smernice. Pochopenie európskeho rozmeru ochrany spotrebiteľa a znalosť predpisov prijatých na úrovni EÚ im umožní aj ľahšie pochopenie významu implementovaných noriem v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Významná je v tomto smere aj početná judikatúra Súdneho dvora EÚ, ktorá takpovediac rúca aj mnohé zažitú koncepty v našom právnom vedomí (spomeňme napr. možnosť prieskumu rozhodcovského rozsudku v exekučnom konaní – k tomu rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 6. októbra 2009 vo veci *C-40/08, Asturcom Telecomunicaciones*; nejasnosť hraníc neuplatnenia ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré je v rozpore s právom Únie; alebo fenomén konštitucionalizácie súkromného práva, ktorý môže byť charakteristický práve aj pre oblasť ochrany spotrebiteľa).

Niektoré z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ alebo súdov členských štátov EÚ, alebo slovenských súdov možno nájsť na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR.²⁰ Požadované vedomosti by mali byť u uchádzačov z rozhodovacej činnosti súdnych autorít týkajúcej sa spotrebiteľských sporov.

Kruciálnou oblasťou sú nielen hmotnoprávne normy spotrebiteľského práva, ale aj procesnoprávne normy. Nevyhnutnou súčasťou práce každého spotrebiteľského rozhodcu rozhodujúceho spotrebiteľské spory bude práca so zákonom o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ako aj práca s Civilným sporovým poriadkom, keďže ten sa v zmysle § 71 ods. 1 ZSRK na spotrebiteľské rozhodcovské konanie aplikuje subsidiárne. Vedomosti uchádzača by nemali byť obmedzené výlučne na spotrebiteľské rozhodcovské konanie, ale mali by siahať aj do oblasti rozhodcovského konania vo všeobecnosti. To z toho dôvodu, že spotrebiteľské rozhodcovské konanie je akýmsi hybridom medzi rozhodcovským konaním v jeho vlastnom zmysle slova a súdnym konaním.

Uchádzači by sa teda mali výborne orientovať najmä v oblasti hmotnoprávných, ako aj procesnoprávných noriem na ochranu spotrebiteľa a v ich výklade rozhodovacou činnosťou tak slovenských súdov, ako aj Súdneho dvora EÚ.

²⁰ Konkrétne dostupné tu: <<http://www.justice.gov.sk/Stranky/Ministerstvo/Komisia-na-posudzovanie-podmienok-v-spotrebiteleskych-zmluvach/Rozsudky-sudov.aspx>>.

Samozrejme, keďže oblasť ochrany spotrebiteľa nie je izolovaná a jej veľká časť patrí do systému občianskeho práva, treba u uchádzačov vyžadovať vedomosť všeobecných inštitútov občianskeho práva. Pokiaľ ide o oblasť obchodného práva, ktorú uvádza vyhláška, pôsobnosť noriem obchodného práva na spotrebiteľské vzťahy je ustanovením § 52 ods. 2 tretia veta zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov výrazne obmedzená. Samozrejme, ide o právne odvetvie príbuzné občianskemu právu a v niektorých otázkach môžu byť normy obchodného práva súčasťou právneho posúdenia veci v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (napr. absolútne obchody), no pomer otázok z obchodného práva by nemal byť v rámci skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu vysoký.

K ods. 2

Podľa § 6 ods. 2 ZSRK skúšku odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu tvorí písomná a ústna časť, pričom predmetné zákonné ustanovenie ďalej uvádza, že písomná časť sa člení na písomný test a na vypracovanie prípadovej štúdie. Podrobnosti o spôsobe vykonania týchto zložiek skúšky má na základe § 6 ods. 6 ustanoviť práve táto vyhláška.

Vyhláška ustanovuje, že písomná a ústna časť skúšky sa nekoná v jeden deň, časový odstup medzi nimi je aspoň jeden kalendárny týždeň. To znamená, že časový odstup môže byť aj dlhší ako jeden kalendárny týždeň. Z toho vyplýva, že ústna časť skúšky sa môže konať najskôr ôsmy deň odo dňa konania písomnej časti skúšky. Písomná časť (tak písomný test, ako aj prípadová štúdia) sa koná v jeden deň.

Na tomto mieste možno stručne uviesť (viac pozri v komentároch k nasledujúcim paragrafom vyhlášky), že písomný test, prípadovú štúdiu, ako aj otázky na ústnu skúšku zostavuje ministerstvo. Na zvládnutie písomného testu, ako aj prípadovej štúdie je potrebná 60 % úspešnosť (t. j. 24 bodov zo 40 bodov). Skúšobná komisia priebežne vyhlasuje výsledky uchádzačov, pričom tí uchádzači, ktorí neuspjú v písomnom teste, sa už nezúčastňujú prípadovej štúdie. Takisto tí uchádzači, ktorí neuspjú v riešení prípadovej štúdie, sa nezúčastňujú ústnej časti skúšky (§ 7 vyhlášky). Ústna časť skúšky je verejná (§ 8 ods. 4 vyhlášky). Maximálny počet bodov, ktoré môže uchádzač získať v rámci ústnej časti skúšky je 60; resp. 48 bodov, ak hlasujú len štyria členovia komisie, keďže komisia je uznášaniaschopná aj v počte štyroch členov (t. j. uchádzač môže získať maximálne 12 bodov od každého člena skúšobnej komisie, § 8 ods. 3 vyhlášky). Na zvládnutie ústnej časti skúšky je opätovne potrebná 60 % úspešnosť (t. j. 36 bodov, resp. 29 bodov, pozri § 9 ods. 2 vyhlášky). Vyhlásenie výsledkov skúšky je tiež verejné (§ 9 ods. 4

vyhlášky). O priebehu skúšky sa vyhotovuje zápisnica, jej obsahové náležitosti ustanovuje § 10 vyhlášky. Úspešným uchádzačom predseda skúšobnej komisie odovzdá osvedčenie o výsledku skúšky (§ 9 ods. 5 druhá veta).

Z dôvodovej správy k § 4

Skúšku odbornej spôsobilosti rozhodcu tvorí písomná a ústna časť. Písomná časť skúšky pozostáva z písomného testu a prípadovej štúdie (§ 6 ods. 2 ZSRK). Právna úprava je koncipovaná tak, že písomný test a prípadová štúdia tvoria samostatné časti skúšky. Uchádzač postupne absolvuje obidve uvedené časti skúšky, ktoré sa realizujú písomnou formou. Úspešné vykonanie každej jednotlivjej časti je podmienkou postupu do ďalšej z nich, a to v poradí písomný test a prípadová štúdia. V tomto poradí prebieha aj samotná písomná časť skúšky.

Vecné (obsahové) zameranie skúšky (odsek 1) zohľadňuje základné odvetvia práva (občianske právo, obchodné právo), všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, právo EÚ, všeobecne záväzné právne predpisy upravujúce rozhodcovské konanie v spotrebiteľských sporoch a znalosť rozhodovacej činnosti súdov SR a súdov EÚ.

Písomná časť skúšky sa koná v jeden deň a ústna časť skúšky tiež v jeden deň s odstupom jedného týždňa.

§ 5

Písomný test

(1) Písomný test pozostáva zo 40 otázok s pridelením jedného bodu za každú správne zodpovedanú otázku. Časový limit na vyznačenie odpovedí je 30 minút.

(2) Písomný test zostavuje ministerstvo.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 6 ods. 1, 2 a 4

K ods. 1

Písomná časť skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu, ktorá predchádza ústnej časti, pozostáva ešte z dvoch samostatných častí (resp. zložiek). Tou prvou je písomný test. Komentovaný odsek vyhlášky ustanovuje, že písomný test pozostáva zo 40-tich otázok, pričom za každú správne zodpovedanú otázku sa prideliuje 1 bod. Uchádzač môže teda z písomného testu získať najviac 40 bodov. Na úspešné zvládnutie písomného testu je potrebné získať 24 bodov [§ 7 ods. 1 písm. a) vyhlášky]. Ustanovený počet bodov

na úspešné zvládnutie testu je nastavený na 24 bodov (t. j. 60 % úspešnosť) vzhľadom na § 6 ods. 4 tretia veta ZSRK, podľa ktorého rozhodnutie skúšobnej komisie je platné, ak zaň zahlasovala nadpolovičná väčšina všetkých jej členov. Keďže členov skúšobnej komisie má byť podľa zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní päť, na to, aby bolo rozhodnutie platné, musia zaň zahlasovať aspoň traja členovia skúšobnej komisie.

Časový limit na vypracovanie testu je 30 minút.

Z komentovaného ustanovenia vyhlášky však nie je zrejmé (pričom sa to nedozvieme ani z dosiaľ zverejnených vyhlásení skúšok), či sú testové otázky koncipované tak, že (a) v rámci každej z nich je správna len jedna odpoveď alebo (b) správna nemusí byť ani jedna odpoveď, resp. správne môžu byť aj všetky tri odpovede. Uvedené môže mať pomerne veľký vplyv na mieru náročnosti úspešného zvládnutia písomného testu, keďže systém označený pod písmenom (b) je pre uchádzačov oveľa náročnejší. V tomto smere je teda komentované ustanovenie vyhlášky neurčité, čo nevyklučuje použitie ani jedného z takto načrtnutých systémov odpovedí na testové otázky.

Uchádzači nesmú pri vypracovaní testu používať žiadne komentované ani nekomentované znenia všeobecne záväzných právnych predpisov, ani iné pomôcky. Aj keď to vyhláška výslovne neuvádza, bude platiť to, čo sa navrhovalo ešte v pôvodnom znení návrhu vyhlášky, ktorá bola priložená k návrhu zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní predloženému Národnej rade SR,²¹ a teda, že o otázkach sa uchádzači nesmú dohovárať medzi sebou ani s inými osobami a prípadné otázky môžu klásť len osobe, ktorá vykonáva dozor. Porušenie povinnosti vypracovať samostatne písomný test je dôvodom na vylúčenie zo skúšky.

Vyhláška tiež neustanovuje, kto vykonáva dozor pri priebehu písomného testu. Na základe znenia § 6 ods. 1 ZSRK (t. j. skúška sa uskutočňuje pred skúšobnou komisiou) by mali vykonávať dozor členovia skúšobnej komisie. No nepovažujeme za účelné, aby všetci členovia skúšobnej komisie boli prítomní pri písaní testu uchádzačmi. Hoci v takomto prípade by problém mohol nastať napríklad pri rozhodovaní o tom, či uchádzača vylúčiť zo skúšky pre porušenie povinnosti vypracovať písomný test samostatne (a teda vyčiarknuť uchádzača zo zoznamu uchádzačov). Ak by vykonával dozor len jeden člen skúšobnej komisie a rozhodol by o vylúčení uchádzača, takéto rozhodnutie by bolo v rozpore s § 6 ods. 4 tretia veta ZSRK, a teda, že rozhodnutie skúšobnej komisie je platné, ak zaň zahlasovala nadpolovičná väčšina všetkých jej členov (t. j. aspoň traja členovia).

²¹ Dostupné na internete: <<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5076>>.

Napokon, je škoda, že vyhláška neustanovuje povinnosť, aby si uchádzači vylosovali číslo, pod ktorým by vypracovali písomný test. Tým by sa pri hodnotení písomných testov predišlo prípadnej subjektívite hodnotenia členov skúšobnej komisie. V tomto smere možno poukázať na úpravu postupu pri výberových konaniach sudcov (§ 5 ods. 1 druhá veta vyhlášky č. 160/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výberovom konaní na funkciu sudcu v znení vyhlášky č. 224/2017 Z. z.).

K ods. 2

Odsek 2 komentovaného paragrafu vyhlášky ustanovuje, že písomný test zostavuje ministerstvo, teda nie skúšobná komisia. Z hľadiska úpravy *de lege ferenda* máme za to, že zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní mal upraviť bližšie otázku, kto zostavuje otázky, a napríklad ustanoviť, že databázu otázok zostavuje ministerstvo. V tomto smere možno poukázať na úpravu týkajúcu sa výberového konania sudcov, keď podľa § 28c ods. 1 druhá veta zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov sa písomný test, prípadová štúdia, súdne spisy na účely vypracovania súdneho rozhodnutia a preklad z cudzieho jazyka v deň výberového konania losujú výberovou komisiou z na to určených databáz, ktoré vytvára a spravuje Justičná akadémia Slovenskej republiky. Schválené znenie vyhlášky, podľa ktorého testy zostavuje ministerstvo, vyvoláva otázku, či komentované ustanovenie vyhlášky nie je v rozpore s § 6 ods. 1 ZSRK, keďže § 6 ods. 1 ZSRK uvádza, že overenie vedomostí sa uskutočňuje pred skúšobnou komisiou (teda skúšobná komisia má overovať vedomosti uchádzačov a nie ministerstvo). Hoci na druhej strane je pravdou, že v zmysle § 5 ods. 1 druhá veta ZSRK skúšku uskutočňuje ministerstvo.

Z komentovaného odseku možno vyvodiť, že všetci uchádzači majú rovnakú variantu písomného testu, keďže znenie tohto odseku hovorí o písomnom teste, nie o testoch, resp. variantách písomného testu.

Vyhláška neustanovuje, aby sa znenie testových otázok zverejňovalo, to znamená, že ich znenie sa nezverejňuje, ako je to napríklad v prípade právnej úpravy výberových konaní sudcov (pozri § 5 ods. 3 vyhlášky č. 160/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výberovom konaní na funkciu sudcu v znení vyhlášky č. 224/2017 Z. z. – v prípade výberových konaní sudcov sa zverejňujú otázky z určenej databázy testových otázok, bez ich odpovedí).

Z dôvodovej správy k § 5

Písomný test je prvou časťou skúšky. Úprava počtu otázok a času určeného na ich vypracovanie je obsiahnutá v odseku 1. Písomný test pozostáva zo 40

otázok s pridelením jedného bodu za každú správnu odpoveď. Časový limit na vyznačenie odpovedí je 30 minút.

Písomný test zostavuje ministerstvo tak, aby vecné zameranie testových otázok zohľadňovalo znenie § 4 ods. 1.

§ 6

Prípadová štúdia

(1) Prípadová štúdia obsahuje opis možnej, prípadne skutočnej situácie, ktorej písomné riešenie vypracuje uchádzač vrátane vypracovania písomností v rozhodcovskom konaní, ktorých vypracovanie je potrebné, a prípravy rozhodcovského rozhodnutia. Pri vypracúvaní písomného riešenia prípadovej štúdie možno používať nekomentované znenia všeobecne záväzných právnych predpisov a právne záväzných aktov Európskej únie.

(2) Časový limit na vypracovanie písomného riešenia prípadovej štúdie je tri hodiny. Za písomné riešenie prípadovej štúdie možno získať najviac 40 bodov.

(3) Prípadovú štúdiu zostavuje ministerstvo.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 6 ods. 1, 2 a 4

K ods. 1 a 2

Možno konštatovať, že znenie komentovaného odseku 1 je mierne nezrozumiteľné. Na to poukázalo aj Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR v rámci medzirezortného pripomienkového konania, keď navrhovalo nasledujúcu úpravu znenia komentovaného odseku: „Prípadová štúdia pozostáva z vypracovania

- a) riešenia zadanej možnej alebo skutočnej situácie,
- b) písomností v rozhodcovskom konaní a
- c) rozhodcovského rozhodnutia.“

Ministerstvo však túto pripomienku neakceptovalo, keďže považovalo navrhovanú právnu úpravu za normatívne vhodnejšiu a výkladovo jasnejšiu. Na ilustráciu možno ešte v tejto súvislosti poukázať na pôvodné znenie návrhu vyhlášky, ktorý bol predložený spolu s návrhom zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.²² Podľa § 7 ods. 1 tohto pôvodného návrhu: „Písomná časť skúšky spočíva vo vypracovaní zadanej úlohy (napr. rozhodcovský

²² Dostupné na internete: <<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5076>>.

rozsudok, rozhodcovské uznesenie, skutkový a právny rozbor spotrebiteľského sporu) na základe obsahu rozhodcovských spisov, prípadne na podklade písomnej skutkovej informácie.“

Gramatická metóda výkladu komentovaného odseku nás vedie k záveru, že uchádzači by mali v rámci prípadovej štúdie vypracovať riešenie zadanej situácie (čo bude najmä overenie vedomostí z obsahu hmotnoprávnych noriem z oblastí podľa § 4 ods. 1 vyhlášky), zároveň by mali uchádzači pripraviť písomnosti, ktoré môže byť potrebné vypracovať v priebehu spotrebiteľského rozhodcovského konania (komentovaný odsek používa plurál, nie singulár – pokiaľ ide o tieto písomnosti, môže ísť napr. o vypracovanie oznámenia podľa § 28 ods. 10 ZSRK alebo podľa § 29 ods. 1 ZSRK), a napokon by mali uchádzači vypracovať spotrebiteľské rozhodcovské rozhodnutie (či už spotrebiteľský rozhodcovský rozsudok, alebo spotrebiteľské rozhodcovské uznesenie). Dôvodová správa k tomuto paragrafu vyhlášky, naopak, uvádza, že súčasťou riešenia prípadovej štúdie **môže byť** (t. j. nemusí byť) vypracovanie písomností, prípadne aj vypracovanie rozhodcovského rozhodnutia.

V rámci výkladu k schválenému zneniu vyhlášky v tejto časti je potrebné prihliadať na to, že čas na vypracovanie prípadovej štúdie sú tri hodiny (t. j. 180 minút), pričom za vypracovanie možno získať maximálne 40 bodov (t. j. rovnaký počet bodov ako za písomný test). Po uplynutí tohto času sa uchádzačom práce odoberú, aj keby neboli dokončené. Vzhľadom na dĺžku času, ktorý je k dispozícii uchádzačom v rámci tejto časti skúšky (prípadová štúdia), máme za to, že uchádzači by mali vypracovať každý z uvedených dokumentov v komentovanom odseku vyhlášky, čomu nasvedčuje aj znenie tohto odseku. Ak by prípadová štúdia pozostávala len z riešenia zadanej situácie bez vypracovania písomnosti, resp. spotrebiteľského rozhodcovského rozhodnutia, máme za to, že trojhodinový čas na vypracovanie by bol zbytočne rozsiahly. Takisto aj 40-bodové ohodnotenie by bolo z toho pohľadu veľkorysé.

Možno tiež uvažovať nad tým, či zadaná situácia na riešenie má byť rovnaká alebo odlišná v porovnaní so zadaním na vypracovanie písomnosti a so zadaním na vypracovanie spotrebiteľského rozhodcovského rozhodnutia (t. j. išlo by tu o tri rozdielne skutkové stavy, ktoré by mal uchádzač riešiť). Vzhľadom na to, že komentovaný odsek vyhlášky uvádza „**vrátane**“ vypracovania písomnosti a prípravy spotrebiteľského rozhodcovského rozhodnutia, máme za to, že vyhláška tu má na mysli zadanie týkajúce sa jedného skutkového stavu, ktorý bude zo strany uchádzača potrebné hmotnoprávne aj procesnoprávne riešiť.

V prvom rade bude teda potrebné, aby uchádzač správne právne posúdil zadanú situáciu (čo bude vlastne predstavovať odôvodnenie spotrebiteľského

rozhodcovského rozhodnutia) a následne vypracoval spotrebiteľské rozhodcovské rozhodnutie so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (§ 40 ZSRK, § 43 ods. 2 ZSRK, § 44 ods. 2 ZSRK). V zadaní by mala byť tiež uvedená napríklad situácia, že spotrebiteľský rozhodcovský súd nestihne rozhodnúť do 90 dní od podania žaloby a uchádzač by mal vypracovať písomnosť, ktorá túto situáciu rieši (§ 28 ods. 10 ZSRK). Alebo napríklad v zadaní bude predpoklad, že u spotrebiteľského rozhodcu rozhodujúceho riešený spor existujú okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na jeho nezávislosť a nestrannosť, ktoré by mohli vyvolať zdanie tohto vplyvu alebo ktoré by mohli spôsobiť konflikt záujmov vo vzťahu ku ktorémukoľvek účastníkovi spotrebiteľského rozhodcovského konania, v ktorom má rozhodnúť (§ 29 ods. 1 ZSRK). Prípadne môže ísť o situáciu, keď voči spotrebiteľskému rozhodcovi bude vznesená námietka zaujatosti a on sa v dôsledku nej sám vzdá funkcie v prebiehajúcom spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, a uchádzač bude teda musieť vypracovať písomnosť týkajúcu sa vzdania funkcie (§ 29 ods. 2 ZSRK).

Zadanie môže spočívať v písomnej skutkovej informácii alebo v obsahu rozhodcovských spisov.

Komentovaný odsek tiež uvádza, že pri vypracúvaní prípadovej štúdie možno používať nekomentované znenia všeobecne záväzných právnych predpisov a právne záväzných aktov Európskej únie. Na tomto mieste by bolo vhodné uviesť, že tieto nekomentované znenia by mali byť v tlačenej podobe, ktoré by si mali uchádzači so sebou na riešenie prípadovej štúdie priniesť. Zaujímavé je v tomto smere znenie pôvodného návrhu vyhlášky predloženého spolu s návrhom zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,²³ podľa ktorého sa navrhovalo, že pri vypracovaní prípadovej štúdie sa ako pomôcky môžu používať právne predpisy, judikatúra a komentované znenia právnych predpisov (§ 7 ods. 4 spomínaného návrhu). Obdobne aj podľa § 8 ods. 2 druhá veta uznesenia predsedníctva Slovenskej advokátskej komory č. 32/12/2013, ktorým sa schvaľuje Skúšobný poriadok Slovenskej advokátskej komory na advokátsku skúšku môže uchádzač používať komentované znenia právnych predpisov. Naopak, podľa § 6 ods. 1 druhá veta vyhlášky č. 160/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výberovom konaní na funkciu sudcu v znení vyhlášky č. 224/2017 Z. z., platí, že pri vypracúvaní písomného riešenia prípadovej štúdie možno používať nekomentované znenia všeobecne záväzných právnych predpisov v tlačenej podobe. Máme za to, že schválené znenie tejto

²³ Dostupné na internete: <<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5076>>.

vyhlášky týkajúcej sa odbornej skúšky spotrebiteľských rozhodcov je v tomto smere vhodné (z hľadiska overenia vedomostí uchádzačov).

Na úspešné zvládnutie prípadovej štúdie je potrebné získať 24 bodov [§ 7 ods. 1 písm. b) vyhlášky]. Ustanovený počet bodov na úspešné zvládnutie testu je nastavený na 24 bodov (t. j. 60 % úspešnosť) vzhľadom na § 6 ods. 4 tretia veta ZSRK, podľa ktorého rozhodnutie skúšobnej komisie je platné, ak zaň zahlasovala nadpolovičná väčšina všetkých jej členov.

K dozoru pri vypracovaní prípadovej štúdie a možnosti vylúčenia uchádzača z dôvodu nesamostatného vypracovania prípadovej štúdie pozri primerane komentár k § 5 ods. 1 vyhlášky.

Napokon, je škoda, že vyhláška neustanovuje povinnosť, aby si uchádzači vylosovali číslo, pod ktorým by vypracovali prípadovú štúdiu. Tým by sa pri hodnotení vypracovaných prípadových štúdií predišlo prípadnej subjektívite hodnotenia členov skúšobnej komisie. V tomto smere možno poukázať na úpravu postupu pri výberových konaniach sudcov (§ 5 ods. 1 druhá veta vyhlášky č. 160/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výberovom konaní na funkciu sudcu v znení vyhlášky č. 224/2017 Z. z.).

K ods. 3

Odsek 3 komentovaného paragrafu vyhlášky ustanovuje, že prípadovú štúdiu zostavuje ministerstvo, teda nie skúšobná komisia. Obdobne ako sme uviedli aj v komentári k § 5 ods. 2 vyhlášky, z hľadiska úpravy *de lege ferenda* máme za to, že zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní mal upraviť bližšie otázku, kto zostavuje prípadové štúdie a napríklad ustanoviť, že ich databázu zostavuje ministerstvo (viac pozri v komentári k § 5 ods. 2 vyhlášky).

Z komentovaného odseku možno vyvodiť, že všetci uchádzači majú rovnakú variantu prípadovej štúdie.

Z dôvodovej správy k § 6

Účelom prípadovej štúdie je overiť schopnosť tvorivého myslenia, rýchlosť uvažovania a schopnosť rozhodovania uchádzača o funkciu rozhodcu. Súčasťou riešenia prípadovej štúdie môže byť tiež vypracovanie písomností v rozhodcovskom konaní, ktoré je potrebné vypracovať, prípadne aj vypracovanie rozhodcovského rozhodnutia.

Časový limit na vypracovanie písomného riešenia prípadovej štúdie je tri hodiny a možno zaň získať najviac 40 bodov. Pri vypracúvaní riešenia prípadovej štúdie možno používať nekomentované znenia všeobecne záväzných právnych predpisov.

Prípadovú štúdiu na účely skúšky, takisto ako písomný test, zostavuje ministerstvo.

§ 7

(1) Pre účasť na ústnej časti skúšky je potrebné získať z

- a) písomného testu aspoň 24 bodov,**
- b) prípadovej štúdie aspoň 24 bodov.**

(2) Skúšobná komisia po vyhodnotení písomného testu určí podľa počtu dosiahnutých bodov

- a) úspešných uchádzačov, ktorí sa zúčastnia na vypracovaní prípadovej štúdie, a**
- b) neúspešných uchádzačov.**

(3) Skúšobná komisia po vyhodnotení prípadovej štúdie určí podľa počtu dosiahnutých bodov

- a) úspešných uchádzačov, ktorí sa zúčastnia na ústnej časti skúšky, a**
- b) neúspešných uchádzačov.**

(4) Skúšobná komisia verejne oznámi a informuje uchádzačov o úspešných a neúspešných uchádzačoch podľa odsekov 2 a 3 bezodkladne po vyhodnotení príslušnej časti skúšky.

K § 7

Komentovaný paragraf vyhlášky upravuje postup hodnotenia v priebehu skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu. Vyplyva z neho, že ak uchádzač neuspeje čo aj len na jednej časti skúšky (samostatne sa hodnotia aj jednotlivé zložky písomnej časti skúšky), je to dôvodom neúspechu na skúške ako takej. Aby nedochádzalo k tomu, že neúspešní uchádzači z jednotlivých častí skúšok budú absolvovať ďalšiu, resp. ďalšie časti skúšok, skúšobná komisia verejne oznamuje a informuje uchádzačov, ktorí z nich boli v rámci jednotlivej zložky skúšky úspešní a ktorí úspešní neboli. Neúspešní uchádzači sa už ďalej skúšky nezúčastňujú.

Skúšobná komisia teda najprv skontroluje a vyhodnotí vypracovanie písomných testov uchádzačov. Tí z uchádzačov, ktorí na písomnom teste nedosiahli minimálne 60 % úspešnosť (t. j. 24 bodov), nepostupujú do ďalšieho kola skúšky, t. j. nebudú vypracovávať prípadovú štúdiu. Ustanovený počet bodov na úspešné zvládnutie testu je nastavený na 24 bodov (t. j. 60 % úspešnosť) vzhľadom na § 6 ods. 4 tretia veta ZSRK, podľa ktorého rozhodnutie skúšobnej komisie je platné, ak zaň zahlasovala nadpolovičná väčšina všetkých jej členov (t. j. vyžaduje sa minimálne hlas troch členov, čo zodpovedá 60 % celej skúšobnej komisie, ktorá má byť zvyčajne päťčlenná). Skúšobná

komisia vyhotoví zoznam úspešných a neúspešných uchádzačov, kde uvedie aj počet získaných bodov jednotlivých uchádzačov a okamžite verejne vyhlási priebežné výsledky. Vypracovania prípadovej štúdie sa pritom zúčastnia len úspešní uchádzači z písomného testu.

Následne po uskutočnení prípadovej štúdie skúšobná komisia skontroluje vypracovania prípadových štúdií uchádzačov a oboduje ich. Vyhláška však bližšie neuvádza spôsob hodnotenia vypracovaných prípadových štúdií, keďže ich hodnotenie je subjektívnejšie v porovnaní s hodnotením vypracovaných písomných testov (môže byť diskutabilné, či uchádzačovi za vypracovanú prípadovú štúdiu prideliť 24 bodov alebo 23 bodov). V prípade nehody členov skúšobnej komisie by sa mal uplatniť mechanizmus, ktorý predpokladá zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v § 6 ods. 4, pričom aj vyhláška v § 10 ods. 2 predpokladá hlasovania skúšobnej komisie počas priebehu skúšky. To znamená, že ak je nehoda členov skúšobnej komisie na počte bodov uchádzača z prípadovej štúdie, bude potrebné hlasovanie, ktoré sa uvedie aj v zápisnici o priebehu skúšky. Ústnej časti skúšky sa zúčastnia len tí uchádzači, ktorí úspešne zvládli prípadovú štúdiu (skúšobná komisia okamžite po uskutočnení a ohodnotení prípadových štúdií verejne vyhlási výsledky tejto časti skúšky). Skúšobná komisia priebežne vyhotovuje zoznam úspešných a neúspešných uchádzačov [ktorý bude následne súčasťou zápisnice o priebehu skúšky – pozri § 10 ods. 1 písm. e) vyhlášky].

Z dôvodovej správy k § 7

Podmienkou účasti na ústnej časti skúšky bude úspešné absolvovanie oboch častí písomnej časti skúšky. Úspešným bude uchádzač, ktorý získa v každej zložke písomnej časti skúšky aspoň 60 % bodov, ktoré možno dosiahnuť (odsek 1).

Skúšobná komisia hodnotí uchádzačov skúšky priebežne, t. j. po každej písomnej časti skúšky. Čiže procesne možno postup hodnotenia v priebehu skúšky vyjadriť nasledovne: písomný test - 1. hodnotenie a vyhlásenie výsledkov - postupujú len úspešní uchádzači - prípadová štúdia - 2. hodnotenie a vyhlásenie výsledkov - postupujú len úspešní uchádzači. Navrhovaná úprava vyplýva z odsekov 2 a 3.

Skúšobná komisia v tomto prípade vyhlasuje výsledky po každej zo zložiek písomnej časti skúšky (t. j. po písomnom teste aj po prípadovej štúdií). To znamená, že zoznam neúspešných uchádzačov vyhotovuje skúšobná komisia priebežne. Výsledky sa vyhlasujú verejne.

Neúspech v ktorejkoľvek zložke písomnej časti skúšky má za následok neúspech na skúške ako takej.

§ 8 Ústna časť skúšky

(1) Ústna časť skúšky pozostáva z dvoch otázok zameraných na právne znalosti a schopnosť uchádzača aplikovať právo pri rozhodovaní spotrebiteľských sporov. Otázky si uchádzač vyžrebuje z otázok pripravených ministerstvom. Pred odpoveďou má uchádzač právo na prípravu v trvaní 15 minút. Čas trvania odpovede uchádzača nepresiahne dve hodiny.

(2) Súčasťou ústnej časti skúšky môžu byť aj otázky členov skúšobnej komisie zamerané na prípadovú štúdiu.

(3) Každý člen skúšobnej komisie hodnotí uchádzača v ústnej časti skúšky pridelením bodov v rozpätí od nula do 12 bodov, pričom najvyšším hodnotením je 12 bodov.

(4) Ústna časť skúšky je verejná.

(5) Do miestnosti, kde sa uskutočňuje ústna časť skúšky, vstupujú uchádzači jednotlivo podľa poradia, ktoré určí skúšobná komisia žrebovom. Uchádzač, ktorý absolvoval ústnu časť skúšky, môže byť prítomný pri odpovedi nasledujúcich uchádzačov.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 6 ods. 1, 2 a 4

K § 8

Ústna časť skúšky, do ktorej postupujú len úspešní uchádzači z oboch predchádzajúcich zložiek skúšky (t. j. písomného testu a prípadovej štúdie), sa skladá najmä z odpovedí na dve vyžrebované otázky uchádzačom. Otázky majú byť zamerané na právne znalosti a schopnosť uchádzača aplikovať právo pri rozhodovaní spotrebiteľských sporov (k tomu pozri komentár k § 4 ods. 1 vyhlášky). Členovia skúšobnej komisie majú právo sa uchádzačov pýtať nielen doplňujúce otázky týkajúce sa zamerania konkrétnych vyžrebovaných otázok, ale aj otázky zamerané na prípadovú štúdiu, ktorá predchádzala ústnej časti skúšky.

Ústna časť skúšky sa nemôže konať v rovnaký deň ako vypracovanie písomného testu a prípadovej štúdie. Ústna časť skúšky sa môže konať najskôr ôsmy deň od konania písomnej časti skúšky (§ 4 ods. 2 vyhlášky).

Podľa druhej vety odseku 1 komentovaného paragrafu otázky na ústnu skúšku zostavuje ministerstvo, teda nie skúšobná komisia (k tejto otázke pozri primerane komentár k § 5 ods. 2 vyhlášky).

Vyhláška ustanovuje právo (nie povinnosť) uchádzača na prípravu odpovedí na vyžrebované otázky v trvaní 15 minút. To znamená, že uchádzač túto

možnosť nemusí využiť a môže odpovedať bezprostredne po vyžrebovaní si otázok. Čas trvania odpovede uchádzača môže byť maximálne dve hodiny (t. j. 120 minút). Do tohto času dvoch hodín sa nepočíta spomínaná maximálne 15-minútová príprava uchádzača. Minimálny čas odpovede vyhláška síce neustanovuje, ale malo byť ísť aspoň o taký čas, počas ktorého členovia skúšobnej komisie môžu zodpovedne zhodnotiť vedomosti uchádzača vzhľadom na náplň práce, ktorú spotrebiteľský rozhodca vykonáva.

Vyhláška ustanovuje, že ústna časť skúšky je verejná (na rozdiel od písomnej časti, ktorá bola neverejná, no vyhlasovanie priebežných výsledkov bolo aj v tejto časti verejné). Ak možno očakávať, že verejnosť prejaví o ústnu časť skúšky väčší záujem, ministerstvo je povinné zabezpečiť uskutočnenie ústnej časti vo vhodnej miestnosti s prihliadnutím na rozsah predpokladaného záujmu a kapacitné možnosti. Zároveň druhá veta odseku 5 komentovaného paragrafu vyhlášky ustanovuje, že uchádzač, ktorý absolvoval ústnu časť skúšky, môže byť prítomný pri odpovedi nasledujúcich uchádzačov. Uvedené ustanovenie zabraňuje tomu, aby sa uchádzač, ktorý ešte neabsolvoval ústnu časť skúšky, domáhal účasti na ústnej skúške iného ako verejnosť. Ak však už uchádzač absolvoval ústnu časť skúšky, môže byť prítomný pri ústnej časti skúšky nasledujúcich uchádzačov. Vyhláška nevyžaduje, aby sa ústna časť skúšky zaznamenávala aj s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku.

Uchádzači v rámci ústnej časti skúšky odpovedajú jednotlivo, to znamená, že nie je prípustné, aby skúšobná komisia skúšala viacerých uchádzačov naraz, resp. aby jednotliví členovia komisie skúšali naraz uchádzačov.

Poradie uchádzačov, ktorí sa zúčastňujú ústnej časti skúšky, sa určuje zo strany skúšobnej komisie žrebom. Nie je vylúčené, že poradie žrebom skúšobná komisia určí ešte na konci konania písomnej časti skúšky (po zistení úspešných uchádzačov z vypracovania písomného testu a prípadovej štúdie), a to tak, aby jednotlivým uchádzačom skúšobná komisia oznámila predpokladaný čas ústnej odpovede toho-ktorého uchádzača v záujme predchádzania toho, aby sa veľký počet uchádzačov dostavil na ústnu časť skúšky v rovnaký čas dňa, v ktorom sa koná ústna časť skúšky.

Každý člen skúšobnej komisie hodnotí uchádzača v ústnej časti skúšky pridelením bodov v rozpätí od 0 do 12 bodov. Nie je úplne zrejmé, či je možné, aby člen skúšobnej komisie hodnotil nielen celými bodmi, ale napríklad zvolil hodnotenie 7,5 bodu. Máme za to, že vyhláška predpokladá hodnotenie celými bodmi. Na úspešné zvládnutie ústnej časti skúšky je potrebné dosiahnuť 36 bodov (t. j. 60 % úspešnosť). Keďže je však podľa § 6 ods. 4 ZSRK skúšobná komisia uznášaniaschopná, ak sa na hlasovaní zúčastnia aspoň štyria jej

členovia, vyhláška pre tento prípad v § 9 ods. 2 tretia veta ustanovuje, že v takom prípade je na úspešné zvládnutie ústnej časti skúšky potrebné získať aspoň 29 bodov (čo obdobne zodpovedá o málo viac ako 60 % úspešnosti). Podľa § 6 ods. 4 druhá a tretia veta ZSRK je skúšobná komisia uznávaniaschopná, ak sa na hlasovaní zúčastnia aspoň jej štyria členovia, pričom na vydanie platného rozhodnutia sa vždy vyžaduje hlas nadpolovičnej väčšiny všetkých jej členov, nielen zúčastnených. Vzhľadom na znenie tejto vykonávacej vyhlášky je v súčasnosti aplikácia spomínaného zákonného ustanovenia obmedzená. Podľa vyhlášky je úspešnosť uchádzačov v každej fáze odbornej skúšky hodnotená výlučne vzhľadom na počet získaných bodov, pričom aj v tejto ústnej časti skúšky každý z členov skúšobnej komisie boduje uchádzača, teda nerozhoduje sa názorom člena skúšobnej komisie o vyhovení, resp. nevyhovení uchádzača. Hoci je pravdou, že počet bodov na úspešné zvládnutie ústnej časti je nastavený na získanie troch pätín všetkých možných bodov.

Pôvodné znenie návrhu vyhlášky predloženého spolu s návrhom zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní²⁴ predpokladalo hlasovanie členov skúšobnej komisie o tom, či uchádzač prospel alebo nepropel, a ak prospel, či prospel výborne, alebo prospel (§ 10 pôvodného znenia návrhu vyhlášky). Vzhľadom na znenie zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní máme za to, že hodnotenie formou hlasovania členov skúšobnej komisie o tom, či uchádzač prospel, resp. nepropel by bolo vhodnejšie.

Členovia skúšobnej komisie by mali hodnotiť v prvom rade vedomosti uchádzača, na ktoré sa zameriava skúška odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu, ako aj schopnosť ich aplikácie a prepojenia (samozrejme, najmä vzhľadom na otázky, ktoré si vyžreboval v rámci ústnej časti skúšky), ale do úvahy by takisto mali zobrať aj prejav jednotlivých uchádzačov (komunikačné schopnosti, vystupovanie uchádzača), keďže do náplne práce spotrebiteľského rozhodcu patrí aj vedenie ústnych pojednávaní, ktoré môže byť aj verejné (§ 34 ZSRK). Takisto by pri hodnotení mali do úvahy zobrať výsledky uchádzača v písomnej časti skúšky.

Z dôvodovej správy k § 8

Podmienkou účasti na ústnej časti skúšky je úspešné absolvovanie obidvoch zložiek písomnej časti skúšky.

V rámci ústnej časti skúšky sa uchádzač podrobí otázkam zameraným na právne znalosti a schopnosť uchádzača aplikovať právo pri rozhodovaní

²⁴ Dostupné na internete: <<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5076>>.

spotrebiteľských sporov. Súčasťou ústnej časti môžu byť aj otázky členov skúšobnej komisie zamerané na prípadovú štúdiu. Otázky pre ústnu časť skúšky pripravuje ministerstvo a uchádzač si z pripravených otázok vyžrebuje dve. Uchádzač má pred odpoveďou právo na prípravu v trvaní 15 minút. Čas trvania ústnej časti nemá presiahnuť dve hodiny.

Ústna časť sa hodnotí ako celok, pričom každý člen skúšobnej komisie pridelí uchádzačovi počet bodov v škále 0 - 12. Celkovo môže uchádzač získať aj ústnu časť skúšky najviac 60 bodov.

Ústna časť skúšky je verejná a ústnej časti skúšky sa môžu zúčastniť aj uchádzači, ktorí už svoju odpoveď absolvovali.

§ 9

Postup skúšobnej komisie pri hodnotení a vyhlásení výsledkov skúšky

(1) Po skončení ústnej časti skúšky každý člen skúšobnej komisie na vlastnom hodnotiacom hárku uvedie

- a) počet bodov, ktoré uchádzač získal podľa § 7 ods. 1,
- b) počet bodov pridelených v ústnej časti skúšky a
- c) stručné odôvodnenie hodnotenia uchádzača.

(2) Po vyhotovení hodnotiaceho hárku ho každý člen skúšobnej komisie odovzdá predsedovi skúšobnej komisie. Predseda skúšobnej komisie pred členmi skúšobnej komisie zistí mená neúspešných uchádzačov. Neúspešným uchádzačom je uchádzač, ktorý získal v ústnej časti skúšky menej ako 36 bodov, a ak sa na ústnej časti skúšky nezúčastnil niektorý člen skúšobnej komisie, menej ako 29 bodov.

(3) Na základe vyhodnotenia počtu získaných bodov zostaví predseda skúšobnej komisie zoznam úspešných uchádzačov.

(4) Výsledky skúšky a zoznam úspešných uchádzačov a neúspešných uchádzačov skúšobná komisia verejne vyhlási a oznámi uchádzačom bezprostredne po zostavení zoznamu podľa odseku 3. O priebehu skúšky skúšobná komisia vyhotoví zápisnicu.

(5) Na skúške prospeli úspešní uchádzači. Úspešným uchádzačom predseda skúšobnej komisie odovzdá osvedčenie o výsledku skúšky.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 6 ods. 1, 2 a 4

K § 9

Komentovaný paragraf, ako napovedá aj jeho názov, ustanovuje postup skúšobnej komisie pri hodnotení a vyhlásení výsledkov skúšky. Po skončení

odpovede posledného uchádzača v rámci ústnej časti skúšky, ktorá je verejná, sa koná neverejně zasadenie členov skúšobnej komisie. V rámci tohto neverejněho zasadenia každý člen skúšobnej komisie vyplní svoj hodnotiaci hárok. Bolo by vhodné, aby bol vzor tohto hárku prílohou k vyhláške, no nestalo sa tak (preto možno predpokladať, že hodnotiace hárky pre členov skúšobnej komisie pripraví ministerstvo). Každý z členov skúšobnej komisie na vlastnom hodnotiacom hárku uvedie a) počet bodov, ktoré získal uchádzač v rámci jednotlivých zložiek písomnej časti skúšky, b) počet pridelených bodov v ústnej časti skúšky zo strany člena komisie, ktorý hodnotiaci hárok vyplňa, ako aj c) stručné odôvodnenie hodnotenia uchádzača (najmä pokiaľ ide o jeho hodnotenie v rámci ústnej časti, ale člen komisie sa môže vyjadriť aj k prípadovej štúdii či písomnému testu uchádzača).

Následne, každý člen skúšobnej komisie odovzdá svoj hodnotiaci hárok predsedovi skúšobnej komisie. Podľa § 6 ods. 4 prvá veta ZSRK členovia skúšobnej komisie volia spomedzi seba predsedu skúšobnej komisie (predsedu si je potrebné zvoliť ešte pred začiatkom konania písomnej časti skúšky). Predseda skúšobnej komisie pred členmi skúšobnej komisie spočíta body, ktoré v súhrne prideliili členovia skúšobnej komisie (vrátane predsedu) uchádzačom v rámci ústnej časti skúšky, a zistí mená neúspešných uchádzačov. Ako sme už uviedli aj na iných miestach komentára k jednotlivým ustanoveniam vyhlášky, na úspešné zvládnutie ústnej časti skúšky je potrebné dosiahnuť 36 bodov (t. j. 60 % úspešnosť). Keďže však podľa § 6 ods. 4 ZSRK je skúšobná komisia uznášaniaschopná, ak sa na hlasovaní zúčastnia aspoň štyria jej členovia, vyhláška pre tento prípad v § 9 ods. 2 tretia veta ustanovuje, že v takom prípade je na úspešné zvládnutie ústnej časti skúšky potrebné získať aspoň 29 bodov (čo obdobne zodpovedá o málo viac ako 60 % úspešnosti). Uvedené zakotvuje práve tretia veta odseku 2 komentovaného paragrafu.

Na základe vyhodnotenia počtu získaných bodov zostaví predseda skúšobnej komisie zoznam úspešných uchádzačov, ktorý bude súčasťou zápisnice o priebehu skúšky v zmysle § 10 ods. 1 písm. e) vyhlášky. Zoznam úspešných uchádzačov by mal byť zoradený podľa poradia od najúspešnejších. Následne skúšobná komisia oboznámi uchádzačov s výsledkami skúšky, najmä pokiaľ ide o úspešných a neúspešných uchádzačov v rámci ústnej časti skúšky. Toto verejně vyhlásenie sa uskutoční čo najskôr po konaní ústnej skúšky, pričom vyhláška neustanovuje napríklad povinnosť ho zverejniť aj na webovom sídle ministerstva.

Vyhláška ustanovuje, že o priebehu skúšky (tak ústnej, ako aj písomnej časti) skúšobná komisia vyhotovuje zápisnicu, ktorej náležitosti upravuje § 10 vyhlášky.

Druhá veta odseku 5 komentovaného paragrafu ustanovuje povinnosť predsedu skúšobnej komisie odovzdať úspešným uchádzačom osvedčenie o výsledku skúšky. Neúspešným uchádzačom sa žiadne osvedčenie ani potvrdenie o účasti na skúške nevydáva. Predmetné osvedčenie slúži ako dôkaz o splnení jednej z podmienok výkonu funkcie spotrebiteľského rozhodcu, ktorou je zloženie skúšky odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu (§ 5 ods. 1 ZSRK). Osvedčenie o výsledku skúšky bude uchádzač potrebovať v rámci konania o udelenie povolenia na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu podľa § 17 ods. 1 ZSRK. Hoci splnomocňovací § 6 ods. 6 ZSRK ustanovuje, že vyhláška má, okrem iného, upraviť podrobnosti o písomnom osvedčení o výsledku skúšky, vyhláška bližšie neustanovuje náležitosti osvedčenia ako ani lehotu, v rámci ktorej má predseda skúšobnej komisie povinnosť vydať úspešným uchádzačom osvedčenie o výsledku skúšky. Gramatickou metódou výkladu možno dospieť k záveru, že predseda skúšobnej komisie má osvedčenia vydať ešte v deň ústnej skúšky, teda okamžite. Pokiaľ ide o náležitosti osvedčenia, malo by z neho vyplývať, ktorá fyzická osoba a kedy úspešne absolvovala skúšku odbornej spôsobilosti spotrebiteľského rozhodcu, prípadne je tam možné uviesť aj počet bodov z celkového počtu bodov (možné je uviesť aj počet bodov za jednotlivé zložky skúšky). Ďalej musí obsahovať vlastnoručný podpis predsedu skúšobnej komisie s označením jeho mena, priezviska a titulov.

Z dôvodovej správy k § 9

Po vykonaní ústnej časti skúšky zostaví skúšobná komisia zoznam úspešných a neúspešných uchádzačov. Neúspešným uchádzačom v ústnej časti skúšky je ten uchádzač, ktorý získa od členov skúšobnej komisie za ústnu časť menej ako 36 bodov (t. j. menej ako 60 % z bodov, ktoré možno získať), a ak sa ústnej časti skúšky nezúčastnil niektorý člen skúšobnej komisie, menej ako 29 bodov. Skúšobná komisia je uznávaniaschopná za prítomnosti jej štyroch členov alebo piatich členov (§ 6 ods. 4 ZSRK).

Každý člen skúšobnej komisie hodnotí uchádzača samostatne, a to po zohľadnení výsledkov písomnej a ústnej časti skúšky.

Z úspešných uchádzačov zostaví predseda skúšobnej komisie na základe počtu bodov zoznam.

Výsledky skúšky, zoznam úspešných a neúspešných uchádzačov skúšobná komisia verejne vyhlási a oznámi uchádzačom bezprostredne po zostavení zoznamu. Na skúške prospeli úspešní uchádzači. Týmto predseda skúšobnej komisie vydá osvedčenie o výsledku skúšky.

§ 10

Náležitosti zápisnice

(1) Zápisnica obsahuje

- a) údaj o dátume, čase a mieste konania skúšky,
- b) zloženie skúšobnej komisie v rozsahu titul, meno a priezvisko vrátane označenia predsedu skúšobnej komisie a stručný záznam o voľbe predsedu komisie,
- c) zoznam uchádzačov prihlásených na skúšku, ako aj zoznam uchádzačov vyčiarknutých zo zoznamu uchádzačov,
- d) stručný opis priebehu ústnej časti skúšky,
- e) zoznam úspešných uchádzačov a neúspešných uchádzačov vrátane počtu získaných bodov a hodnotenia členov skúšobnej komisie,
- f) dátum, čas a miesto verejného vyhlásenia výsledkov skúšky,
- g) meno a priezvisko člena skúšobnej komisie, ktorý zápisnicu spísal,
- h) vlastnoručné podpisy všetkých členov skúšobnej komisie.

(2) Zápisnica ďalej obsahuje stručný a presný záznam z každého hlasovania skúšobnej komisie, ktoré sa uskutočnilo, vrátane výsledku tohto hlasovania.

(3) Zápisnicu vyhotovuje a za jej správnosť zodpovedá člen skúšobnej komisie poverený predsedom skúšobnej komisie.

(4) Zápisnicu po prečítaní vlastnoručne podpisujú všetci členovia skúšobnej komisie. Ak niektorý z členov odmietne zápisnicu podpísať, poznamená sa táto skutočnosť v zápisnici spolu s dôvodom odmietnutia, ak je známy. Ak zo závažných dôvodov niektorý z členov skúšobnej komisie nemôže zápisnicu podpísať, poznamená sa táto skutočnosť v zápisnici.

(5) Zápisnica a hodnotiace hárky členov skúšobnej komisie sú súčasťou spisu ministerstva o skúške.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 6 ods. 4

K § 10

Komentované odseky ustanovujú náležitosti zápisnice, ktorá musí byť vyhotovená po každej konajúcej skúške odbornej spôsobilosti spotrebiteľských rozhodcov. V splnomočnovacom § 6 ods. 6 ZSRK je, okrem iného, uvedené, že vykonávací predpis má ustanoviť náležitosti zápisnice o priebehu skúšky. Zápisnica sa vyhotovuje po konaní všetkých zložiek (častí) skúšky a musí mať listinnú formu, čo vyplýva z jej náležitostí vyžadovaných vyhláškou. Priebežne skúšobná komisia vyhotovuje len zoznam úspešných a neúspešných

uchádzačov vzhľadom na úspešnosť uchádzačov v priebehu jednotlivých zložiek skúšky.

Zápisnica musí obsahovať:

- a) údaj o dátume, čase a mieste konania skúšky,
- b) zloženie skúšobnej komisie v rozsahu titul, meno a priezvisko vrátane označenia predsedu skúšobnej komisie, ako aj stručný záznam o voľbe predsedu komisie,
- c) zoznam uchádzačov prihlásených na skúšku, ako aj zoznam uchádzačov vyčiarknutých zo zoznamu uchádzačov,
- d) stručný opis priebehu ústnej časti skúšky,
- e) zoznam úspešných uchádzačov a neúspešných uchádzačov vrátane počtu získaných bodov a hodnotenia členov skúšobnej komisie,
- f) dátum, čas a miesto verejného vyhlásenia výsledkov skúšky,
- g) meno a priezvisko člena skúšobnej komisie, ktorý zápisnicu spísal,
- h) vlastnoručné podpisy všetkých členov skúšobnej komisie.

Ad a)

Zápisnica musí obsahovať údaj (informáciu) o dátume, čase a mieste konania skúšky. Skúšky sa budú zvyčajne konať v budove sídla ministerstva, ale nie je vylúčené, že sa môžu konať aj na inom mieste. V zápisnici treba osobitne uviesť termín písomnej časti skúšky a osobitne termín ústnej skúšky, keďže tieto časti skúšky sa v zmysle vyhlášky nemôžu konať v jeden deň (§ 4 ods. 2 vyhlášky). Vyhláška požaduje uvedenie nielen dátumu, ale aj času konania jednotlivých zložiek skúšky. Ak by sa z dôvodu veľkého počtu uchádzačov musela konať určitá časť skúšky počas viacerých dní, v zápisnici to treba uviesť.

Ad b)

Základnou náležitosťou zápisnice je uvedenie zloženia skúšobnej komisie. V tomto smere treba uviesť mená, priezviská a tituly jednotlivých členov skúšobnej komisie. Takisto treba uviesť, koho si členovia komisie spomedzi seba zvolili za predsedu skúšobnej komisie.

Ad c)

Zápisnica má ďalej obsahovať zoznam všetkých uchádzačov, ktorí sa prihlásili na skúšku. V tomto zozname sa neuvádzajú uchádzači, na ktorých žiadosti o vykonanie skúšky sa v zmysle § 2 ods. 1 vyhlášky neprihliada. Ide o uchádzačov, ktorí doručili žiadosti o vykonanie skúšky ministerstvu po lehote uvedenej vo vyhlásení skúšky. V zozname prihlásených uchádzačov,

ktorý je obsahom zápisnice, sa však uvádzajú uchádzači, ktorí boli vyčiarknutí zo zoznamu uchádzačov ministerstvom. Vyhláška predpokladá dva prípady vyčiarknutia uchádzačov. Ministerstvo vyčiarkne uchádzača, ak nedoplní žiadosť, resp. prílohy k žiadosti na výzvu ministerstva do siedmich pracovných dní od doručenia tejto výzvy (§ 3 ods. 3 vyhlášky). Ministerstvo tiež vyčiarkne uchádzača zo zoznamu uchádzačov, ak sa nezúčastní skúšky, resp. niektorej jej časti (§ 3 ods. 4 vyhlášky). Žiadosť o vykonanie skúšky a prílohy k nej neskúma skúšobná komisia, ale ministerstvo (pozri § 3 vyhlášky). Máme však za to, že skúšobná komisia môže vyčiarknuť uchádzača vtedy, ak tento riešil určitú časť zadania v rámci skúšky nesamostatne (t. j. pri vypracovaní písomného testu či prípadovej štúdie použil nedovolené podklady, počas písomnej časti skúšky sa radil s iným uchádzačom, pri ústnej časti skúšky použil technické zariadenie na spojenie sa s iným, ktorý mu radil, ako má odpovedať a pod.).

Uvedené zoznamy je potrebné odlišovať od zoznamov úspešných a neúspešných uchádzačov v zmysle § 10 ods. 1 písm. e) vyhlášky.

Ad d)

V zápisnici je potrebné uviesť aj to, ako prebiehala ústna časť skúšky. Vyhláška ustanovuje, že táto skutočnosť sa má uviesť stručne. V tomto smere možno poukázať na priemerný čas odpovedí jednotlivých uchádzačov, všeobecne zhodnotiť úroveň ich odpovedí a pod.

Ad e)

Okrem zoznamu prihlásených uchádzačov na skúšku a zoznamu vyčiarknutých uchádzačov obsahuje zápisnica aj ďalšie dva zoznamy. Jednak ide o zoznam úspešných uchádzačov (teda tých, ktorí prešli úspešne všetkými zložkami skúšky) a jednak o zoznam neúspešných uchádzačov (teda všetkých uchádzačov, ktorí neuspeli v hociktovej zložke skúšky). Tak ku každému úspešnému uchádzačovi, ako aj k neúspešnému uchádzačovi je potrebné v zoznamoch vyznačiť počet bodov, ktorý ten-ktorý uchádzač získal v každej časti skúšky (resp. v tých, ktorých sa zúčastnil). Nie je tu potrebné uvádzať stručné hodnotenie uchádzača od každého člena komisie, ktoré je súčasťou hodnotiacich hárkov v zmysle § 9 ods. 1 písm. c) vyhlášky. Návrh znenia vyhlášky predložený do medzirezortného pripomienkového konania síce v znení zápisnice vyžadoval uviesť aj stručné hodnotenie členov komisie v zmysle § 9 ods. 1 písm. c), ale, podľa nášho názoru, takéto znenie sa správne po medzirezortnom pripomienkovom konaní preformulovalo, keďže by išlo o zbytočne podrobné údaje uvádzané v zápisnici. Spomínaný pôvodný návrh tiež ustanovoval, že v zápisnici sa uvedie zoznam úspešných uchádzačov podľa poradia,

no v schválenom znení vyhlášky už táto povinnosť absentuje. Považujeme však za vhodné a prehľadné, aby bol v zápisnici uvedený zoznam úspešných uchádzačov podľa poradia od uchádzača s najvyšším počtom bodov smerom k úspešným uchádzačom s nižším počtom bodov.

Ad f)

Povinnou náležitosťou zápisnice je nielen uvedenie dátumu, času a miesta konania skúšky, ale aj uvedenie dátumu, času a miesta verejného vyhlásenia výsledkov skúšky. Keďže osobitne sa verejne vyhlasuje každá jednotlivá časť skúšky (písomný test, prípadová štúdia a ústna časť), v zápisnici bude potrebné uviesť dátum, čas a miesto verejného vyhlásenia každej časti. Z tohto údajov v zápisnici bude zrejmé, ako dlho trvala každá časť skúšky spolu s vyhodnotením.

Ad g)

Podľa odseku 3 komentovaného paragrafu vyhlášky predseda skúšobnej komisie poverí jedného z členov komisie, aby spísal (vyhotovil) zápisnicu. Vyhláška neustanovuje osobitnú formu poverenia. Tento poverený člen komisie takisto zodpovedá za správnosť znenia zápisnice. V zápisnici sa uvedie aj meno a priezvisko tohto člena. Vzhľadom na to, že zápisnica obsahuje aj tituly členov komisie – pozri Ad b), aj na tomto mieste je vhodné uviesť titul člena, ktorý zápisnicu spísal.

Ad h)

Napokon, zápisnica o priebehu skúšky musí byť podpísaná vlastnoručnými podpismi všetkých členov skúšobnej komisie po jej prečítaní všetkými týmito členmi. Nie je teda možné použiť tzv. *faksimile*. Odsek 4 komentovaného paragrafu upravuje prípady, keď zápisnica nie je podpísaná niektorým z členov z dôvodu odmietnutia jej podpísania, resp. že niektorý člen nemohol zápisnicu zo závažných dôvodov podpísať. Ak niektorý člen skúšobnej komisie z rôzneho dôvodu odmietne zápisnicu podpísať, dôvod odmietnutia treba v zápisnici uviesť (ale len vtedy, ak je známy) spolu so skutočnosťou odmietnutia podpísania. Dôvodom na odmietnutie podpísania bude spravidla nesúhlas s obsahom zápisnice. Takisto môže nastať situácia, že niektorý z členov nemôže zápisnicu podpísať zo závažných dôvodov. Pôjde tu najmä o prípady neúčasti jedného z členov komisie na ústnej časti skúšky, po ktorej sa vyhotovuje zápisnica, keďže komisia je uznášaniaschopná aj v počte štyroch členov (§ 6 ods. 4 druhá veta ZSRK). No takisto môže ísť aj o prípad neodkladných povinností člena skúšobnej komisie bezprostredne po skončení ústnej časti skúšky a pod.

Odsek 5 komentovaného ustanovenia ustanovuje, že zápisnica a hodnotiace hárky členov skúšobnej komisie sú súčasťou spisu ministerstva o skúške. Ministerstvo teda tieto dokumenty uchováva. Zápisnica sa však nezverejňuje (naopak je tomu v prípade výberových konaní sudcov, pozri § 28c ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov).

Z dôvodovej správy k § 10

Navrhované ustanovenie upravuje náležitosti zápisnice o priebehu skúšky. Ide o štandardnú právnu úpravu vyhotovovania zápisnice tak z hľadiska jej obsahu, ako aj z hľadiska jej spôsobu vyhotovenia a podpisovania členmi skúšobnej komisie.

Ďalšie vzdelávanie rozhodcov

§ 11

Odborný seminár

(1) Ministerstvo organizuje odborný seminár ako súčasť ďalšieho vzdelávania rozhodcov prostredníctvom Justičnej akadémie Slovenskej republiky alebo inej poverenej právnickej osoby (ďalej len „poverená osoba“), najmä právnickej fakulty vysokej školy pôsobiacej v Slovenskej republike.

(2) Predmetom odborného seminára sú najmä aktuálne zmeny všeobecne záväzných právnych predpisov občianskeho práva, obchodného práva, všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, práva Európskej únie, všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich rozhodcovské konanie v spotrebiteľských sporoch a aktuálny vývoj rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky a súdov Európskej únie.

(3) Poverená osoba zabezpečí, aby odborný seminár garantovali a viedli odborníci z právnej praxe alebo vysokoškolskí učitelia aktívne pôsobiaci v oblasti problematiky ochrany práv spotrebiteľa a prípadne aj zamestnanci ministerstva, ak to poverenej osobe oznámi ministerstvo.

(4) Ministerstvo najmenej jeden mesiac pred uskutočnením ďalšieho vzdelávania na webovom sídle ministerstva zverejní oznámenie o organizovaní odborného seminára rozhodcov. Oznámenie obsahuje najmä

- a) označenie poverenej osoby, uvedenie času a miesta konania odborného seminára,
- b) témy, obsahové zameranie a program odborného seminára s uvedením odborných garantov a lektorov odborného seminára,
- c) uvedenie podmienok alebo odkaz na miesto, kde sú zverejnené podmienky účasti a vydania osvedčenia o účasti na odbornom seminári,

d) informácie o ďalších organizačných podrobnostiach konania odborného seminára.

(5) Na odbornom seminári sa vždy zúčastňuje aj zástupca ministerstva; od zástupcu ministerstva nemožno žiadať splnenie podmienok na účasť na odbornom seminári.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 7 ods. 1 a 4

K ods. 1

Podrobnosti o ďalšom vzdelávaní spotrebiteľských rozhodcov upravuje vyhláška na základe zákonného splnomocňovacieho ustanovenia (§ 7 ods. 4 ZSRK).

Ustanovenie § 7 ods. 1 ZSRK ukladá ministerstvu povinnosť minimálne jedenkrát v rámci kalendárneho roka organizovať odborný seminár, ktorého predmetom je ďalšie vzdelávanie spotrebiteľských rozhodcov. To znamená, že časové rozpätie medzi jednotlivými odbornými seminármi môže byť aj viac ako jeden rok. Vzhľadom na súčasný stav spotrebiteľského rozhodcovského konania v Slovenskej republike (najmä čo sa týka počtu spotrebiteľských rozhodcovských súdov a spotrebiteľských rozhodcov) nemožno očakávať, že by sa odborné semináre spotrebiteľských rozhodcov konali častejšie ako raz ročne.

Z dikcie § 7 ods. 1 ZSRK vyplýva, že ministerstvo môže organizovať odborný seminár len prostredníctvom poverenej osoby, a teda nie priamo. Tak zákon, ako ani vyhláška nevyžadujú osobitnú formu poverenia ministerstva vo vzťahu k organizácii odborného seminára. Otázne je, čo v prípade, ak ministerstvo nenájde žiadnu osobu, resp. žiadna osoba neprejaví záujem o organizáciu odborného seminára. V takom prípade máme za to, že ministerstvo môže organizovať odborný seminár aj priamo, keďže inak by mohlo dôjsť k neželaným následkom a komplikáciám, pokiaľ ide o splnenie zákonnej požiadavky o ďalšom vzdelávaní spotrebiteľských rozhodcov. V prvom rade má však ministerstvo povinnosť vyvinúť aktivitu smerom k tomu, aby zabezpečilo organizáciu seminára prostredníctvom vybranej osoby (napr. oslovením právnických fakúlt). Na druhej strane nie je vylúčené, že odborný seminár usporiadajú aj viaceré poverené osoby (napr. právnické fakulty) v spolupráci.

Ustanovenie § 7 ods. 1 ZSRK síce hovorí o organizovaní odborného seminára prostredníctvom poverenej osoby (teda do úvahy prichádza tak právnická, ako aj fyzická osoba, prípadne aj entita bez právnej subjektivity), vyhláška v komentovanom odseku však túto možnosť obmedzuje výlučne

na právnickú osobu. Podľa komentovaného odseku vyhlášky sa prioritizuje organizácia seminára prostredníctvom Justičnej akadémie SR (pozri zákon č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii v znení neskorších predpisov) a následne sa tu spomína iná poverená právnická osoba najmä právnická fakulta vysokej školy v SR. V zmysle zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov však fakulta nie je právnickou osobou, právnickou osobou je len vysoká škola ako taká (§ 2 ods. 1 predmetného zákona). V tomto smere si teda komentovaný odsek vyhlášky protirečí, no to nespôsobuje závery o nemožnosti organizácie odborného seminára zo strany príslušného právnického vysokoškolského sektora a uvedené treba vykladať tak, že odborný seminár môže organizovať vysoká škola prostredníctvom svojej právnickej fakulty.

Podľa zverejnených informácií na webovom sídle ministerstva tieto odborné semináre boli dosiaľ uskutočnené občianskymi združeniami. Teda prioritizácia určitých právnických osôb (Justičná akadémia, vysoké školy poskytujúce prostredníctvom právnických fakúlt vzdelanie v odbore právo) sa dosiaľ v praxi neprejavila.

V pôvodnom znení návrhu vyhlášky, ktorý bol predložený spolu s návrhom zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní,²⁵ sa dokonca uvažovalo, že ministerstvo na svojom webovom sídle zverejní informáciu o tom, ktoré odborné podujatia organizované právnickou fakultou slovenskej univerzity alebo advokátskou komorou, alebo inou poverenou právnickou osobou sa budú považovať za odborné semináre pre spotrebiteľských rozhodcov. Máme za to, že takéto pôvodné znenie by protirečilo obsahu a zmyslu § 7 ods. 1 ZSRK, keďže uvedené zákonné ustanovenie prikazuje ministerstvu zabezpečiť organizáciu osobitného seminára určeného výlučne pre spotrebiteľských rozhodcov.

V zmysle § 7 ods. 2 ZSRK sú spotrebiteľskí rozhodcovia povinní zúčastniť sa aspoň jedného takéhoto odborného seminára počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov, inak je ministerstvo povinné nariadiť ich preskúšanie. Tohto ďalšieho vzdelávania sa je povinný zúčastniť každý spotrebiteľský rozhodca, bez ohľadu na dĺžku jeho rozhodovacej praxe, resp. bez ohľadu na iné funkcie či prax, ktorú vykonáva.

K ods. 2

Komentovaný odsek nadväzuje na § 4 ods. 1 vyhlášky (primerane k tomu pozri komentár k § 4 ods. 1 vyhlášky), resp. na obsahovú náplň činnosti spotrebiteľského rozhodcu. Vyžaduje teda, aby obsahové zameranie odborných

²⁵ Dostupné na internete: <<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5076>>.

seminárov zohľadňovalo hlavné oblasti práva, s ktorými sa stretáva spotrebiteľský rozhodca. Predmetom odborného seminára by mal byť prioritne aktuálny vývoj a zmeny v oblasti práva na ochranu spotrebiteľa a občianskeho práva (zmeny príslušných právnych predpisov, ako aj aktuálna rozhodovacia činnosť súdov), ako aj poukázanie na prípadné výkladové problémy zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Ak sa však pozrieme na ostatne konaný odborný seminár (v roku 2017), obsahové zameranie jednotlivých prednášok sa týkalo najmä obchodného práva, čo nepovažujeme za ideálnu obsahovú náplň odborného seminára pre spotrebiteľských rozhodcov. Odborné semináre spotrebiteľských rozhodcov by mali byť z hľadiska obsahu prednášok čo najviac vyvážené.

K ods. 3

Prednášajúci na odbornom seminári by mali byť osoby znalé právnych odvetví, s ktorými prichádza spotrebiteľský rozhodca do kontaktu (t. j. občianske a osobitne spotrebiteľské právo). Vyhláška ako lektorov odborných seminárov pre spotrebiteľských rozhodcov vyžaduje či už odborníkov z právnej praxe, alebo vysokoškolských učiteľov, pričom uvádza, že má ísť o osoby, ktoré aktívne pôsobia v oblasti ochrany spotrebiteľa. V tomto smere treba opätovne poukázať na dosiaľ organizované odborné semináre, kde sa väčšina prednášajúcich nešpecializuje prioritne na oblasť ochrany spotrebiteľa.

Vyhláška osobitne uvádza, že prednášajúcimi môžu byť aj zamestnanci ministerstva. Poverená osoba je povinná umožniť prednášku zamestnanca ministerstva, ak jej ministerstvo oznámi, že na odbornom podujatí vystúpi jej zamestnanec. Vyhláška bližšie neustanovuje, v akom najneskoršom čase je to poverenej osobe ministerstvo povinné oznámiť, no treba vychádzať z toho, že najneskôr jeden mesiac pred uskutočnením odborného seminára sa na webovom sídle ministerstva zverejní oznámenie o jeho organizovaní, ktorého súčasťou je aj program a uvedenie lektorov.

K ods. 4

Komentovaný odsek vyhlášky ustanovuje, že oznámenie o organizovaní odborného seminára sa zverejňuje minimálne mesiac pred jeho konaním na webovom sídle ministerstva (www.justice.gov.sk). Komentovaný odsek vyhlášky takisto ustanovuje obsahové náležitosti tohto oznámenia o konaní odborného seminára. Zoznam náležitostí predmetného oznámenia je demonštratívny, to znamená, že oznámenie môže obsahovať aj iné informácie.

V prvom rade ministerstvo v oznámení uvedie dátum, čas a miesto konania odborného vzdelávania spotrebiteľských rozhodcov, ako aj určité označenie

poverenej osoby, ktorá usporiada odborný seminár. Ako sme uviedli v komentári k odseku 1, vo výnimočných prípadoch môže nastať situácia, že odborný seminár nebude mať záujem usporiadať žiadna právnická osoba – v takom prípade máme za to, že priamo samotné ministerstvo môže usporiadať tento odborný seminár, ktorý je obsahom ďalšieho vzdelávania spotrebiteľských rozhodcov v zmysle § 7 ZSRK. V opačnom prípade by mohlo dôjsť k neželaným následkom a komplikáciám, pokiaľ ide o splnenie zákonnej požiadavky o ďalšom vzdelávaní spotrebiteľských rozhodcov. V prvom rade má však ministerstvo povinnosť vyvinúť aktivitu smerom k tomu, aby zabezpečilo organizáciu seminára prostredníctvom vybranej osoby (napokon, Justičná akadémia je rozpočtovou organizáciou ministerstva, resp. ministerstvo by malo osloviť právnické fakulty na Slovensku). Na druhej strane však môže nastať situácia, že odborný seminár bude usporiadaný napríklad viacerými právnickými osobami v spolupráci, v takom prípade ministerstvo uvedie v oznámení ich identifikačné údaje.

Ďalej je ministerstvo v oznámení povinné uviesť a) program odborného seminára (t. j. uvedenie názvu prednášok, resp. aspoň ich obsahové zameranie), b) mená, priezviská a tituly lektorov, ktorí budú viesť prednášky v rámci tohto seminára, ako aj c) mená, priezviská a tituly odborných garantov seminára. Nie je vylúčené, že odborní garanti podujatia budú zároveň aj lektormi.

Ministerstvo má v oznámení uviesť jednak podmienky účasti a jednak podmienky vydania osvedčenia o účasti na odbornom seminári. Pôjde tu najmä o informáciu o lehote na prihlásenie sa na seminár, ako aj o informácii o výške, lehote a platobných údajoch na uhradenie účastníckeho poplatku, keďže účasť na odbornom podujatí bude spravidla podmienená úhradou účastníckeho poplatku. Vhodné je tiež uviesť, či sa v prípade (ospravedlnenej) neúčasti účastnícky poplatok vracia, alebo nie. Ministerstvo by malo pri výbere osoby, ktorá bude usporiadať seminár, zohľadňovať výšku účastníckeho poplatku. Máme za to, že účastnícky poplatok je povinný platiť zriaďovateľ spotrebiteľského rozhodcovského súdu, v rámci ktorého pôsobí ten-ktorý prihlásený spotrebiteľský rozhodca. Vychádzame z toho, že zriaďovateľ platí poplatok za vykonanie skúšky spotrebiteľského rozhodcu, ako aj poplatok za udelenie povolenia spotrebiteľskému rozhodcovi (§ 10 ods. 5 ZSRK). Podľa nášho názoru však môže nastať situácia, keď spotrebiteľský rozhodca nebude pôsobiť na žiadnom zo spotrebiteľských rozhodcovských súdov (napr. z dôvodu uplynutia jeho funkčného obdobia), pričom to neznamená, že stratil zákonné predpoklady na výkon funkcie spotrebiteľského rozhodcu a bude vyčiarknutý zo zoznamu spotrebiteľských rozhodcov vedených ministerstvom [porovnaj znenie § 17 ods. 3 písm. e) ZSRK, ktorý však, podľa nášho názoru,

nemožno vykladať úplne doslovne]. Keď však takýto spotrebiteľský rozhodca bude chcieť rozhodovať v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, musí byť vždy zapísaný aj na niektorom zo spotrebiteľských rozhodcovských súdov. Aj keď nebude spotrebiteľský rozhodca pôsobiť na žiadnom zo spotrebiteľských rozhodcovských súdov, je povinný zúčastňovať sa ďalšieho vzdelávania spotrebiteľských rozhodcov v zmysle § 7 ZSRK. V takom prípade bude samotný spotrebiteľský rozhodca povinný zaplatiť účastnícky poplatok vyžadovaný ako podmienka účasti na odbornom seminári.

Podmienkou vydania osvedčenia o účasti na odbornom seminári bude osobná účasť prihláseného spotrebiteľského rozhodcu počas celého priebehu tohto podujatia, v odôvodnených prípadoch môže ísť o osobnú účasť spotrebiteľského rozhodcu len počas určitej časti odborného seminára (ak by išlo o rozsiahlejší seminár konajúci sa počas viacerých dní).

Keďže § 7 ods. 1 ZSRK hovorí o **osvedčení o účasti** na odbornom seminári, pričom uvedené preberá takisto aj vyhláška, vydanie osvedčenia nie je možné podmieňovať vykonaním určitej formy preskúšania v rámci tohto odborného seminára (na to slúži inštitút preskúšania spotrebiteľského rozhodcu, ktoré nariadi ministerstvo ako sankciu za neúčasť na aspoň jednom odbornom seminári počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov).

Z podstaty ďalšieho vzdelávania spotrebiteľských rozhodcov podľa § 7 ods. 1 ZSRK vyplýva, že nie je možné, aby sa namiesto prihláseného spotrebiteľského rozhodcu seminára zúčastnil náhradník. Tieto odborné semináre sa konajú preto, aby odborníci z právnej praxe alebo vysokoškolskí učitelia aktívne pôsobiaci v oblasti problematiky ochrany práv spotrebiteľa (prípadne aj zamestnanci ministerstva) informovali spotrebiteľských rozhodcov o aktuálnych a problematických otázkach najmä z oblasti ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľského rozhodcovského konania, a tak si samotní spotrebiteľskí rozhodcovia rozširovali svoje obzory a zvyšovali svoju odbornú úroveň. Tento účel by nebol naplnený, ak by sa namiesto spotrebiteľského rozhodcu zúčastnil seminára náhradník.

V oznámení by tiež malo byť uvedené, kedy účastníci seminára obdržia osvedčenie o účasti. V zmysle § 7 ods. 1 druhá veta ZSRK vydá poverená osoba spotrebiteľskému rozhodcovi osvedčenie o účasti na odbornom seminári, ktoré (resp. jeho úradne overenú kópiu) predloží spotrebiteľský rozhodca ministerstvu do 15 dní od termínu konania seminára. Spomínaný § 7 ods. 1 ZSRK uvádza, že spotrebiteľský rozhodca má predložiť rovnopis osvedčenia do 15 dní, preto by malo ministerstvo týmto osvedčením v lehote 15 dní od konania seminára disponovať. Aj z toho dôvodu by mala poverená osoba vydať spotrebiteľským rozhodcom osvedčenia o účasti čo najskôr, najlepšie

hneď po skončení odborného seminára. Porušenie povinnosti spotrebiteľského rozhodcu oznámiť ministerstvu účasť na ďalšom vzdelávaní možno hodnotiť ako disciplinárne previnenie podľa § 50 ods. 1 písm. a) ZSRK. O disciplinárne previnenie však nepôjde, ak spotrebiteľský rozhodca nepredloží ministerstvu osvedčenie o účasti na odbornom seminári v lehote z dôvodu, že mu toto osvedčenie bolo oneskorene vydané zo strany poverenej osoby; v takom prípade musí spotrebiteľský rozhodca predložiť ministerstvu osvedčenie bezodkladne po jeho obdržaní.

Čo sa týka týchto podmienok účasti na seminári a vydania osvedčenia o účasti, vyhláška ustanovuje, že stačí uviesť aj odkaz na miesto, kde sú tieto podmienky zverejnené. Po kliknutí na odkaz by tam však všetky podmienky mali byť uvedené, pričom v odkaze by nemal byť ďalší odkaz – napríklad všeobecný odkaz na webové sídlo usporiadateľa, kde musí spotrebiteľský rozhodca manuálne vyhľadávať konkrétny seminár.

Napokon, čo sa týka ďalších organizačných podrobností konania odborného seminára, môže ísť o informácie týkajúce sa registrácie pred začiatkom seminára, tiež informácie týkajúce sa obeda a občerstvenia počas seminára, kontaktných údajov na usporiadateľov seminára a pod.

Pre bližšiu ilustráciu možno poukázať na dosiaľ zverejnené oznámenia o konaní odborných seminárov na webovom sídle ministerstva:

1. Oznámenie o konaní odborného seminára zverejnené 26. októbra 2016

ODBORNÝ SEMINÁR PRE ROZHODCOV

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) oznamuje, že odborný seminár v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorý usporiada občianske združenie Inštitút Vzdelávania Konkurzných Správcov Slovenskej republiky so sídlom Rudnayovo nám. 1, 811 01 Bratislava, IČO: 31 817 688, ako súčasť ďalšieho vzdelávania rozhodcov sa bude konať dňa 1. decembra 2016 od 9.00 v priestoroch Ústavu vzdelávania a služieb, s. r. o., Bárdošova 33, 831 01 Bratislava. Záujemca o účasť na seminári zašle písomnú prihlášku usporiadateľovi. Formulár záväznej prihlášky bude k dispozícii na www.zkssr.sk. Účastnícky poplatok vo výške 120 eur uhradí účastník usporiadateľovi najneskôr 7 dní pred konaním seminára. Osvedčenie o účasti zašle usporiadateľ účastníkovi seminára do 14 dní od konania seminára. Ďalšie informácie poskytnete usporiadateľ na tel.: +421908731341. Viac informácií o programe nájdete TU.

2. Oznámenie o konaní odborného seminára zverejnené 28. novembra 2017

ODBORNÝ SEMINÁR PRE ROZHODCOV

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) oznamuje, že odborný seminár v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorý usporiada občianske združenie Asociácia správcov a správcovských spoločností, so sídlom Ružová dolina 17, 821 08 Bratislava, IČO: 42 280 893, ako súčasť ďalšieho vzdelávania rozhodcov sa bude konať dňa 28. novembra 2017 od 9.00 hod. v priestoroch hotela Devín, na adrese Riečna 4, Bratislava. Osvedčenie o účasti na odbornom seminári bude vydané účastníkovi po skončení seminára do rúk účastníka odborného seminára oproti podpisu. Všetky ďalšie informácie o konaní odborného seminára, programe, o prihlasovaní sa na odborný seminár, ako aj podmienky účasti a vydania osvedčenia o účasti na odbornom seminári nájdete TU.

K ods. 5

Vyhláška v komentovanom odseku uvádza, že na odbornom seminári sa zúčastňuje vždy zástupca ministerstva, poverená osoba je povinná umožniť účasť tomuto zástupcovi, pričom nemôže od neho žiadať splnenie podmienok účasti na odbornom seminári, ako napríklad úhradu účastníckeho poplatku od tejto osoby, prihlásenie sa na seminár v lehote určenej usporiadateľom, vyplnenie prihlášky a pod. V zmysle znenia komentovaného odseku je povinnosťou ministerstva, aby na každý odborný seminár pre spotrebiteľských rozhodcov vyslalo svojho zástupcu (nemusí ísť o zamestnanca ministerstva). Ministerstvo nie je povinné vopred usporiadateľa oboznamovať o tom, kto sa seminára ako zástupca ministerstva zúčastní. Tento prípad je potrebné odlišovať od prípadu, keď zamestnanec ministerstva bude lektorom v rámci odborného seminára (porovnaj § 11 ods. 3 vyhlášky).

Z dôvodovej správy k § 11 a § 12

V súlade s cieľmi transponovanej smernice, ktorej osnova bola ustálená v zákone, sa zavádza aj inštitút ďalšieho vzdelávania rozhodcov, ktorý bude realizovaný v podobe odborného seminára uskutočňovaného na základe rozhodnutia ministerstva minimálne jedenkrát ročne. Predmetom odborného seminára budú predovšetkým aktuálne otázky vývoja spotrebiteľského práva a relevantnej judikatúry súdov. Ustanovenia vymedzujú spôsobilých garantov a lektorov odborného seminára, pričom z pohľadu procesnej stránky

sa vymedzuje, že ministerstvo bude o konaní odborného seminára a jeho organizačnej stránke informovať prostredníctvom oznámenia na svojom webovom sídle.

Odborného seminára sa vždy zúčastní aj zástupca ministerstva, a to bezodplatne, pričom poverená osoba ministerstvu a jeho zástupcovi poskytne v plnej miere súčinnosť a vytvorí podmienky pre efektívnu účasť.

Odborný seminár bude zavŕšený správou z jeho konania, ktorá musí byť ministerstvu poskytnutá pri zachovaní obsahových náležitostí do jedného mesiaca od uskutočnenia odborného seminára.

§ 12

Správa z odborného seminára

Poverená osoba v lehote jedného mesiaca od uskutočnenia odborného seminára zašle ministerstvu písomnú správu o jeho obsahu, priebehu a záveroch. Zo správy musí byť zrejмый zoznam účastníkov, odborných garantov a lektorov; súčasťou správy je aj zoznam účastníkov, ktorým bolo po splnení podmienok vystavené osvedčenie o účasti na odbornom seminári.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 7 ods. 1 a 4

K § 12

Komentovaný paragraf vyhlášky požaduje od usporiadateľa odborného seminára pre spotrebiteľských rozhodcov (t. j. od osoby, ktorú poverilo ministerstvo uskutočnením seminára) vypracovanie správy, pričom ustanovuje náležitosti tejto správy, ako aj lehotu na jej odovzdanie ministerstvu.

Z hľadiska formy má ísť o písomnú správu. Máme za to, že táto správa môže byť buď v listinnej forme, alebo elektronickej forme so zaručeným elektronickým podpisom. Súčasťou správy má byť obsah, priebeh a závery uskutočneného odborného seminára ako ďalšieho vzdelávania spotrebiteľských rozhodcov. To znamená, že v správe je potrebné poukázať najmä na obsah prednášok lektorov a prípadnú diskusiu o sporných otázkach. Konkrétne vyhláška ustanovuje, že v správe musí byť uvedené: a) zoznam účastníkov (vrátane zoznamu účastníkov, ktorým bolo po splnení podmienok vystavené osvedčenie o účasti na odbornom seminári), b) odborní garanti, c) lektori.

Lehota na zaslanie správy ministerstvu je jeden mesiac od konania odborného seminára. Vzhľadom na dikciu tejto normy ide o procesnoprávnu lehotu.

Z dôvodovej správy k § 11 a § 12

V súlade s cieľmi transponovanej smernice, ktorej osnova bola ustálená v zákone, sa zavádza aj inštitút ďalšieho vzdelávania rozhodcov, ktorý bude realizovaný v podobe odborného seminára uskutočňovaného na základe rozhodnutia ministerstva minimálne jedenkrát ročne. Predmetom odborného seminára budú predovšetkým aktuálne otázky vývoja spotrebiteľského práva a relevantnej judikatúry súdov. Ustanovenia vymedzujú spôsobilých garantov a lektorov odborného seminára, pričom z pohľadu procesnej stránky sa vymedzuje, že ministerstvo bude o konaní odborného seminára a jeho organizačnej stránke informovať prostredníctvom oznámenia na svojom webovom sídle.

Odborného seminára sa vždy zúčastní aj zástupca ministerstva, a to bezodplatne, pričom poverená osoba ministerstvu a jeho zástupcovi poskytne v plnej miere súčinnosť a vytvorí podmienky pre efektívnu účasť.

Odborný seminár bude završený správou z jeho konania, ktorá musí byť ministerstvu poskytnutá pri zachovaní obsahových náležitostí do jedného mesiaca od uskutočnenia odborného seminára.

Preskúšanie rozhodcov ministerstvom**§ 13****Oznámenie o preskúšaní a preskúšanie**

(1) Ministerstvo určuje termín preskúšania na základe počtu rozhodcov, voči ktorým sa preskúšanie nariadi.

(2) Ministerstvo doručí rozhodcovi oznámenie o preskúšaní do vlastných rúk najneskôr mesiac pred termínom preskúšania.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 7 ods. 2 a 3, § 51 písm. c)

K § 13

V zmysle § 7 ods. 2 prvá veta ZSRK ak sa spotrebiteľský rozhodca nezúčastní aspoň jedného odborného seminára, ktorý tvorí ďalšie vzdelávanie spotrebiteľských rozhodcov, počas dvoch po sebe nasledujúcich rokov, ministerstvo je povinné nariadiť jeho preskúšanie. Ďalšie vzdelávanie spotrebiteľských rozhodcov sa uskutočňuje minimálne raz za kalendárny rok (§ 7 ods. 1 prvá veta ZSRK). Každý spotrebiteľský rozhodca je teda povinný sa zúčastniť aspoň každého druhého seminára, ktorý ministerstvo organizuje prostredníctvom poverenej osoby, inak sa musí zúčastniť preskúšania, pričom ak chce ďalej vykonávať funkciu spotrebiteľského rozhodcu, musí preskúšanie absolvovať úspešne (bez možnosti opravného termínu).

Podľa § 7 ods. 3 ZSRK je spotrebiteľský rozhodca povinný sa zúčastniť preskúšania v termíne určenom ministerstvom, pričom ak pri preskúšaní spotrebiteľský rozhodca nevyhoví alebo nevykoná preskúšanie v určenom termíne, ministerstvo spotrebiteľského rozhodcu vyčiarke zo zoznamu spotrebiteľských rozhodcov, ktorý vedie [§ 17 ods. 5 písm. c) ZSRK], a tým stratí oprávnenie rozhodovať spotrebiteľské spory v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (§ 4 ods. 1 ZSRK). Ministerstvo vyčiarke spotrebiteľského rozhodcu zo zoznamu ku dňu, keď nastala právna skutočnosť, na základe ktorej došlo k vyčiarknutiu (§ 17 ods. 6 ZSRK), v tomto prípade teda ku dňu neúspešného absolvovania preskúšania, resp. nezúčastnenia sa na preskúšaní.

Hoci to zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ako ani vyhláška explicitne nepredpokladá, nebude namieste, ak ministerstvo vyčiarke zo zoznamu spotrebiteľských rozhodcov toho, kto sa z ospravedlniteľných dôvodov nemohol zúčastniť termínu preskúšania. Spotrebiteľský rozhodca je však povinný oznámiť ministerstvu dôvody nemožnosti zúčastnenia sa termínu preskúšania bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o nich dozvedel, a následne ich preukázať. V tomto smere poukazujeme na úpravu ospravedlnenia neúčasti na advokátskych skúškach (pozri § 7 ods. 2 a 3 uznesenia predsedníctva Slovenskej advokátskej komory č. 32/12/2013, ktorým sa schvaľuje Skúšobný poriadok Slovenskej advokátskej komory na advokátsku skúšku). Vyčiarknutie zo zoznamu rozhodcov vedených ministerstvom spôsobuje závažné právne následky, keďže podľa § 8 ods. 3 písm. a) ZSRK sa fyzická osoba na účely zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní nebude považovať za dôveryhodnú, ak bola vyčiarknutá zo spomínaného zoznamu inak ako na vlastnú žiadosť, pričom podmienka dôveryhodnosti je jednou z podmienok vykonávania funkcie spotrebiteľského rozhodcu.

Nezúčastnenie sa odborných seminárov nie je jediným prípadom, keď sa uskutočňuje preskúšanie spotrebiteľského rozhodcu. Preskúšanie spotrebiteľského rozhodcu je tiež jedným z disciplinárnych opatrení podľa zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (§ 51 ZSRK), ktoré môže uložiť spotrebiteľskému rozhodcovi disciplinárny senát. Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní pomerne podrobne upravuje disciplinárne konanie vo veci porušenia povinností zo strany spotrebiteľských rozhodcov (§ 50 až 66 ZSRK).

Podľa odseku 1 komentovaného paragrafu vyhlášky ministerstvo určuje termín preskúšania v závislosti od počtu spotrebiteľských rozhodcov, voči ktorým sa preskúšanie nariadi. Nebude efektívne, aby bolo preskúšanie vykonané voči jednému spotrebiteľskému rozhodcovi (v tom prípade možno termín preskúšania spojiť s termínom skúšky podľa § 6 ZSRK, ktorú ministerstvo

uskutočňuje minimálne raz ročne). Oznámenie o preskúšaní sa doručí spotrebiteľskému rozhodcovi minimálne mesiac pred termínom preskúšania. To znamená, že spotrebiteľskému rozhodcovi najneskôr jeden mesiac pred termínom preskúšania musí byť doručené oznámenie o preskúšaní (t. j. nestačí odoslanie oznámenia). Vyhláška ustanovuje, že ministerstvo je povinné oboznámiť spotrebiteľského rozhodcu formou doručenia do vlastných rúk. V zmysle bodu 4. 1. Všeobecnej časti Vnútroštátny styk Poštových podmienok Slovenskej Pošty, a. s., služba do vlastných rúk môže byť odosielateľom využitá pri doručených zásielkach, resp. táto služba je automaticky súčasťou úradných zásielok (spolu so službou doporučené a doručienka). Pri službe do vlastných rúk nie je oprávneným prijímateľom manžel, resp. manželka adresáta (bod 18. 4. spomínaných Poštových podmienok). Adresát však môže splnomocniť inú osobu na preberanie zásielok do vlastných rúk (bod 6. 2. 5. Poštových podmienok).

Z dôvodovej správy k § 13 a § 14

Výkonáva sa inštitút preskúšania rozhodcov zakotvený v zákone, pričom pri preskúšaní sa budú primerane používať ustanovenia o skúške.

§ 14

Pri preskúšaní rozhodcov sa postupuje podľa ustanovení o skúške.

Súvisiace ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní:

§ 7 ods. 2 druhá veta

K § 14

Podľa návrhu vyhlášky predloženého do medzirezortného pripomienkového konania znel komentovaný paragraf nasledujúco: „*Na preskúšanie rozhodcov sa použijú ustanovenia o skúške.*“ Ministerstvo financií SR k tomu vznieslo pripomienku, v zmysle ktorej by mal byť uvedený paragraf vypustený z obsahu vyhlášky, keďže kopíruje znenie § 7 ods. 2 druhá veta ZSRK. Na základe tejto pripomienky ministerstvo upravilo znenie komentovaného paragrafu vyhlášky tak, aby zvýraznilo použitie ustanovení o skúške uvedených vo vyhláške aj na inštitút preskúšania spotrebiteľského rozhodcu.

Pri preskúšaní spotrebiteľského rozhodcu sa teda bude postupovať rovnako ako pri skúške. To znamená, že preskúšanie bude pozostávať z písomného testu, prípadovej štúdie a ústnej časti. Na úspech pri preskúšaní bude potrebné uspieť v každej zložke preskúšania (t. j. minimálne 24 bodov v rámci každej zložky písomnej časti preskúšania a minimálne 36 bodov, resp. 29

bodov v rámci ústnej časti skúšky). K priebehu preskúšania pozri komentár k § 4 až 9 vyhlášky. Takisto ako pri skúške, aj o priebehu preskúšania je potrebné spísať zápisnicu (na náležitosti zápisnice o preskúšaní sa primerane použije § 10 vyhlášky).

Ak by neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie preskúšania a napriek tomu by ministerstvo preskúšanie nariadilo, je proti tomu možné brániť sa všeobecnými právnymi prostriedkami (podnetom prokurátorovi, resp. žalobou podľa Správneho súdneho poriadku).

Z dôvodovej správy k § 13 a § 14

Vykonáva sa inštitút preskúšania rozhodcov zakotvený v zákone, pričom pri preskúšaní sa budú primerane používať ustanovenia o skúške.

§ 15 Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

K § 15

V predmetnom (poslednom) paragrafe vyhlášky je ustanovená jej účinnosť, ktorá nastala súčasne s účinnosťou zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Pôvodný návrh vyhlášky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, bol predložený 22. augusta 2014 Národnej rade SR spolu s vládnym návrhom predmetného zákona, resp. ešte predtým do medzirezortného pripomienkového konania ako sprievodný materiál návrhu zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní 20. decembra 2013. Následne v čase po prijatí zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní bol 4. novembra návrh vyhlášky predložený do medzirezortného pripomienkového konania. Treba uviesť, že znenie návrhu vyhlášky, ktoré bolo doručené s návrhom zákona Národnej rade SR,²⁶ bolo značne odlišné od znenia návrhu vyhlášky, ktorý bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania a ktorý bol s drobnými úpravami napokon aj schválený (porovnaj pôvodné znenie návrhu vyhlášky uvedené ďalej). Treba však povedať, že schválené znenie (ak ho hodnotíme vcelku) je kvalitatívne lepšie ako pôvodný návrh vyhlášky, ktorý bol uverejnený spolu s návrhom zákona, a vhodnejšie vykonáva zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní z hľadiska úplnosti, hoci niektoré otázky sa mohli zdať v pôvodnom návrhu rozpracovanejšie (napr. úprava ospravedlnenej neúčasti na skúške).

²⁶ Dostupné na internete: <<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=5076>>.

Medzirezortné pripomienkové konanie k návrhu vyhlášky bolo ukončené 26. novembra 2014. Dňa 15. decembra 2014 bola vyhláška schválená ministrom a 20. decembra 2014 publikovaná v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Znenie pôvodného návrhu vyhlášky predloženého spolu s vládnym návrhom zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní Národnej rade SR doručené 22. augusta 2014

Príloha k návrhu zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

(N á v r h)
VYHLÁŠKA

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky
z ... 2014,

ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia
zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení
niektorých zákonov

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa § 6 ods. 6 a § 7 ods. 4 zákona č. .../2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1
Predmet úpravy

Táto vyhláška upravuje podrobnosti o odbornej príprave rozhodcov a osôb uchádzajúcich sa o funkciu rozhodcu, podrobnosti o skúške odbornej spôsobilosti rozhodcu a školení rozhodcov, podrobnosti o vedení zoznamu osôb poskytujúcich služby nezáväzného riešenia spotrebiteľských sporov, ako aj podrobnosti o organizačnom a technickom zabezpečení činnosti disciplinárnych senátov.

Skúška odbornej spôsobilosti rozhodcu
§ 2

Organizácia skúšky, prihláška na skúšku

(1) Skúška odbornej spôsobilosti rozhodcu (ďalej len „skúška“) sa vykonáva v termínoch zverejnených ministerstvom na svojom webovom sídle

alebo ministerstvom poverenou osobou na svojom webovom sídle a určených predsedom skúšobnej komisie. Predseda skúšobnej komisie určí termín skúšky a termín doručovania prihlášok tak, aby bol zverejnený najneskôr tri mesiace pred termínom skúšky. Na skúšku sa môže prihlásiť fyzická osoba uchádzajúca sa o oprávnenie rozhodovať spotrebiteľské spory ako rozhodca (ďalej len „uchádzač“) a ktorá ku stanovenému termínu spĺňa všetky podmienky stanovené podľa osobitného predpisu. Prihlášky sa doručujú na adresu a v termíne zverejnenom vo zverejnení termínu skúšky. Prihláška doručená po termíne určenom predsedom skúšobnej komisie sa považuje za prihlášku na skúšku v najbližšom nasledujúcom období.

(2) V prihláške uchádzač preukáže splnenie stanovených podmienok na výkon funkcie rozhodcu oprávneného rozhodovať spotrebiteľské spory podľa osobitného predpisu.

(3) K prihláške je potrebné priložiť v prvopise alebo v overenom odpise

- a) doklad o absolvovaní vzdelania požadovaného osobitnými predpismi,
- b) doklad o úhrade skúšobného poplatku; skúšobný poplatok musí byť uhradený najneskôr v posledný deň určený na doručenie prihlášky na skúšku,
- c) údaje potrebné na vyžiadanie odpisu z registra trestov ministerstvom.

(4) Prihlášku postúpi ministerstvo alebo poverená osoba na ďalšie vybavenie predsedovi skúšobnej komisie.

§ 3

Zloženie skúšobnej komisie

(1) V prípade, ak skúšku uskutočňuje ministerstvo, členov skúšobnej komisie vymenúva ministerstvo. V prípade, ak skúšku uskutočňuje poverená osoba, nadpolovičný počet členov skúšobnej komisie vymenúva ministerstvo na žiadosť poverenej osoby.

(2) Členovia skúšobnej komisie sú vymenovaní z radov rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory a osôb spĺňajúcich podmienky na výkon tejto funkcie, prípadne advokátov, vysokoškolských učiteľov a výskumných pracovníkov právnických fakúlt vysokých škôl alebo ďalších odborníkov právnej teórie a praxe, ktorí majú ku dňu vymenovania najmenej desať rokov právnej praxe. Predsedom skúšobnej komisie je vždy osoba určená ministerstvom.

(3) Ústna časť skúšky sa vykonáva pred päťčlennou skúšobnou komisiou. Najmenej jeden člen skúšobnej komisie je rozhodca oprávnený rozhodovať spotrebiteľské spory. Predpisy o rozhodcovskom konaní skúša vždy rozhodca oprávnený rozhodovať spotrebiteľské spory.

(4) Členovia skúšobnej komisie majú nárok na náhradu za stratu času.

§ 4

Vylúčenie člena skúšobnej komisie

(1) Člen skúšobnej komisie je z účasti v nej vylúčený, ak so zreteľom na jeho pomer k uchádzačovi možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Ak sa člen skúšobnej komisie dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi skúšobnej komisie. Predseda skúšobnej komisie rozhoduje neodkladne po vyjadrení dotknutého člena o jeho vylúčení. Ak sa dôvody týkajú vylúčenia predsedu skúšobnej komisie, rozhodne o nich po jeho vyjadrení bezodkladne ministrom poverená osoba.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa postupuje v prípadoch, keď na strane člena skúšobnej komisie vznikne iná prekážka, ktorá mu bráni v účasti na skúške.

§ 5

Termíny skúšky

(1) Uchádzača, ktorý spĺňa zákonné podmienky účasti na skúške, pozve predseda skúšobnej komisie na skúšku.

(2) Skúšky sa vykonávajú v termínoch určených predsedom skúšobnej komisie podľa organizačných možností a počtu uchádzačov, ktorí doručili prihlášku v stanovenom termíne. O rozdelení uchádzačov do jednotlivých termínov rozhoduje predseda skúšobnej komisie podľa dátumu doručenia prihlášky na skúšku.

(3) Prihlásení uchádzači aj členovia skúšobnej komisie musia byť o konaní skúšky upovedomení najmenej štyri týždne vopred. Upovedomenie obsahuje údaje o čase, predmete a časovom rozvrhu skúšky a o pomôckach, ktoré môže uchádzač pri skúške použiť.

§ 6

Zameranie skúšky

(1) Skúška sa skladá z písomnej a ústnej časti. Písomná časť skúšky sa koná v jeden deň, ústna časť skúšky sa koná v jeden deň s odstupom najmenej dvoch týždňov od skončenia písomnej časti skúšky.

(2) Písomná časť skúšky a ústna časť skúšky sa koná z

- a) občianskeho práva,
- b) obchodného práva,
- c) práva ochrany spotrebiteľa ako aj vzťahujúcej sa rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky,
- d) práva Európskej únie na ochranu práv spotrebiteľa a rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie a
- e) predpisov upravujúcich rozhodcovské konanie v spotrebiteľských veciach.

(3) Zoznam predpisov a rozhodnutí, ktorých znalosť sa vyžaduje pri skúške, je zverejnená spolu s oznámením o termíne skúšky podľa § 2.

§ 7

Písomná časť skúšky

(1) *Písomná časť skúšky spočíva vo vypracovaní zadanej úlohy (napríklad rozhodcovský rozsudok, rozhodcovské uznesenie, skutkový a právny rozbor spotrebiteľského sporu) na základe obsahu rozhodcovských spisov, prípadne na podklade písomnej skutkovej informácie.*

(2) *Ak sa na skúške zúčastní viac uchádzačov, každý uchádzač si tému vyžrebuje v prítomnosti člena skúšobnej komisie.*

(3) *Skúška sa môže konať súčasne za účasti viacerých uchádzačov. Dozor vykonáva od začiatku až do odovzdania poslednej práce predseda skúšobnej komisie alebo iná osoba ním poverená.*

(4) *Ako pomôcku môže uchádzač použiť právne predpisy, judikatúru a komentované znenia právnych predpisov. O predmete skúšky sa uchádzači nesmú dohovárať medzi sebou ani s inými osobami. Nesmú používať vzory zmlúv a právnych podaní, mobilné telefóny alebo elektronické nosiče informácií. Prípadné otázky môžu klásť len osobe, ktorá vykonáva dozor. Porušenie povinnosti vypracovať písomnú prácu samostatne a v súlade s touto vyhláškou je dôvodom na vylúčenie zo skúšky. O tom rozhodne prítomný člen skúšobnej komisie.*

(5) *Časový limit na odovzdanie práce sú štyri hodiny. Po uplynutí tohto času sa uchádzačom práce odoberú, aj keby neboli dokončené. Prácu prevezme osoba, ktorá vykonáva dozor pri skúške.*

§ 8

Ústna časť skúšky

(1) *Ústna časť skúšky pozostáva z dvoch otázok pripravených ministerstvom a vyžrebovaných uchádzačom. Je zameraná na právne znalosti a schopnosť uchádzača aplikovať právo pri rozhodovaní sporov zo spotrebiteľskej zmluvy. Pred začatím ústnej odpovede má uchádzač nárok na prípravu v trvaní 15 minút.*

(2) *Ústna časť skúšky je verejná a koná sa s jedným alebo súčasne s viacerými uchádzačmi.*

(3) *Čas trvania skúšky každého uchádzača nemá presahovať dve hodiny.*

§ 9

Neúčast' na skúške

(1) *Ak sa uchádzač nemôže zúčastniť na skúške zo zdravotných dôvodov, vážnych osobných dôvodov alebo iných dôvodov hodných osobitného zreteľa, je povinný túto skutočnosť oznámiť bezodkladne po jej vzniku ministerstvu alebo poverenej právnickej osobe. Dôvod neúčasti je uchádzač povinný náležite písomne odôvodniť a zdokladovať najneskôr do troch dní od oznámenia neúčasti.*

(2) Na ospravedlnenia, ktoré nespĺňajú podmienky uvedené v odseku 1, ministerstvo alebo poverená právnická osoba nebude prihliadať a na uchádzača sa bude hľadieť, ako keby sa neospravedlnil.

(3) Uhradený skúšobný poplatok sa v prípade neúčasti na skúške ospravedlnenej spôsobom uvedeným v odseku 1 nevracia, môže však byť použitý na úhradu skúšobného poplatku alebo jeho časti v náhradnom termíne, ak sa uchádzač prihlási na náhradný termín najneskôr do jedného roka od prvého dňa konania písomnej časti skúšky.

(4) Ak sa z dôvodov podľa odseku 1 uchádzač zúčastní iba na písomnej časti skúšky, písomná časť sa samostatne nehodnotí a uchádzač v náhradnom termíne absolvuje celú skúšku vrátane písomnej časti.

(5) Ak sa uchádzač nezúčastní na skúške bez ospravedlnenia podľa odseku 1, alebo ak odstúpi v priebehu skúšky, nehodnotí sa. Uhradený skúšobný poplatok sa v takomto prípade nevracia.

§ 10

Hodnotenie skúšky

(1) Výsledok skúšky z jednotlivých skúšobných predmetov sa hodnotí klasifikačným stupňom „prospel výborne“, „prospel“ alebo „neprospel“ podľa celkového stupňa teoretickej a praktickej pripravenosti uchádzača na výkon funkcie rozhodcu oprávneného rozhodovať spory zo spotrebiteľských zmlúv. Pri klasifikácii jednotlivých predmetov sa zohľadní výsledok písomnej časti skúšky. Rovnako sa hodnotí celkový výsledok skúšky. Celkový klasifikačný stupeň „prospel výborne“ získa uchádzač, ktorý bol takto hodnotený zo všetkých skúšobných predmetov. Celkový klasifikačný stupeň „neprospel“ získa uchádzač, ktorý bol takto hodnotený aspoň z jedného skúšobného predmetu.

(2) O klasifikácii jednotlivých predmetov ústnej časti skúšky rozhoduje na návrh predsedu skúšobnej komisie v tajnej porade skúšobná komisia väčšinou hlasov. Hlasuje sa v abecednom poradí najprv o tom, či uchádzač prospel a v kladnom prípade o prospechovom stupni. Predseda skúšobnej komisie hlasuje vždy posledný.

(3) Výsledok skúšky oznámi uchádzačovi bezprostredne po porade predsedu skúšobnej komisie ústnym vyhlásením v prítomnosti ostatných členov skúšobnej komisie. Rozhodnutie skúšobnej komisie je konečné.

§ 11

Protokol o skúške a vysvedčenie

(1) O skúške spíše skúšobná komisia protokol, ktorý obsahuje

- a) meno uchádzača a jeho osobné údaje,
- b) dátum a miesto skúšky,

- c) *témy písomných prác,*
- d) *klasifikáciu z jednotlivých skúšobných predmetov,*
- e) *celkový výsledok skúšky,*
- f) *meno a podpisy predsedu a členov skúšobnej komisie.*

(2) *Po úspešnom vykonaní skúšky odovzdá predseda skúšobnej komisie uchádzačovi vysvedčenie obsahujúce celkový výsledok skúšky podľa klasifikačnej stupnice.*

§ 12

Preskúšanie rozhodcu

Pre prípad uloženia sankcie v rámci disciplinárneho konania spočívajúcej v povinnosti vykonať skúšku odbornej spôsobilosti rozhodcu (preskúšanie rozhodcu) sa vykoná rovnako ako skúška spravidla v termíne určenom na vykonanie skúšky podľa tejto vyhlášky.

Školenia

§ 13

Školenia

(1) *Ministerstvo na svojom webovom sídle zverejní informáciu o tom, ktoré odborné podujatia organizované právnickou fakultou slovenskej univerzity alebo advokátskou komorou alebo inou poverenou právnickou osobou, sa považujú za školenia podľa § 7 ods. 1 zákona. Ministerstvo zverejní informáciu najmenej jeden mesiac pred termínom uskutočnenia školenia podľa predchádzajúcej vety.*

(2) *Predmetom školenia ako odborného podujatia sú aj aktuálne otázky rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a Súdneho dvora Európskej únie v oblasti ochrany práv spotrebiteľa a právna úprava spotrebiteľského práva a rozhodcovského konania v spotrebiteľských sporoch.*

(3) *Školenie vedú vysokoškolskí učitelia a výskumní pracovníci právnických fakúlt vysokých škôl alebo iní odborníci právnej teórie a praxe prizvaní usporiadateľom.*

(4) *Usporiadateľ do jedného mesiaca od uskutočnenia školenia zašle ministerstvu písomnú správu o jeho obsahu a priebehu. Zo správy musí byť zrejмый obsah, zoznam účastníkov a prednášajúcich.*

§ 14

Preukazovanie riadneho vykonania povinného vzdelávania

(1) *Riadne vykonanie priebežného vzdelávania sa preukazuje písomným osvedčením vydaným usporiadateľom školenia ako odborného podujatia alebo iným dokladom preukazujúcim jeho účasť.*

(2) Rozhodca najneskôr do jedného mesiaca po skončení kalendárneho roka predloží ministerstvu osvedčenie o účasti na školení.

§ 15
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januára 2015.

Z dôvodovej správy k § 15

Keďže je potrebné, aby navrhovaná vyhláška nadobudla účinnosť súčasne so zákonom, na vykonanie ktorého sa vydáva, navrhuje sa dátum účinnosti na 1. január 2015.

JUDr. Marek Maslák, PhD.

Vyhláška
Ministerstva spravodlivosti SR
č. 380/2014 Z. z., ktorou sa vykonávajú
niektoré ustanovenia zákona
o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní

Komentár

Vydalo vydavateľstvo právnickej
literatúry Wolters Kluwer SR s. r. o.,
Mlynské nivy 48, 821 09 Bratislava,
v roku 2018.

ISBN 978-80-8168-974-1 (pdf)